

Aanvulling op ruimtelijke onderbouwing Smalbroek 36 te Beilen d.d. 9 oktober 2008

1. Inleiding

Voor het perceel Smalbroek 36 te Beilen heeft de gemeente Midden-Drenthe in 2009 een vrijstelling ex artikel 19 WRO verleend voor het uitbreiden van de mini-camping tot een camping met 240 eenheden als neventak bij het grondgebonden agrarische bedrijf. Deze ontwikkeling is onherroepelijk geworden in 2011 en de gemeenteraad heeft deze vrijstelling verwerkt in het in 2012 vastgestelde bestemmingsplan Buitengebied Midden-Drenthe. Hiertegen is beroep ingesteld bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Bij uitspraak van 15 mei 2013 is bepaald dat de campingbestemming voor dit perceel niet in stand kan blijven wegens onvolledige motivatie van het besluit en dat het plan voor de campingbestemming op dit perceel vernietigd wordt. De gemeenteraad dient een nieuw besluit te nemen voor dit perceel.

Deze heroverweging vindt plaats binnen het bestemmingsplan correctieve herziening buitengebied. Daarnaast zal de raad binnen dit plan voor enkele andere percelen en voor een beperkt aantal regels ambtshalve een correctie of verbetering doorvoeren.

Situering locatie Smalbroek 36 Beilen

Smalbroek 36 te Beilen

In de correctieve herziening is de artikel 19 WRO vrijstelling opgenomen. Echter, om een normale goede bedrijfsvoering mogelijk te maken en rekening houdende met de omvang van de camping, namelijk 240 eenheden, zijn enkele gebruiks- en bouw mogelijkheden hieraan toegevoegd. Er kan interpretatieverschil bestaan over wat er binnen de vrijstelling en bijbehorende ruimtelijke onderbouwing nu exact is verleend, bijvoorbeeld ten aanzien van sanitaire gebouwen. Om hierover duidelijkheid te scheppen en om de lichte uitbreiding van mogelijkheden te motiveren, is een aanvulling op de ruimtelijke onderbouwing geschreven. Deze onderbouwing van 9 oktober 2008 welke hoort bij de onherroepelijke vrijstelling ex artikel 19 WRO is bijgevoegd in bijlage A. Deze notitie is een aanvulling op deze ruimtelijke onderbouwing. De aanvulling behandelt alleen de gewijzigde mogelijkheden en de eventuele gevolgen daarvan, omdat de bestaande rechten voor het uitbreiden van de minicamping naar een camping met 240 eenheden als gegeven worden beschouwd, gelet op de onherroepelijke vrijstelling uit 2009.

Wijze van bestemmen

De camping is een neventak bij een bestaand agrarisch bedrijf, waardoor een volwaardige campingbestemming niet gepast is. Daarnaast is er een vergelijkbaar manier van verwerken van een artikel 19 WRO vrijstelling aanwezig, namelijk het vergroten van de minicamping tot een camping van 60 plaatsen als nevenactiviteit bij het agrarische bedrijf aan de Wijsterseweg 17 te Spier. Concreet gezegd is er voor gekozen om een agrarische bestemming met een aanduiding kampeerterrein toegestaan op te nemen. Dit doet tevens het meeste recht aan de directe relatie tussen het agrarische bedrijf en de neventak in de vorm van een camping. Het is daarbij aanvaardbaar om niet de volledige mogelijkheden van een volwaardige campingbestemming, R-VR1, op te nemen gelet op de doelstelling van deze camping. Het gaat namelijk om een camping waarbij de doelstelling is om een rustige camping zonder veel voorzieningen en/of activiteiten te zijn voor met name de wat oudere leeftijdsgroepen. Dit is ook een afweging voor de provincie geweest om een vergunning als bedoeld in de Natuurbeschermingswet 1998 te verlenen. Er zijn binnen de Nbwetvergunning voorwaarden gesteld waardoor de vergunning kon worden verleend. Deze voorwaarden zullen ook in deze herziening van het bestemmingsplan verwerkt worden. Hierdoor is tevens een goede inpassing in de omgeving mogelijk. Wanneer een volwaardige campingbestemming zou worden opgenomen, zoals in het vernietigde bestemmingsplan 2012 was opgenomen, is een andere integrale afweging noodzakelijk. Gelet op de intenties van de campinghouder is het niet wenselijk deze totale verruiming op te nemen. Wel is gekeken naar voorzieningen welke in redelijkheid bij een camping van de onderhavige omvang nodig zijn en is er in die zin een lichte verruiming van de mogelijkheden van de vrijstelling opgenomen.

Leeswijzer

Als eerste wordt het verschil tussen de vrijstelling en het plan voor de correctieve herziening aangegeven. Vervolgens is voor die onderdelen een aanvullende motivatie gegeven. Daarna is een voorstel tot verwerking op de verbeelding en in de regels gegeven. In bijlage A is zoals genoemde de eerdere vrijstelling en ruimtelijke onderbouwning gevoegd, in bijlage B is het onderzoek over externe veiligheid opgenomen.

Beilen, 16 september 2013

2. Verschillen tussen de mogelijkheden ex artikel 19 WRO vrijstelling en correctieve herzieningsplan

Het bestemmingsplan correctieve herziening Buitengebied verschilt voor het perceel Smalbroek 36 te Beilen enigszins van de verleende artikel 19 WRO vrijstelling uit 2009, met name omdat er verschillen zijn in de gebruiks- en bouwmogelijkheden. Daarbij is sprake van lichte verruiming, maar ook van een gebruiksbeperking, door het opnemen van extra voorwaarden. Het gaat om de volgende zaken:

1. Beheersgebouwen
In de vrijstelling is niet expliciet opgenomen de mogelijkheid voor het bouwen van beheersgebouwen voor het recreatief gebruik. In deze herziening is daarom voor dit perceel voor de duidelijkheid en zekerheid wel enige ruimte hiervoor opgenomen. Toegestaan zijn beheersgebouwen ten behoeve van recreatief nachtverblijf in de vorm van een receptie, sanitaire gebouwen en/of een stalling voor machines in totaal ter grootte van maximaal 240 m². Op de inrichtingstekening behorende bij de vrijstelling zijn wel 4 sanitaire ruimtes ingetekend van ongeveer 240m², maar deze zijn in de vrijstelling zelf niet woordelijk omschreven. Voor de duidelijkheid worden nu wel expliciete regels hierover vastgelegd. Daarnaast zijn de receptie en stalling voor machines toegevoegd ten opzichte van de vrijstelling.
2. Recreatieve nachtverblijven
In de vrijstelling is opgenomen dat er 165 kampeermiddelen en 75 stacaravans op de camping mogen komen. In het bestemmingsplan is dit aantal niet gewijzigd, maar er is wel aangesloten bij de manier van bestemmen van nachtverblijven op een camping. Toegestaan zijn recreatieve nachtverblijven. Dit houdt in dat er niet alleen overnachtingsmogelijkheden in de vorm van stacaravans mogen komen, maar dat dit ook andere verschijningsvormen mogen zijn. Dit is in zekere zin een verruiming.
3. Lichtmasten
In de vrijstelling is op zich genoemd dat er lichtmasten op het terrein aanwezig zijn, maar dit is niet concreet in de voorwaarden bij de vrijstelling benoemd. In de onderbouwing staat dat er zwakke verlichting komt die naar de grond gericht is en dat het aantal masten gering zal zijn. Dit is vervolgens overgenomen in het bestemmingsplan, maar met enkele aanvullende voorwaarden benoemd.
4. Jaarrond kamperen
In de vrijstelling is het alleen toegestaan om in het kampeerseizoen te kamperen op het terrein. In de winterperiode mag de camping niet in gebruik zijn. In het bestemmingsplan is dit verruimd naar jaarrond recreatie.
5. Dagrecreatief gebruik uitgesloten
Gelet op de intenties van de campinghouder zoals hierboven omschreven en gelet op de doelstellingen van het Natura2000 gebied Dwingelderveld, is ervoor gekozen om dagrecreatief gebruik uit te sluiten.

Deze verruiming en beperking zal hieronder per onderdeel worden toegelicht en een afweging ten aanzien van een goede ruimtelijke ordening wordt in de volgende paragraaf per aspect gemaakt.

Ad 1. Beheersgebouwen.

Voor een camping van 240 eenheden moeten er voldoende sanitaire voorzieningen voor de campinggasten zijn. In de inrichtingsschets bij de vrijstelling voor Smalbroek 36 is dan ook opgenomen dat er vier sanitaire gebouwen van elk zo'n 60 m² en in totaal dus 240 m² zijn. Deze zijn verspreid over het hele terrein opgenomen, en met name bedoeld voor de gebruikers van de seizoensplaatsen. Deze oppervlakte sluit wat betreft de omvang van de sanitaire gebouwen overigens aan bij een vergelijkbaar geval van vergroting van de minicamping aan de Wijsterseweg in Spier. Hier is een norm aangehouden van 60 m² sanitaire gebouwen voor 60 kampeerplaatsen. Nu het bij Smalbroek 36 ook gaat om een

vergroting van de kleinschalige camping is het goed om hierbij aan te sluiten. Voor de onderhavige 240 kampeerplaatsen komt dit dan uit op 240 m² sanitaire ruimte voor deze camping. Echter, nu de stacaravans beschikken over eigen sanitaire voorzieningen zullen de gebruikers van die stacaravans slechts sporadisch van de sanitaire voorzieningen gebruik hoeven te maken. Er is daarom in dit bestemmingsplan gekozen om voor deze camping wat minder ruimte beschikbaar te stellen voor sanitaire voorzieningen dan de genoemde norm. Echter, de vrijkomende ruimte kan wel ingezet worden voor centrale voorzieningen in de vorm van beheersgebouwen. Deze camping wenst een rustige camping te blijven, dus er komen geen centrale voorzieningen als een bar, restaurant, zwembad of sporthal. Wel komt er een kleine receptie met ontvangstruimte, en enige ruimte voor het opslaan van machines en ander materiaal dat voor onderhoud van de camping gebruikt wordt. Hiervoor is de niet gebruikte oppervlakte van 60 m² aan sanitaire bebouwing bedoeld. Derhalve is de totale toegestane oppervlakte voor beheersgebouwen op 240 m² gesteld en neemt de oppervlakte aan bebouwing op het terrein ten opzichte van de vrijstelling niet toe.

Ad 2. Recreatieve nachtverblijven

Binnen de vrijstelling, met name in de ruimtelijke onderbouwing, is bepaald dat het toegestaan is dat er op het terrein 75 stacaravans mogen komen. Er is voor gekozen om voor de nachtverblijven aan te sluiten bij de systematiek van de R-VR1 bestemming en daarmee de mogelijkheden iets te verbreden. In het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied Midden-Drenthe uit 2012 is de beleidslijn vastgelegd dat er binnen volwaardige campings niet langer vastgehouden wordt aan een bepaalde vorm van nachtverblijf, maar wordt dit breder getrokken. Ook om de discussie over welke vormen wel of niet toegestaan zijn bij een camping te voorkomen, is er voor gekozen om de term recreatief nachtverblijf te gebruiken. Ten derde is hiervoor gekozen omdat zo aangesloten wordt bij de gebruikte terminologie en systematiek binnen de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De bijbehorende normen voor het vergunningvrij bouwen van recreatieve nachtverblijven zijn binnen de bestemming voor volwaardige campings ook overgenomen.

Gevolg is dat ook op deze camping 75 recreatieve nachtverblijven mogelijk zijn van maximaal 70 m². Daarbij is het aan de ondernemer om te kiezen in welke vorm en welk materiaal e.d. gebruikt wordt voor de verblijven. Het enkel beperken tot stacaravans is dus vervallen.

Ad 3. Lichtmasten

Voor de veiligheid op een camping van 8 ha is enige verlichting noodzakelijk. Binnen de vrijstelling is hier op zich ook ruimte voor geboden, maar concrete voorwaarden zijn niet opgenomen. Om hier duidelijkheid over te geven is er in de herziening van het bestemmingsplan wel voor gekozen om expliciet lichtmasten mogelijk te maken. Gelet op het in de nabijheid gelegen natuurgebied en de directe omgeving, maar ook vanwege de mogelijk aanwezige dieren zijn naar beneden gerichte armaturen verplicht gesteld. De lichtmasten mogen maximaal 4 meter hoog zijn. Hierdoor ontstaat zo min mogelijk overlast voor de omgeving, terwijl voor de kampeerders een veilige situatie blijft bestaan.

Ad 4. Jaarrond kamperen

In de vrijstelling en de bijbehorende Nbwet vergunning is niet helemaal duidelijk of het gaat om seizoenskamperen of om kamperen gedurende het hele jaar. In de vrijstelling staat dat er 75 stacaravans toegestaan zijn. In het algemeen gesproken is het aannemelijk dat deze wegens de voorzieningen in een stacaravan ook voor gebruik in de winter mogelijk zijn. In de Nbwetvergunning staat echter dat deze niet in de winter gebruikt zullen worden. Daarnaast staat in diezelfde Nbwetvergunning dat jaarrond kamperen in mobiele kampeermiddelen wel mogelijk zal zijn, alhoewel de verwachting is dat door de weersomstandigheden niet alle 165 plaatsen gebruikt zullen worden. Al met al is het niet geheel duidelijk in hoeverre jaarrond gebruik van een of meerdere soorten nachtverblijven mogelijk is. Om duidelijkheid naar de toekomst te verstrekken, is ervoor gekozen om in dit bestemmingsplan expliciet op te nemen

dat jaarrond kamperen toegestaan is. Gelet op het gerechtvaardigde opgewekte vertrouwen van de vergunninghouder en gelet op de beperkte impact van het verruimen van dit gebruik ten opzichte van de omgeving, in combinatie met het beperkte gebruik door daggasten als hieronder weergegeven, is sprake van een aanvaardbare verruiming van de gebruiksmogelijkheden voor het kamperen.

Ad 5. Dagrecreatief gebruik

De camping is er een welke nadrukkelijk bedoeld is voor rustzoekende gasten. Er komen dan ook geen grote voorzieningen zoals een zwembad, bar, winkel, horeca en sporthal. Het is voor dit perceel dan ook niet nodig om wat betreft de bouwmogelijkheden van deze voorzieningen de volle mogelijkheden van een volwaardige campingbestemming (R-VR1) op te nemen.

Op de camping zullen geen activiteiten voor de gasten georganiseerd worden. De camping is vanwege het ontbreken van die voorzieningen dan ook niet aantrekkelijk voor dagrecreatieve gasten. Dit is overigens ook niet de wens van de eigenaar van het perceel. Daarmee is het redelijk om dagrecreatief gebruik in de regels expliciet uit te sluiten. Dit heeft als bijkomend positief gevolg voor de omgeving, dat de recreatieve druk op het nabijgelegen natuurgebied en de verkeersdruk in het algemeen naar verwachting niet zal toenemen.

3. Beleidsafweging

In de ruimtelijke onderbouwing is ingegaan op beleid van rijk, provincie en gemeente (uit het jaar 2009). Voor de volledigheid wordt bekeken in hoeverre dit beleid, zoals uiteengezet in hoofdstuk 3 uit de onderbouwing, nog een aanvulling of actualisatie behoeft voor zover het betreft de wijzigingen als hierboven in paragraaf 2 omschreven.

3.1 Rijksbeleid

Per 1 januari 2008 is de Wet openluchtrecreatie ingetrokken. Vanaf dat moment verviel de landelijke regelgeving en is de basis voor de door gemeenten afgegeven kampeer- vergunningen, vrijstellingen en verordeningen weggefallen. Het toeristisch beleid wordt vanaf dan gereguleerd via bestemmingsplannen en de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

Per 1 juli 2008 is de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. De wet bepaalt voor overheden (gemeente, provincie en rijk) wat ze mogen en wat ze moeten doen (verdeling bevoegdheden en verantwoordelijkheden) en welke stappen ze daarbij moeten nemen (procedures). Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening is de gemeente Midden-Drenthe verplicht bestemmingsplannen vast te stellen voor haar hele grondgebied. Het bestemmingsplan "Buitengebied Midden-Drenthe" is hier een onderdeel van.

Daarbovenop wordt per 1 oktober 2010 de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) van kracht. De Wabo integreert een groot aantal (circa 25) vergunningen, ontheffingen en meldingen (toestemmingen) tot één omgevingsvergunning. De dienstverlening aan burger en bedrijf verbetert als gevolg van de introductie van de omgevingsvergunning voor de betreffende toestemmingstelsels. Eén omgevingsvergunning leidt tot de invoering van één loket, één (digitaal) aanvraagformulier, één bevoegd gezag (één aanspreekpunt), één uniforme en in het algemeen ook kortere procedure, één rechts- beschermingsprocedure en één handhavend bestuursorgaan. De samenvoeging van deze toestemmingen leidt tot een omvangrijke vermindering van het aantal toestemmingen en een daarmee overeenkomende vermindering van administratieve lasten.

De Wabo kent bij een groot aantal artikelen de verplichting of de mogelijkheid om de artikelen via een algemene maatregel van bestuur of via een ministeriële regeling uit te werken. Het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor) voorzien hierin. In de Bor staan de vergunningvrije bouwactiviteiten opgesomd. Tevens zijn de planologische gebruiksactiviteiten (voorheen de "kruimellijst") opgenomen waarvoor op basis van de Wabo een omgevingsvergunning kan worden verleend.

De Bor maakt het ook mogelijk dat bouwwerken voor recreatief nachtverblijf met een maximaal oppervlak van 70 m² en maximale hoogte van 5 meter zonder omgevings- vergunning voor het bouwen geplaatst kunnen worden, indien dit door het bestemmingsplan is toegestaan. Indien het bestemmingsplan het bouwen van bouwwerken voor recreatief nachtverblijf niet toe staat, kan een burger of ondernemer op basis van de Wabo een omgevingsvergunning aanvragen om ontheffing van het bestemmingsplan te krijgen.

De wijzigingen in de plannen zorgen niet voor een wijziging van de motivatie zoals in de onderbouwing is opgenomen.

3.2 Provinciaal beleid

Op 2 juni 2010 heeft de provincie haar Omgevingsvisie vastgesteld. Deze visie is hét strategische kader voor de ruimtelijke en economische ontwikkeling van Drenthe. De visie formuleert de belangen, ambities, rollen, verantwoordelijkheden en sturing van de provincie in het ruimtelijke domein. Bij het opstellen van gemeentelijk beleid moet de gemeente

rekening houden met en zich houden aan provinciale regels uit de omgevingsvisie. In de omgevingsvisie wordt ook ingegaan op Recreatie & Toerisme.

In de omgevingsvisie staat dat toerisme een belangrijke economische pijler is voor Drenthe. Drenthe moet aantrekkelijk blijven voor recreanten en toeristen. Van provinciaal belang is daarom het verbeteren en vernieuwen van het bestaande aanbod en van de toeristisch-recreatieve infrastructuur. De focus moet komen te liggen op de diversiteit en de kwaliteit van het toeristische product. Niet méér van hetzelfde, maar juist het creëren van toegevoegde waarde ten opzichte van het bestaande toeristische product. De provincie zet in op versterking, uitbreiding en vernieuwing van bestaande bedrijven in relatie met de omgeving, het zogenaamde vrijetijdslandschap. Nieuwvestiging is niet mogelijk in de Ecologische Hoofd Structuur (EHS) en robuuste landbouwgebieden. Voor het inpassen van ruimtevragende functies stelt de provincie voor de SER-ladder als denkmodel te hanteren. Deze methode, geïntroduceerd door de Sociaal Economische Raad, helpt om een goede afweging te maken bij het inpassen van ruimtebehoefte voor wonen, bedrijvigheid en infrastructuur. Het model stelt onder meer dat extra ruimte voor wonen en werken zoveel mogelijk moet worden gezocht in of aansluitend aan bestaand bebouwd gebied en gebundeld rond de nationale en regionale infrastructuur en de openbaar vervoervoorzieningen.

In dit geval is sprake van uitbreiding van een bestaande minicamping. Er wordt daarmee in de lijn van het provinciaal beleid gehandeld. Daarnaast is sprake van een onherroepelijke artikel 19 WRO vrijstelling, die ervoor zorgt dat er sprake is van (versterking van) een bestaand recreatieterrein.

Anderszins zijn er in de POV geen zaken die het opnieuw vastleggen en enigszins uitbreiden van deze bestaande campingsituatie in de weg staan. Voor het overige wordt verwezen naar de teksten uit de ruimtelijke onderbouwing.

3.3. Gemeentelijk beleid

Recreatie en toerisme

In 2004 zijn de beleidscriteria Recreatie & Toerisme vastgesteld in de nota "TROP 2004". In deze nota zijn toeristisch-recreatieve beleidscriteria opgesteld die als input dienen voor de toetsing van vergunningaanvragen en bestemmingsplannen. In de toelichting is ook een kaart opgenomen met uitbreidingsgebieden waaraan de aangevraagde vrijstelling destijds is getoetst en afgewogen. Mede omdat de aanvraag voldoet aan de voorwaarden is de vrijstellingsprocedure ex artikel 19 WRO gestart. Deze is uiteindelijk verleend en onherroepelijk geworden.

In 2008 heeft de gemeenteraad haar visie op Recreatie & Toerisme vastgelegd in het visiedocument "Perspectief voor 2008-2017". De raad heeft daarbij bepaald dat het college van burgemeester en wethouders de visie diende uit te werken. Dit is gebeurd middels de discussienota recreatie en toerisme uit 2010, welke is verwerkt in het bestemmingsplan Buitengebied Midden-Drenthe van 2012 en als bijlage hierbij gevoegd is. In dit bestemmingsplan is er voor gekozen de beleidscriteria en de uitbreidingskaart uit het "TROP 2004" niet op te nemen omdat beiden verouderd zijn en eerder beperkingen dan kansen opleveren. Daarnaast is er middels het visiedocument uit 2008 en de nota uit 2010 een nieuw kader gemaakt. De nota "TROP 2004" vervalt dus bij de inwerkingtreding van het bestemmingsplan voor het buitengebied. Kern van het beleid uit het plan buitengebied is dat de gemeente zelf gaat géén voorzieningen gaat exploiteren in de toeristische sector. Prioriteit heeft een voorwaardenscheppend beleid. Daarnaast is aangesloten op de inwerkingtreding van de Wabo zoals hierboven omschreven, waarmee in redelijkheid zoveel mogelijk ruimte is geboden voor mogelijkheden binnen de recreatieve sector.

Ruimtelijke afweging

Het bestemmingsplan Buitengebied Midden-Drenthe is zoals al eerder gesteld vastgesteld in 2012. Deze correctieve herziening is een uitwerking van de gerechtelijke uitspraak van dat plan. Deze herziening regelt de mogelijkheid van de camping als neventak bij het agrarische bedrijf op Smalbroek 36 en maakt beperkt meer mogelijk dan de reeds eerder onherroepelijk geworden vrijstelling. De vrijstelling wordt bij deze alsnog in het bestemmingsplan vastgelegd. Voor deze camping is er wat de recreatieve nachtverblijven betreft, voor gekozen om aan te sluiten op de algemene beleidsregeling voor campingbestemmingen (R-VR1) zoals die in het bestemmingsplan Buitengebied zit. Voor het deel van het terrein waar deze verblijven toegestaan zijn, gelden de mogelijkheden zoals hierboven omschreven bij Rijksbeleid. Het gebruik van de camping is daarbij beperkt tot de gasten welke gebruik maken van de verblijfsrecreatie mogelijkheden van het terrein en is niet bedoeld voor dagrecreatieve mogelijkheden.

4. Afweging omgevingsaspecten voor de verruiming

In deze paragraaf staat een afweging van de relevante omgevingsaspecten voor de verandering van mogelijkheden (zoals in paragraaf 2 omschreven) voor de camping. Voor de overzichtelijkheid is aangesloten bij de indeling van hoofdstuk 4 van de Ruimtelijke onderbouwing behorende bij de vrijstelling.

4.1 Ruimtelijke beschrijving

Er zijn enkele nieuwe ruimtelijke feiten bekend sinds 2009. De stal bij de melkveehouderij op het perceel Smalbroek 40 is uitgebreid. Dit perceel ligt het dichtst bij de camping, op zo'n 250 a 300 meter. Door deze afstand is er voldoende ruimte tot de camping, waardoor er geen sprake is van een onderlinge beperking. Ook de uitbreiding van de stal levert geen probleem op, de camping blijft op voldoende afstand van het bedrijf. Er zijn geen nieuwe woningen of andere ontwikkelingen in de nabijheid van het perceel gekomen.

Daarnaast is de oppervlakte van het kampeerterrein verkleind. Geconstateerd is dat in het (vernietigde) bestemmingsplan Buitengebied van 2012 een te groot gebied is opgenomen voor de camping, namelijk zo'n 11 ha groot. Dit terwijl de vrijstelling spreekt van 8 ha. Dit verschil is als volgt te verklaren. In de eerste aanvraag van de vrijstelling sprake was van een camping met een omvang van zo'n 600 meter bij 135 meter. Dit is ook zo overgenomen in het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied van 2007. In de uiteindelijke inrichtingsschets behorende bij de vrijstelling is dit breder geworden, namelijk 175 meter, de gehele breedte van het perceel. Doordat de diepte ongewijzigd bleef, kwam hiermee het totaal op 11 ha uit, hetgeen niet de bedoeling was. In het vastgestelde bestemmingsplan is echter nog de oppervlakte van de inrichtingsschets gebruikt, zo'n 11 ha.

Dit verschil is gecorrigeerd, waardoor de oppervlakte weer op de beoogde 8 ha uitkomt. Daartoe is de diepte van de camping beperkt tot 490 meter in plaats van 600 meter. De breedte blijft 175 meter, dat is de breedte van het perceel.

Er is niet langer een R-VR1 (camping) bestemming voor dit perceel opgenomen, maar een aanduiding voor kamperen binnen de agrarische bestemming, conform de regeling aan de Wijsterseweg te Spier. Hiermee komt de onderlinge relatie tussen het agrarische bedrijf en de neventak beter tot uitdrukking. Daarom is ook het bebouwde agrarische deel op het perceel opgenomen binnen de aanduiding kampeerterrein. Dit terrein is 0,6 ha groot, waardoor het totale kampeerterrein inclusief agrarische bebouwing uitkomt op 8,6 ha.

De activiteiten zullen ten opzichte van de verleende vrijstelling niet wijzigen. De verandering in de bouw- en gebruiksmogelijkheden, met name de beheersgebouwen zorgen ervoor dat de bedrijfsvoering optimaler uitgevoerd kan worden. Zo kunnen gasten beter ontvangen worden en kunnen ze nu in de nabijheid van hun kampeermiddel gebruik maken van sanitaire voorzieningen.

4.2 Ruimtelijke inpasbaarheid en natuur en ecologie.

Het gebied voor het kampeerterrein sluit, zoals hierboven is omschreven, aan op de vrijstelling uit 2009 en op de Natuurbeschermingswet vergunning uit 2008. De afwegingen en voorwaarden over ecologie blijven in stand. Er is destijds onderzoek gedaan naar de gevolgen voor de ecologie. Deze uitkomsten zijn ook betrokken bij de verleende Nbwet vergunning uit 2008 en in de daarbij horende voorwaarden verwerkt. Deze voorwaarden zullen nu verwerkt worden in deze herziening van het bestemmingsplan, enerzijds op de verbeelding, anderzijds in de regels. De Nbwetvergunning blijft daarbij in stand.

De in paragraaf 2 genoemde wijzigingen zorgen daarbij niet voor een toename van recreatiedruk op het natuurgebied en de omgeving van het plangebied ten opzichte van de vergunde situatie in 2009. Mede door de toegevoegde beperking dat er geen dagrecreatief gebruik mogelijk is op het terrein is de verwachting dat er geen negatieve effecten op zullen

treden voor de genoemde gebieden. De gewijzigde bouw mogelijkheden op de camping zorgen ook niet voor negatieve effecten op de natuur nu deze wijzigingen niet zorgen voor een verandering in aantallen bezoekers, maar veelal zorgen voor een verbetering van ondergeschikte voorzieningen voor de kampeersers. Voor meer informatie zie ook paragraaf 4.7.

4.3 Landschap en groenstructuur

Er zijn geen wijzigingen in dit aspect te noemen. De eerdere afspraken zullen nadrukkelijk verwerkt worden in de regels en op de verbeelding in de vorm van (voorwaardelijke) verplichtingen. Hiermee is geborgd dat de landschappelijke inpassing uitgevoerd en in stand zal blijven, zodat het plan goed ingepast wordt. Daarbij is het wel zo dat de camping in fases opgezet en uitgevoerd wordt. Hierdoor zal alleen dat deel dat aangelegd is, landschappelijk ingepast moeten worden. Hiermee wordt voorkomen dat voor het hele terrein de groensingel en grondwal aangelegd moet worden, terwijl daar feitelijk nog geen recreatieterrein aanwezig is.

4.4 Archeologische waarden

Er is archeologisch onderzoek verricht voor de camping. Het betreffende gebied is over een breedte van 135 meter onderzocht. Het advies hierover is dat de bodem over het algemeen verstoord is en dat er geen archeologische vondsten (te verwachten) zijn, waardoor er geen maatregelen ter bescherming van archeologische waarden nodig zijn. In de herziening nemen we, zoals bij 4.1 omschreven is, een iets breder terrein (40 meter breder) voor de camping op. Gelet op de bevindingen van het archeologische onderzoek is het aannemelijk dat voor deze strook de bodem ook verstoord is en dus geen archeologische waarden te verwachten zijn. Het niet onderzochte deel maakt namelijk onderdeel uit van één landbouwkundige perceel waar van oudsher (diepe)grondbewerking heeft plaats gevonden. Op de archeologische verwachtingskaart is de gehele breedte dan ook als verstoord opgenomen. Voor dit deel behoeft dan ook geen aanvullend onderzoek te worden verricht. Het deel van het terrein waar agrarische bebouwing staat is te verwachten dat eventuele archeologische sporen vernietigd zijn door de (fundering van de) bebouwing.

4.5 Waterhuishouding

Er zijn geen wijzigingen te verwachten in de waterhuishouding. Het veranderen van toegelaten nachtverblijven van stacaravans naar recreatieve nachtverblijven zorgt, net zo min als het verruimen van het kampeerseizoen van de camping, niet voor een belastender situatie wat betreft riolering, afwatering en dergelijke. De sanitaire ruimten en nachtverblijven zullen ook op het riool aangesloten worden, maar deze gebouwen konden, zij het in een ietwat beperktere omvang, ook al binnen de vrijstelling gerealiseerd worden.

4.6 Watertoets

Middels de wijziging van toegestane soort recreatief nachtverblijf is er enigszins meer verhard oppervlakte te verwachten. Dit zorgt echter niet voor een ander wateradvies. Met name omdat vergeleken met de vergunde situatie in 2009 er niets verandert aan het plan qua plangebied en aantallen toegestane nachtverblijven, dit blijft op 75 staan. Het waterschap heeft daarnaast ingestemd met het bestemmingsplan, zo blijkt uit de vooroverlegreactie over het voorontwerp bestemmingsplan. In dat plan stond een aantal van 240 plaatsen, al dan niet ingevuld met 240 recreatieve nachtverblijven. Een beperking tot 75 is daarmee impliciet ook akkoord, nu het gaat om minder verhard oppervlak en daarmee minder gevolgen voor de waterhuishouding. Hierdoor hoeft de ruimtelijke onderbouwning inhoudelijk niet aangevuld te worden.

4.7 Milieukundige beschrijving

Het voorkomen van aantasting van het milieu is van groot maatschappelijk belang. Het is daarom zaak om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming te betrekken. Om hier in de praktijk vorm aan te geven is het instrument milieueffectrapportage oftewel m.e.r. ontwikkeld. In de ruimtelijke onderbouwing uit 2008 behorende bij het vrijstellingsbesluit voor de camping, is er reeds op ingegaan dat er geen m.e.r.-beoordelingsplicht bestaat. Ter verduidelijking wordt hier een en ander toegelicht.

M.e.r.-beoordeling

Ingevolge artikel 7.2 eerste lid Wm moet de gemeente nagaan of een plan activiteiten inhoudt die mogelijk nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Artikel 7.2 eerste lid, sub a is in dit geval niet van toepassing, nu de activiteit niet in onderdeel C van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage (in het vervolg: Besluit m.e.r.) voorkomt.

Vervolgens moet gekeken worden naar de gevallen als benoemd in artikel 7.2 eerste lid, sub b. In dit geval wordt de onderhavige activiteit wel benoemd in onderdeel D.10 kolom 1 bij de bijlage van het Besluit m.e.r.

Vervolgens moet gekeken worden of de in kolom 2 genoemde drempelwaarden overschreden worden. Dat is hier niet het geval, want het gaat niet om een activiteit

1. met 250.000 bezoekers of meer per jaar,
2. een oppervlakte van 25 ha of meer,
3. 100 ligplaatsen of meer, of
4. een oppervlakte van 10 hectare of meer in een gevoelig gebied.

Derhalve is er geen mer-beoordeling nodig ingevolge 7.2 eerste lid, sub a of b Wm.

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Desondanks, kan op grond van artikel 2 lid 5 van het Besluit m.e.r. en kolom 3 van onderdeel D.10 van de bijlage bij het Besluit m.e.r. de verplichting bestaan dat de gemeente een milieu-beoordeling moet opstellen. Op grond artikel 2, lid 5 onder b van het Besluit m.e.r. moeten voor activiteiten die voorkomen in onderdeel D en die beneden de drempelwaarde vallen een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten, een zogenoemde "vormvrije m.e.r.-beoordeling". De vormvrije m.e.r.-beoordeling is het gevolg van de uitspraak van het Europese hof over de manier waarop de EU-richtlijnen in de Nederlandse regelgeving was geïmplementeerd en is opgenomen in het Besluit milieueffectrapportage. De onderhavige activiteit is getoetst en de conclusie is dat er geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zoals vastgelegd in bijlage III van Richtlijn 97/11/EG van de Raad van 3 maart 1997 tot wijziging van Richtlijn 85/337/EEG betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten. Hierbij hebben wij rekening gehouden met de kenmerken van de activiteit, de plaats waar de activiteit wordt verricht en de kenmerken van de gevolgen voor het milieu van de activiteit (zoals bereik van het effect, de waarschijnlijkheid van het effect en de orde van grootte en complexiteit).

Er zijn geen bijzondere omstandigheden waaronder de voorgenomen activiteiten worden ondernomen die het opstellen van een milieueffectrapport noodzakelijk maakt. Met name in het ecologisch onderzoek behorende bij de ruimtelijke onderbouwing is dit nader uitgewerkt. Zolang er met de juiste voorwaarden uitvoering gegeven wordt aan het plan, zijn er geen belangrijke negatieve gevolgen voor het milieu te verwachten. Deze voorwaarden, welke (deels) ook terugkomen in de Nbwetvergunning, zullen ook in het bestemmingsplan vastgelegd worden.

Derhalve is er geen vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig en kan van een m.e.r. afgezien worden.

Passende beoordeling

De gemeente moet ingevolge artikel 7.2a Wet milieubeheer (in het vervolg: Wm) een milieueffectrapportage (in het vervolg: m.e.r.) opstellen wanneer er voor het vaststellen van een bestemmingsplan een passende beoordeling gemaakt moet worden op grond van artikel 19j, tweede lid van de Natuurbeschermingswet 1998. Wanneer een plan mogelijk significant negatieve effecten voor het milieu oplevert, dient de gemeente een passende beoordeling te maken. In dit geval is er geen verplichting tot het opstellen van een passende beoordeling, zoals blijkt uit de afwegingen bij de verleende Nbwet vergunning uit 2008 voor dit perceel. Daarom kan er van uit worden gegaan dat de aanwezigheid van het Natura2000 gebied Dwingelderveld op enkele tientallen meters van het plangebied geen reden is dat belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu verwacht moesten worden. Derhalve hoefde er in dat kader op grond van artikel 7.2a Wm geen m.e.r. gemaakt te worden.

Flora- en faunawet

Daarnaast is er, onder meer ten gevolge van mitigerende maatregelen en voorwaarden bij de Nbwetvergunning, zowel wat betreft gebieds- als soortenbescherming geen ontheffing nodig in het kader van de Flora- en faunawet.

Geur

Onderhavige camping is een neventak van het agrarische bedrijf op Smalbroek 36 te Beilen. Een camping met 200 recreatieve nachtverblijven of meer is volgens de Wet geurhinder en veehouderij een geurgevoelig object. In dit geval zijn er maximaal 75 nachtverblijven toegestaan en in principe niet geurgevoelig. Echter, het kan zijn dat dit aantal na een individuele afweging toch geurgevoelig is. In dit geval is daar geen sprake van, mede gelet op het feit dat het agrarische bedrijf met camping ruim voldoende afstand houdt tot nabijgelegen woningen of bedrijven (minstens 250 meter), zoals in de onderbouwing staat.

Luchtkwaliteit

Ten opzichte van de verleende vrijstelling komen er geen extra kampeerplaatsen bij, waardoor de verkeersbewegingen niet toenemen. Ook is het gebruik van dagrecreanten uitgesloten, waardoor er ook op dat punt geen extra verkeersbewegingen te verwachten zijn. Dit zorgt er voor dat de conclusies zoals gesteld in de ruimtelijke onderbouwing bij de vrijstelling niet wijzigen.

Licht

Op de camping waren al lichtmasten toegestaan, zoals genoemd staat in de ruimtelijke onderbouwing bij de vrijstelling. In dit bestemmingsplan worden slechts concrete voorwaarden genoemd, zoals dat de lichtmasten maximaal 4 meter hoog mogen zijn en naar beneden gerichte armaturen moeten hebben. Deze wijziging is ondergeschikt en zorgt niet voor een negatief effect op de natuurgebieden, maar voorkomt zo'n effect juist. Voor het overige wordt verwezen naar de ruimtelijke onderbouwing.

Geluid

In aanvulling op de ruimtelijke onderbouwing kan gesteld worden dat er geen verandering in de situatie optreedt door het verbreden van de toegestane soort nachtverblijven. Een camping en diens nachtverblijven of kampeermiddelen zijn weliswaar niet geluidsgevoelig volgens de wet geluidhinder maar gelet op de ligging op circa 200 meter ten westen van de Rijksweg A28 is er wel sprake van een situatie waarin met een zekere regelmaat en gedurende langere tijd personen zullen verblijven in de recreatievoorzieningen. De gemeente acht een optredende geluidbelasting van 58 dB Lden acceptabel. Hieraan kan worden voldaan. Van de camping zelf komt er nagenoeg geen onevenredige belasting door geluid, temeer nu het gaat om een camping voor rustzoekers en er dientengevolge geen activiteiten georganiseerd worden of voorzieningen aanwezig zijn die voor onevenredige geluidshinder kunnen zorgen.

Bodemkwaliteit

Voor de wijziging van het bestemmingsplan is de bodemkwaliteit een van de parameters die vanuit milieu hygiënisch oogpunt vereist is om een goede ruimtelijke ordening gestalte te kunnen geven. Is de bodem geschikt voor het beoogde doel? De uitbreiding heeft betrekking op de situering van sanitaire gebouwen, chalets en kampeermiddelen. Om de risico's voor de volksgezondheid te kunnen bepalen wordt normaliter een verkennend bodemonderzoek verricht indien sprake is van een verdachte locatie. De gemeente Midden-Drenthe heeft in december 2012 een bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer vastgesteld. De bodemkwaliteit is voor het gehele grondgebied vastgesteld met uitzondering van de verdachte locaties. Verdachte locaties kunnen o.a. zijn de boerenerven. Onverdachte locaties zijn vrijgesteld van onderzoek op basis van de Bouwverordening(14 e versie september 2012).

De situering van de gebouwen zal voornamelijk plaatsvinden buiten het thans bebouwde gedeelte en de mogelijk met milieubelastende stoffen belaste delen van het voormalige agrarisch bedrijf. De bodem is op dit moment voldoende geschikt voor de beoogde functie en geen belemmering voor het oprichten van chalets, een receptie en de sanitaire voorzieningen. Mocht er in de toekomst nieuwbouw binnen deze zone plaats vinden dan zal separaat bekeken moeten worden of er een onderzoek verricht dient te worden om de bodemkwaliteit aldaar te bepalen.

Conclusie is dat de wijzigingen niet zorgen voor een wijziging van de motivatie zoals in de onderbouwing is opgenomen.

Externe veiligheid

In het bestemmingsplan is zoals hierboven omschreven de diepte van het kampeerterrein verkleind. Hierdoor valt de gasleiding niet langer binnen het kampeerterrein, maar ligt hier op ruime afstand van. Een deel van het kampeerterrein ligt nog wel in het invloedsgebied van de gasleiding waarmee rekening gehouden moet worden voor het groepsrisico. In bijgevoegde notitie (zie bijlage C) is onderzocht in hoeverre het groepsrisico een belemmering vormt. De conclusie is dat dit ook in de nieuwe situatie niet het geval is.

4.8 Bedrijvigheid

De wijzigingen in de gebruiks- en bouwmogelijkheden zorgen niet voor een noodzaak tot aanvullen van de motivatie zoals in de onderbouwing is opgenomen.

4.9 Wonen

De wijzigingen in de gebruiks- en bouwmogelijkheden zorgen niet voor een noodzaak tot aanvullen van de motivatie zoals in de onderbouwing is opgenomen.

5. Conclusie

Op basis van bovenstaande is de conclusie dat het vastleggen van de vrijstelling ex artikel 19 WRO in de correctieve herziening een aanvaardbare ruimtelijke ontwikkeling is. Het voornemen past binnen het beleid en vanuit de omgevingsfactoren is er geen belemmering om het voornemen uit te voeren.

Bijlage A

Vrijstelling ex artikel 19 WRO en bijbehorende ruimtelijke onderbouwing d.d. 9/10/2008
behorende bij de vrijstelling uit 2009.

Toelichting

Datum: 2 september 2009

Onderwerp: Vrijstelling ex artikel 19 lid 1 van de Wet op de Ruimtelijke ordening voor een camping bij het melkveebedrijf aan de Smalbroek 36 te Beilen

Verzoek om vrijstelling

Maatschap De Groote exploiteert een melkveehouderij met een minicamping aan de Smalbroek 36 te Beilen. Het bedrijf zit vanwege de ligging binnen 250 meter van het kwetsbare gebied Dwingelderveld "op slot". Verplaatsing en verkoop zullen niet voldoende opleveren. De zoon wil het bedrijf overnemen, maar doordat er geen uitbreidingsmogelijkheden zijn, is zeer onzeker of hij wel in zijn levensonderhoud zal kunnen voorzien.

De maatschap heeft gezocht naar andere mogelijkheden en de gemeente gevraagd om vrijstelling te verlenen voor een reguliere camping als agrarische neventak op het perceel. Het gaat om 240 kampeereenheden op maximaal 8 hectare grond. De ontwikkeling en uitbreiding van de camping zal vraaggestuurd plaatsvinden. Dat betekent dat de uitbreiding naar 240 standplaatsen niet in één keer zal worden uitgevoerd, maar afhankelijk van de vraag c.q. behoefte aan plaatsingsruimte. De eerste uitbreiding zal in 2009 plaatsvinden (85 plaatsen). Daarna zal in 2013 (33 plaatsen), 2018 (55 plaatsen) en 2023 (67 plaatsen) uitgebreid worden.

De melkveehouderij zal met hetzelfde aantal dieren gecontinueerd worden.

Beleidskader

Het perceel ligt in het bestemmingsplan 'Landelijk gebied Beilen' en heeft de bestemming 'Jonge veldontginningen'. De camping is hiermee in strijd. Wel is de camping opgenomen in het voorontwerp Buitengebied.

Het perceel valt onder zone IV van de Beleidsnota recreatie en toerisme van de gemeente. In deze zone zijn drie nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden tot 8 hectare.

Het perceel ligt in POP-zone I. In deze zone worden recreatieve nevenfuncties van agrarische bedrijven gestimuleerd, mits de landbouwkundige hoofdfunctie niet wezenlijk wordt aangetast. De verschijning van het gehele bedrijf dient echter goed ingepast te worden in de landelijke omgeving en in het ruimtelijk karakter van het omringende buitengebied. De uitstraling als agrarisch bedrijf dient in stand te blijven.

De camping zal op landschappelijk verantwoorde wijze worden ingepast, volgens het inrichtingsadvies van Landschapsbeheer Drenthe november 2007 (is als bijlage bij het ruimtelijke onderbouwing gevoegd). Het inrichtingsadvies maakt onderdeel uit van de vrijstelling.

Vanwege de ligging en de situatie op en rond de planlocatie worden geen significante effecten verondersteld op het beschermde gebied Dwingelderveld. Wel treedt er als gevolg van de uitstralende werking wat kwaliteitsverlies van een geringe hoeveelheid foerageergebied op. Dit verlies zal worden gecompenseerd door het omzetten van maïs-/akkerbouwland naar permanent grasland (6 hectare).

Op 4 november 2008 heeft gedeputeerde staten van Drenthe een vergunning op grond van artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 verleend.

Planschade

Ingevolge het collegebesluit van 22 juli 2005 worden voor herzieningen en wijzigingen van het bestemmingsplan planschadeovereenkomsten gesloten met de aanvragers. In deze overeenkomst gaat de aanvrager akkoord met het voor 100% vergoeden van eventuele

toegewezen planschadeclaims die de gemeente aan derden is verschuldigd. Het betreft hier planschadeclaims welke voortvloeien uit planologische wijziging ten gevolge van het ingediende verzoek van de aanvrager.

Met de initiatiefnemer de heer J. de Grootte is een planschadeovereenkomst afgesloten. Een kopie van de overeenkomst is bij dit advies gevoegd

Procedure

Bij het verzoek om vrijstelling is een ruimtelijke onderbouwing ingediend die voldoet aan de eisen die de WRO stelt aan de goede ruimtelijke onderbouwing van vrijstellingsbesluiten.

Op 16 juli 2009 heeft de provincie Drenthe een verklaring van geen bezwaar afgegeven voor de vrijstelling. Deze hebben wij op 23 juli 2009 ontvangen. Een kopie van de verklaring is bij dit advies gevoegd.

Daarmee is aan de voorwaarden voor het verlenen van de gevraagde vrijstelling voldaan.

In de gemeente Midden-Drenthe is de bevoegdheid om vrijstelling ex artikel 19 lid 1 WRO te verlenen gedelegeerd aan B&W. Ingevolge het algemeen mandaatbesluit 2008 van B&W bent u als afdelingshoofd bevoegd de gevraagde vrijstelling te verlenen.

Het besluit zal in navolging van artikel 3:41 Algemene wet bestuursrecht worden bekendgemaakt door toezending aan de aanvrager, maatschap De Grootte.

Advies

Het afdelingshoofd besluit:

1. vrijstelling ex artikel 19 lid 1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening te verlenen ten behoeve van de exploitatie van een camping voor 240 kampeereenheden op maximaal 8 hectare grond (kadastraal bekend gemeente Beilen, sectie V, nummer 505) bij de melkveehouderij aan de Smalbroek 36 te Beilen;
2. dit besluit bekend te maken door toezending aan maatschap De Grootte.

Besluit tot vrijstelling artikel 19, eerste lid Wet op de Ruimtelijke Ordening

I. FEITEN

Maatschap De Groote exploiteert een melkveehouderij met een minicamping aan de Smalbroek 36 te Beilen. Het bedrijf zit vanwege de ligging binnen 250 meter van het kwetsbare gebied Dwingelderveld "op slot". Verplaatsing en verkoop zullen niet voldoende opleveren. Onzeker is of de maatschap wel in zijn levensonderhoud zal kunnen blijven voorzien.

De maatschap heeft gezocht naar andere mogelijkheden en de gemeente gevraagd om vrijstelling te verlenen voor een reguliere camping als agrarische neventak op het perceel. Het gaat om 240 kampeereenheden op maximaal 8 hectare grond. De ontwikkeling en uitbreiding van de camping zal vraaggestuurd plaatsvinden. Dat betekent dat de uitbreiding naar 240 standplaatsen niet in één keer zal worden uitgevoerd, maar afhankelijk van de vraag c.q. behoefte aan plaatsingsruimte. De eerste uitbreiding zal in 2009 plaatsvinden (85 plaatsen). Daarna zal in 2013 (33 plaatsen), 2018 (55 plaatsen) en 2023 (67 plaatsen) uitgebreid worden.

De melkveehouderij zal met hetzelfde aantal dieren gecontinueerd worden.

II. BELEID

Het perceel ligt in het bestemmingsplan 'Landelijk gebied Beilen' en heeft de bestemming 'Jonge veldontginningen'. De camping is hiermee in strijd. Wel is de camping opgenomen in het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied.

Het perceel valt onder zone IV van de Beleidsnota recreatie en toerisme van de gemeente. In deze zone zijn drie nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden tot 8 hectare.

Het perceel ligt in POP-zone I. In deze zone worden recreatieve nevenfuncties van agrarische bedrijven gestimuleerd, mits de landbouwkundige hoofdfunctie niet wezenlijk wordt aangetast. De verschijning van het gehele bedrijf dient echter goed ingepast te worden in de landelijke omgeving en in het ruimtelijk karakter van het omringende buitengebied. De uitstraling als agrarisch bedrijf dient in stand te blijven.

III. MOTIVERING

De motivering van dit besluit is te vinden in de goede ruimtelijke onderbouwing bij het project, zijnde het document "Ruimtelijke onderbouwing melkveebedrijf met camping" van LTO Noord van 9 oktober 2008. Dit document is als bijlage bij dit besluit gevoegd en maakt daarvan onderdeel uit.

De provincie Drenthe heeft op 16 juli 2009 een verklaring van geen bezwaar afgegeven voor de vrijstelling.

IV. BESLISSING

Burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe;

gezien het verzoek voor een camping bij het melkveebedrijf van maatschap De Groote aan de Smalbroek 36 te Beilen;

overwegende dat het uitbreiden van de camping is in strijd met deze bestemming

overwegende dat in de ruimtelijke onderbouwing uitgebreid is ingegaan op gebiedsbescherming en op de beleids-, milieu- en ruimtelijke ordeningsaspecten;

overwegende dat het voornemen op de gebruikelijke wijze is gepubliceerd en het verzoek en de relevante stukken gedurende zes weken ter inzage heeft gelegen;

overwegende dat een ieder daarbij de mogelijkheid is geboden gedurende die termijn schriftelijk zienswijzen tegen het voornemen in te dienen;

overwegende dat gedurende deze termijn wel/geen zienswijzen zijn ontvangen;

overwegende dat de provincie Drenthe heeft verklaard geen bezwaren te hebben tegen de verlening van de gevraagde vrijstelling;

overwegende dat op grond van vorenstaande overwegingen de vrijstelling ex artikel 19, eerste lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening verleend kan worden;

gelet op het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht, de Woningwet, de Wet op de Ruimtelijke Ordening, de Wet milieubeheer en de geldende bestemmingsplannen;

BESLUITEN:

Vrijstelling ex artikel 19 lid 1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening te verlenen ten behoeve van het project zoals omschreven in de bij dit besluit horende ruimtelijke onderbouwing, zijnde de exploitatie van een camping voor 240 kampeereenheden op maximaal 8 hectare grond (kadastraal bekend gemeente Beilen, sectie V, nummer 505) bij de melkveehouderij aan de Smalbroek 36 te Beilen.

Beilen, ... 2 - 9 - 2009

Hoogachtend,
Namens burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe,

Overeenkomstig het door / namens
burgemeester en wethouders
van Midden-Drenthe genomen besluit;

het hoofd van de afdeling Bouwen en Wonen,
mevrouw I.E. van der Hart

Planschadeovereenkomst

De ondergetekenden,

De gemeente Midden-Drenthe, gevestigd Raadhuisplein 1 te Beilen, te dezen ingevolge het bepaalde in artikel 171 Gemeentewet vertegenwoordigd door haar burgemeester, de heer J. Broertjes, hierna te noemen: de gemeente

de heer J. de Grootte, wonende aan Smalbroek 36, 9411 TV te Beilen, hierna te noemen: de eigenaar.

In aanmerking nemende:

- dat de eigenaar bij de gemeente een verzoek heeft ingediend voor het uitbreiden van de huidige minicamping naar een camping van uiteindelijk 240 plaatsen, voor het perceel Smalbroek 36, kadastraal bekend als gemeente Beilen, sectie V, nummer 1457;
- dat een camping in strijd is met het geldende bestemmingsplan 'Landelijk gebied Beilen';
- dat derhalve de bouwvergunning door de gemeente geweigerd behoort te worden, tenzij de gemeente bereid is om mee te werken aan een vrijstelling/ontheffingsprocedure;
- dat de gemeente pas dan kan besluiten tot een vrijstelling/ontheffing als daarbij sprake is van een goede ruimtelijke ordening;
- dat de eigenaar heeft verzocht om vrijstelling/ontheffing van het geldende bestemmingsplan 'Landelijk gebied Beilen';
- dat de gemeente uit eerste onderzoek niet is gebleken van doorslaggevende planologische beletselen om mee te werken aan het gemelde verzoek;
- dat er evenwel uit de gevraagde vrijstelling/ontheffing van het bestemmingsplan schade kan voortvloeien als bedoeld in artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening waardoor er geen sprake is van de vereiste economische uitvoerbaarheid van de gevraagde planologische maatregel;
- dat de gemeente evenwel bereid is de door de verzoeker gevraagde planologische maatregel verder in procedure te brengen, onder voorwaarde dat de eigenaar zich ten behoeve van de economische uitvoerbaarheid van de maatregel bereid verklaren de daaruit voortvloeiende voor vergoeding in aanmerking komende planschade volledig aan de gemeente te compenseren;

Komen overeen als volgt:

1. De gemeente zal zo snel mogelijk de planologische maatregel zoals deze door de eigenaar is gevraagd en nader door de gemeente is en wordt vormgegeven in procedure brengen.
2. Deze overeenkomst laat de uitoefening van alle publiekrechtelijke bevoegdheden door de gemeente volledig onverlet. De gemeente behoudt haar bevoegdheid om bij nadere overweging, onder meer als gevolg van indiening van schriftelijke zienswijzen, wijzigingen

aan te brengen in de door de eigenaar gevraagde planologische maatregel of alsnog te weigeren deze maatregel te treffen.

3. De gemeente zal de eigenaar schriftelijk in kennis stellen van een aanvraag om vergoeding van schade als bedoeld in artikel 6.1 Wro die voortvloeit uit de herziening van het bestemmingsplan zoals deze naar aanleiding van het door de eigenaar ingediende verzoek wordt vastgesteld door de gemeente en in werking treedt. De gemeente zal de eigenaar bij de behandeling van zo'n aanvraag betrekken op de wijze zoals voorgeschreven in de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade.
4. De eigenaar verbindt zich om aan de gemeente het totale bedrag te compenseren van de schade als bedoeld in artikel 6.1 Wro dat onherroepelijk voor vergoeding door de gemeente in aanmerking komt en dat voortvloeit uit de herziening van het bestemmingsplan zoals dit naar aanleiding van het door de eigenaar ingediende verzoek daartoe wordt vastgesteld door de gemeente en in werking treedt.
5. De gemeente zal zo spoedig mogelijk na iedere aparte en onherroepelijke vaststelling van een bedrag van planschade dat voortvloeit uit de in artikel 4 bedoelde herziening van het bestemmingsplan het bedrag schriftelijk aan de eigenaar meedelen. Ter uitvoering van het in artikel 4 bepaalde verplicht de verzoeker zich het desbetreffend bedrag na iedere mededeling binnen 4 weken aan de gemeente over te maken na de verzending van de mededeling door storting ten name van de gemeente Midden-Drenthe op rekening nr. 28.50.78.712 bij de BNG onder vermelding van *<planschadekosten project Smalbroek 36, Beilen >*.
6. Deze overeenkomst vervalt zodra onherroepelijk vast komt te staan dat de gevraagde vrijstelling/ontheffing niet wordt vastgesteld, respectievelijk niet in werking zal treden.
7. Het is de eigenaar zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de gemeente niet toegestaan rechten en verplichtingen uit deze overeenkomst over te dragen aan derden; de gemeente is bevoegd aan een mogelijk te geven toestemming nadere voorwaarden te verbinden.

8. Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing en geschillen tussen partijen zullen worden beslecht door de bevoegde rechter in het arrondissement waarbinnen het grondgebied van de gemeente is gelegen.

Aldus opgemaakt en getekend

De eigenaar:
De heer J. de Groot

.....

te Beilen.....

datum: 26 - 8 - 2009

De gemeente:
Burgemeester, dhr. J. Broertjes

te Bellen

datum: 31 - 8 - 2009

De heer J de Groot
Smalbroek 36
9411 TV BEILEN

Datum: 2 september 2009
Behandeld door: de heer B. Suk
Ons kenmerk: RO20090770-6175
Onderwerp: Vrijstelling bestemmingsplan

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Bijlagen:
Verzonden op:

- 3 SEP 2009

Geachte heer de Groot,

Begin 2005 hebben wij uw aanvraag ontvangen om vrijstelling te verlenen ten behoeve van de exploitatie van een camping voor 240 kampeereenheden op maximaal 8 hectare grond (kadastraal bekend gemeente Beilen, sectie V, nummer 505) bij de melkveehouderij aan de Smalbroek 36 te Beilen.

Op 16 juli 2009 hebben wij van gedeputeerde staten de verklaring ontvangen dat zij geen bezwaar hebben tegen de realisatie van uw plannen (nr. 29/RO/2009009470). In navolging daarvan hebben wij de door u gevraagde vrijstelling van het bestemmingsplan verleend. U vindt dit besluit bijgevoegd.

Tot slot wijzen wij u erop dat u gedurende zes weken na dagtekening van deze brief beroep tegen ons vrijstellingsbesluit kunt aantekenen bij de rechtbank Assen (postbus 30009, 9400 RA, Assen). Dit beroep heeft geen schorsende werking. Een verzoek tot schorsing kunt u, tegelijk met uw beroep, richten aan de voorzieningenrechter van de genoemde rechtbank.

Leges

Voor de verleende vrijstelling bent u leges verschuldigd. Deze bedragen ingevolge de gemeentelijke legesverordening 2005 € 1.100,--. U krijgt hiervoor binnenkort een acceptgiro thuisgestuurd.

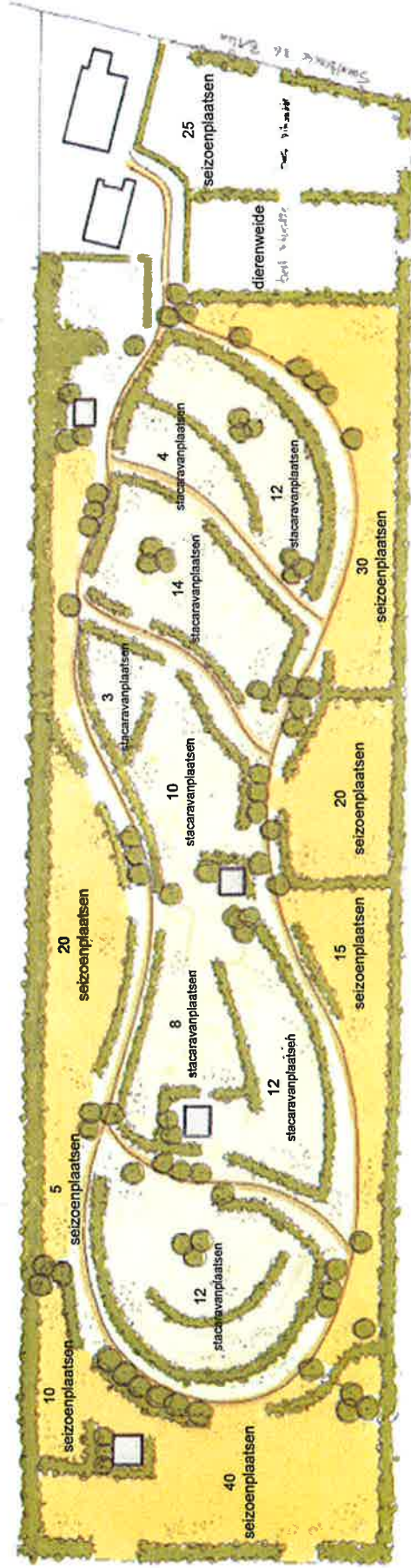
Vragen

Met eventuele vragen en/of opmerkingen kunt u elke werkdag tussen 8.30 en 12.00 uur contact opnemen met de medewerker van de afdeling Bouwen en Wonen, de heer B. Suk via telefoonnummer (0593) 53 92 92.

Hoogachtend,
namens burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe,

Medewerker van de afdeling Bouwen en Wonen
Dhr. B. Suk

□ Stacaravanplaatsen, 24.000,00 m2, 75 stuks, kavel 320 m2

■ Seizoenplaatsen, 35.000,00 m2, 165 stuks, kavel 212 m2

■ Groenstructuren, 21.000,00 m2

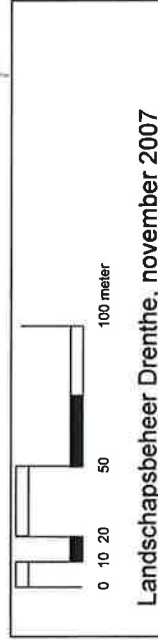
□ Sanitairgebouwen

Volumeoverzicht

Inrichtingsplan uitbreiding Camping De Zwaluwluist

Smalbroek 36

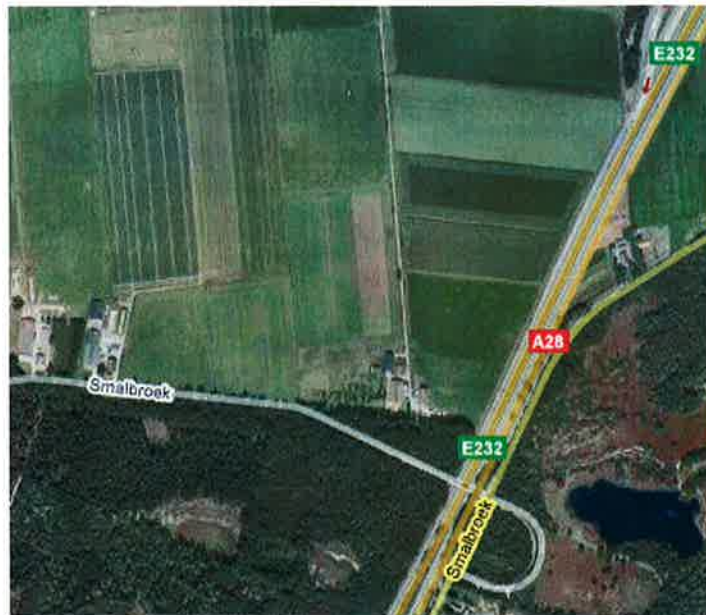
Beilen

Landschapsbeheer Drenthe, november 2007

J. de Groot
Smalbroek 36
9411 TV BEILEN

**Ruimtelijke onderbouwing
melkveebedrijf met camping**

LTO Noord Advies
vestiging Drachten
Lavendelheide 9
9202 PD Drachten

9 oktober 2008

Adviseur : ing. J. Bakker
Telefoon : (0512) 305 111
Fax : (0512) 305 120
Mobiel : (06) 20 40 48 97
E-mail : jbakker@ltonoordadvies.nl

10 OKT 2008

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	1
	1.1 Aanleiding van het project.....	1
	1.2 Vigerend bestemmingsplan.....	1
HOOFDSTUK 2	HET PROJECT	2
	2.1 Projectbeschrijving	2
	2.1.1 Ruimtelijke beschrijving	3
	2.1.2 Functionele beschrijving	3
	2.1.3 Organisatorische beschrijving.....	4
	2.1.4 Bedrijfseconomische verantwoording	4
	2.1.5 Marktonwikkeling	5
HOOFDSTUK 3	OVERHEIDSBELEID	6
	3.1 Europees/Rijksbeleid	6
	3.2 Provinciaal beleid	7
	3.3 Gemeentelijk beleid.....	9
HOOFDSTUK 4	BESCHRIJVING VAN DE OMGEVING	11
	4.1 Ruimtelijke beschrijving.....	11
	4.2 Ruimtelijke inpasbaarheid	12
	4.3 Landschap en groenstructuur	13
	4.4 Archeologische waarden.....	14
	4.5 Waterhuishouding	14
	4.6 Watertoets.....	15
	4.7 Milieukundige beschrijving	15
	4.8 Bedrijvigheid (agrarische en niet agrarische).....	19
	4.9 Wonen / planschade	19
	4.10 Conclusie inpasbaarheid.....	19
HOOFDSTUK 5	TOETSING (AFWEGING) VAN HET PROJECT	21
	5.1 Beleidsmatige toets.....	21
	5.2 Ruimtelijke toetsing	21
	5.3 Milieukundige toetsing.....	22
HOOFDSTUK 6	CONCLUSIE	23

HOOFDSTUK 1

INLEIDING

In deze ruimtelijke onderbouwing zijn de ruimtelijke consequenties weergegeven van de verandering van de bestemming (middels art. 19, lid 1 WRO-procedure) van het perceel Smalbroek 36 te Beilen, ten behoeve van de exploitatie van een camping voor 240 kampeereenheden op maximaal 8 hectare grond van Maatschap De Grootte (kadastraal bekend gemeente Beilen, sectie V, nummer 505).

1.1 Aanleiding van het project

De heer en mevrouw De Grootte en zoon Jan exploiteren aan de Smalbroek 36 een melkveebedrijf met een minicamping. Het bedrijf bestaat uit 25 ha grasland en 17 ha bouwland. Door de ligging van het bedrijf (binnen 250 meter van een kwetsbaar natuurgebied) wordt het melkveebedrijf begrensd in de uitbreidingsmogelijkheden; voor een bedrijf met een bedrijfsopvolger is uitbreiding van het bedrijf essentieel.

Het bedrijf is in verband met de investeringen vrijwel niet te verplaatsen. Ook verkoop van het bedrijf levert te weinig op omdat een eventuele koper met dezelfde beperkingen zal worden geconfronteerd als familie De Grootte.

De opvolger zal nog zeker 30 jaar in zijn levensonderhoud moeten kunnen voorzien.

1.2 Vigerend bestemmingsplan

In deze ruimtelijke onderbouwing wordt vrijstelling gevraagd van het huidige vigerende bestemmingsplan Landelijk Gebied Beilen van de gemeente Midden-Drenthe, dat is vastgesteld op 29 augustus 1996.

In het vigerende bestemmingsplan is de betreffende locatie aangeduid als "Agrarisch bouwperceel" (1 hectare) binnen de bestemming "Jonge veldontginningen".

Het realiseren van een camping is strijdig met de planvoorschriften van de huidige bestemmingen. Ook zijn de activiteiten die gepaard gaan met het uitoefenen van een camping strijdig met de gebruiksbepalingen waarin het gebruik van de gronden voor het verplaatsen of het geplaatst houden van kampeermiddelen verboden is.

Het bestemmingsplan biedt geen mogelijkheden om hiervan vrijstelling te verlenen. Medewerking aan het realiseren van een camping kan alleen op grond van artikel 19, lid 1 WRO (ZPP).

HOOFDSTUK 2

HET PROJECT

Op dit moment exploiteert de familie De Grootte een melkvee-/akkerbouwbedrijf met een minicamping. Het ligt in de bedoeling naast het melkvee/akkerbouwbedrijf een camping van maximaal 8 hectare te exploiteren.

Inleiding

Het melkvee-/akkerbouwbedrijf bestaat uit totaal 42 hectare grasland en akkerbouwland. Hierop worden ca. 30 melkkoeien met bijbehorend jongvee gehouden. De akkerbouwgewassen bestaan uit consumptieaardappelen en graan. De bedrijfsomvang is te karakteriseren met behulp van de zogenaamde standaardbedrijfseenheden (sbe) en Nederlandse grootvee-eenheden (nge). De berekening ziet er als volgt uit:

<u>Eenheden</u>	<u>sbe</u>			<u>nge</u>		
30 melkkoeien	x	2,77	= 83,1 sbe	x	1,288	= 38,64 nge
20 stuks jongvee	x	0,5	= 10 sbe	x	0,212	= 4,24 nge
17 ha akkerbouw	x	2,7	= 46 sbe	x	1,14	= 19,38 nge
17 ha grasland	x	2	= 34 sbe	x	0,91	= 15,47 nge
8 ha camping						
Totaal standaardbedrijfseenheden			173 sbe	Totaal		77,73 nge
			=====			=====

Op termijn biedt het landbouwbedrijf te weinig mogelijkheden om in het levensonderhoud te voorzien.

2.1 Projectbeschrijving

Naast en achter de woning en bedrijfsgebouwen ligt een perceel grasland/akkerbouw redelijk afgebakend en zeer goed toegankelijk. Dit terrein biedt door de ligging ten opzichte van het melkveebedrijf goede mogelijkheden voor het exploiteren van een boerderijcamping van maximaal 8 hectare.

Het uitoefenen van een camping is goed te combineren met werkzaamheden van een melkveebedrijf van beperkte omvang.

Functioneel sluiten de activiteiten goed aan bij het bedrijf. Met name door de beperkte omvang van het bedrijf, levert de camping een noodzakelijke bijdrage aan het inkomen uit het agrarische bedrijf.

2.1.1 Ruimtelijke beschrijving

Het project omvat de realisatie van een neventak bij het agrarisch bedrijf aan Smalbroek 36 te Beilen (op de locatie kadastraal bekend: gemeente Beilen, sectie V, nummer 505).

Er is een plattegrond opgenomen waarin is aangegeven welke activiteiten op de locatie worden ontplooid.

Camping

De camping zal zo worden ingedeeld dat er een natuurlijke eenheid met de directe omgeving ontstaat. (Aan de onderbouwing is een landschapsplan toegevoegd die is opgesteld door Landschapsbeheer Drenthe, bijlage "Inrichtingsadvies uitbreiding Camping Zwaluwlust").

2.1.2 Functionele beschrijving

Wanneer het project gerealiseerd is, zullen de volgende activiteiten plaatsvinden:

- 240 standplaatsen beschikbaar voor caravans en/of tenten;
- aan- en afvoerbewegingen van en naar dit terrein via toegangspaden op het terrein;
- menselijke activiteiten zoals ontbijten, koffiedrinken, bij en om de caravan of tent;
- continuering agrarisch bedrijf met huidig aantal dieren.

De bedrijfsvoering zal voor een deel bestaan uit het uitoefenen van de melkveehouderij en het uitoefenen van een camping. De camping krijgt een apart toegangspad.

Op de melkveehouderij zullen de activiteiten plaatsvinden die thuishoren op een melkveehouderij van beperkte omvang. De camping zal worden geëxploiteerd als een boerderijcamping (voor gasten die deze combinatie waarderen).

De camping zal geopend zijn van 1 maart - 1 november.

Op het terrein is permanente bewoning niet toegestaan (zal in het reglement worden opgenomen). De camping is gedurende de winterperiode vanaf 1 november tot 1 maart gesloten. Er vindt in die periode geen enkele activiteit plaats.

Op het terrein kunnen tenten van verschillende grootte en caravans worden geplaatst.

De camping zal voor dezelfde doelgroep worden opgezet als die van de (huidige) minicamping, namelijk voor diegenen die komen voor de rust; zo zullen er op de camping geen activiteiten worden georganiseerd.

Uit praktijkervaringen met de minicamping blijkt dat de gasten relatief weinig van de auto gebruik maken en er vaak met de fiets op uit trekken, met name door de ligging van omvangrijke en aantrekkelijke natuurgebieden in de directe omgeving van het bedrijf.

Parkeerplaatsen

Iedere standplaats is zo ingericht dat er bij tent of caravan ruimte is voor een auto. Daarnaast is er een parkeerplaats voor auto's van bezoekers, met een maximum van 100 plaatsen.

2.1.3 Organisatorische beschrijving

Het bedrijf (veehouderijbedrijf en camping) wordt als maatschap (de heer en mevrouw De Groote en zoon Jan) geëxploiteerd.

De familie De Groote is eigenaar van het perceel waarop de camping zal worden gevestigd.

2.1.4 Bedrijfseconomische verantwoording

De financiering van het project komt volledig voor rekening van de initiatiefnemer. De belangrijkste reden van de omzetting van de minicamping naar een reguliere camping is de noodzaak om voor de langere termijn een bestaansinkomen op peil te houden. De omvang van de melkrundveehouderij is in de toekomst onvoldoende voor het verwerven van een volwaardig inkomen.

In verband met de haalbaarheid is een financieel-economisch rapport toegevoegd (bijlage Bedrijfsplan "Boerderij en camping Zwaluwlust").

2.1.5 Marktonwikkeling

De familie De Grootte exploiteert, zoals bovenstaand is aangegeven, naast haar melkveebedrijf een minicamping. Uit de afgelopen jaren blijkt dat er sprake is van een voortdurend toenemende vraag naar standplaatsen op de camping van De Grootte. Reeds een aantal jaren kan bij lange na niet worden voldaan aan de vraag naar een plekje op de camping. Naast de economische noodzaak is ook de grote vraag naar standplaatsen op de camping voor de familie De Grootte een belangrijke reden voor de vestiging van de camping op hun bedrijf.

Belangrijk verschil met de in de buurt liggende camping, is dat de camping van De Grootte uitsluitend als doelgroep rustzoekers heeft. De in de buurt liggende camping heeft een geheel andere doelgroep. In tegenstelling tot de naburige camping worden er geen activiteiten georganiseerd, er is geen bar op de camping, geen campingwinkel etc.

Marktonderzoek

Uit het gedegen onderzoek dat gedaan is door Van der Tuuk (Beleidscriteria en Toerisme gemeente Midden-Drenthe, eindrapport, zie bijlage) blijkt dat er landelijk een toenemende vraag is naar campingplaatsen (pag. 22, Hoofdstuk 5.3 Ontwikkelingen in de vraag). De toename in de vraag bedraagt ca. 8,5% (rapport is toegevoegd).

De afgelopen jaren is er een zeer frequent bij de De Grootte geïnformeerd naar standplaatsen voor een stacaravan. Op basis van deze ervaring wordt op de camping ruimte ingeruimd voor vaste plaatsen.

De uitkomsten van dit onderzoek sluiten aan bij de toenemende vraag op het bedrijf van De Grootte. De ontwikkeling en uitbreiding van de camping zal vraaggestuurd plaatsvinden. Dat betekent dat de uitbreiding naar 240 standplaatsen niet in één keer zal worden uitgevoerd, maar afhankelijk van de vraag c.q. behoefte aan plaatsingsruimte.

Er zal een aanvang worden gemaakt met een eerste uitbreiding naar in totaal 85 standplaatsen (2009). Vervolgens zal na verdere professionalisering van de bedrijfsvoering en afhankelijk van de vraag en ontwikkelingen in de recreatie in de jaren na de uitbreiding, besloten worden wanneer de volgende aanpassing zal plaatsvinden. In 2013 vindt naar verwachting de volgende uitbreiding (33 plaatsen) plaats.

Bij benadering wordt daarna in 2018 uitgebreid. Dit omvat 55 standplaatsen.

In 2023 is de laatste uitbreiding met 67 standplaatsen.

In het bedrijfsplan "Boerderij en camping Zwaluwlust" wordt dit traject nader toegelicht.

De uitbreiding van de camping zal derhalve in fasen plaatsvinden afhankelijk van de behoefte. Elke uitbreiding zal landschappelijk ook zodanig worden ingepast, zodat er per uitbreiding sprake zal zijn van een afgerond geheel.

HOOFDSTUK 3

OVERHEIDSBELEID

In dit hoofdstuk is de aandacht gevestigd op het beleid ten aanzien van de ruimtelijke ordening. Er vindt een beschrijving plaats van het beleid dat op de betreffende locatie van toepassing is.

3.1 Europees / Rijksbeleid

Europese Habitat- en Vogelrichtlijn

In 1992 is door de lidstaten van de Europese Unie een richtlijn ondertekend die moet zorgdragen voor bescherming en instandhouding van soorten flora en fauna die van Europees belang zijn: de Habitatrichtlijn. Deze richtlijn houdt de verplichting in om habitats en diersoorten die voor de Europese Unie van belang zijn, in stand te houden.

Bij de Habitatrichtlijn wordt onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming.

Nederland heeft een lijst met 141 gebieden aangemeld bij de Europese Commissie als speciale beschermingszone. De Europese Commissie heeft deze lijst op 7 december 2004 vastgesteld. De Habitatrichtlijngebieden vormen samen met de reeds aangewezen vogelrichtlijngebieden de 162 Natura 2000-gebieden in Nederland.

Evenals bij de Vogelrichtlijn is de soortenbescherming in Nederland opgenomen in de Flora- en Faunawet en wordt de gebiedsbescherming geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998.

De wettelijke bescherming van de Natura 2000-gebieden via de Natuurbeschermingswet 1998 geldt alleen voor gebieden die op grond van deze wet zijn aangewezen. Op dit moment geldt dat alleen voor (die gedeelten van) Natura 2000-gebieden die reeds zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn. Nederland heeft de Habitatrichtlijngebieden nog niet formeel aangewezen. De aanwijzing van deze gebieden vindt plaats in tranches.

De eerste tranche met 111 ontwerp-aanwijzingsbesluiten is begin 2007 bekendgemaakt. De definitieve aanwijzingsbesluiten zullen in 2007 en 2008 worden genomen.

De aanwijzing onder de werking van de Vogelrichtlijn vindt plaats vanwege ornithologische waarden. Op een lijst behorende bij de aanwijzing zijn de te beschermen soorten opgenomen. Bij de Habitatrichtlijn gaat het om het leefgebied van zowel dier- als plantensoorten. Ook deze soorten zijn op een lijst vermeld. Voor beide speciale

beschermingszones geldt een gelijksoortig beschermingsregiem.

Wel kent de Habitatrichtlijn een uitzondering door ingrepen van zwaar maatschappelijk belang te rechtvaardigen, mits een concreet voorstel tot compensatie wordt gedaan. De Vogelrichtlijn kent deze uitzonderingsmogelijkheid niet.

In verband met de ligging van de locatie in de directe nabijheid van het Natura 2000-gebied is er een Quickscan door Ecogroen Advies te Zwolle uitgevoerd. In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op de effecten en het resultaat van het onderzoek.

Flora- en Faunawet (soortenbescherming)

Op grond van de Flora- en Faunawet gelden algemene verboden tot het verwijderen van beschermde plantensoorten van hun groeiplaats, het beschadigen, vernielen, wegnemen of verstoren van voortplantings- of vaste rustplaatsen of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten of het opzettelijk verontrusten van een beschermde diersoort. In hoofdstuk 4 zal hier nader op worden ingegaan.

Nota Ruimte

De Nota Ruimte bevat de visie van het kabinet op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland tot 2020, met een doorkijk naar 2030. De Nota Ruimte is een vervolg op de Vijfde Nota die deel 1 en 2 van de PKB omvatte.

Twee begrippen staan centraal in de Nota ruimte: Basiskwaliteit en Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur.

Voor het waarborgen van de algemene basiskwaliteit geeft de Nota Ruimte algemene regels die als ondergrens gelden voor alle ruimtelijke plannen.

Daarnaast geeft de nota extra regels voor de nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur (de gebieden die van nationaal belang zijn). Hier streeft het rijk naar méér dan de algemene kwaliteit.

De nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur bestaat uit de belangrijkste gebieden in Nederland op de diverse terreinen zoals economie, infrastructuur, water, natuur, de ecologische hoofdstructuur en een aantal aangewezen nationale landschappen.

De locatie van De Groote aan de Smalbroek 36 in Beilen maakt geen deel uit van een van deze gebieden en ligt daar bovendien niet bij in de buurt.

3.2 Provinciaal beleid

Het is de verwachting dat het aantal agrarische bedrijven zal afnemen. De ontwikkelingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven worden belemmerd door de ammoniakwetgeving. Dit geldt ook voor het bedrijf van de familie De Groote. Door de ligging van hun melkveebedrijf ten opzichte van het natuurgebied zijn de uitbreidingsmo-

gelijkheden begrensd.

Hierdoor ontstaat er de behoefte voor deze bedrijven om op zoek te gaan naar alternatieve bronnen van inkomsten ter aanvulling op het agrarisch inkomen.

Dit is enerzijds van belang voor de vitaliteit van het platteland, dat gebaat is bij gezonde bedrijven. Anderzijds van belang voor de bedrijven zelf om voldoende inkomen te kunnen genereren.

Provinciaal Omgevingsplan

In het Provinciaal Omgevingsplan II (vastgesteld 7 juli 2004) geeft de Provincie Drenthe aan dat het betreffende gebied onder zone I valt. Met betrekking tot de nieuwvestiging en uitbreiding wordt in het omgevingsplan geconcludeerd dat voor de continuïteit van de totale toeristische sector uitbreidingsmogelijkheden voor verblijfsrecreatie van belang zijn. Schaalvergroting, kwaliteitsverbetering en kostenbeheersing zijn en blijven nodig om de sector concurrerend te houden. In het POP II wordt voorts aangegeven dat bij verdere ontwikkeling van de verblijfsrecreatie, het accent ligt op versterking en uitbreiding van bestaande bedrijven. Tevens wordt aangegeven dat doorontwikkeling van kleinschalige verblijfsrecreatie naar volwaardige bedrijven mogelijk is; wel zal moeten worden voldaan aan de gestelde eisen van nieuwvestiging.

Uit het POP blijkt dat het gebied waar de familie De Groote de camping willen vestigen, onder zone I valt en dat daar een camping met de door De Groote gewenste omvang kan worden gevestigd.

Ten aanzien van de doelstelling voor zone I wordt in het POP II aangegeven dat de ontwikkeling van toeristische/recreatieve bedrijven wordt bevorderd. Tevens wordt met betrekking tot de inrichting aangeduid dat bij vestiging en uitbreiding van toeristisch/recreatieve bedrijven nadrukkelijk aandacht moet worden besteed aan een zo kort mogelijke aansluiting op het hoofd- en ontsluitend wegennet in relatie tot de omvang van het bedrijf. Het bedrijf ligt op zeer korte afstand van de A28 en bovendien goed ontsloten ten opzichte van deze verbinding.

Uit onderzoek blijkt dat het Dwingelderveld een belangrijke toeristische trekpleister in de provincie Drenthe is en nog steeds belangrijker wordt. De camping ligt ten opzichte van deze trekpleister op zeer gunstige locatie; de bezoekers hoeven voor het bereiken van de locatie geen gebruik te maken van de auto maar kunnen er wandelen of op de fiets naar toe.

Met betrekking tot de waarden en aspecten, genoemd in paragraaf C.8.6, zoals aardkundig waardevol gebied, ecologische structuren, archeologische aandachtsgebieden en monumenten, aandachtsgebied bodem en cultuurhistorische gaafheden kan het volgende worden opgemerkt.

Op de locatie waar de camping zal worden gevestigd, is volgens kaart 6 van POP II geen sprake van een aardkundig waardevol gebied. Er worden volgens kaart 8 van het POP geen archeologische monumenten aangetroffen en is het ook geen archeologisch aandachtsgebied. Op basis van kaart 9 (aandachtsgebieden bodem) kan worden vastgesteld dat er in de buurt van de uit te breiden camping geen waardevolle essen voorkomen en het geen gebied is met bodemgradiënten. Ook bevat het gebied geen cultuurhistorische gaafheden (kaart 10).

Met betrekking tot de ecologische structuren kan worden aangegeven dat het een gebied is met waarden voor ganzen, zwanen en steltlopers. Gebleken is uit onderzoek (Ecogroen april 2008) dat de uitbreiding van de camping mogelijk enig effect kan hebben op de foerageermogelijkheden van met name de Kleine zwaan. Om dit effect te voorkomen, zullen uit voorzorg twee percelen - die nu als akkerland gebruikt worden voor de verbouw van maïs - permanent in gebruik worden genomen als grasland. Voorts zal er een aantal andere voorzorgsmaatregelen worden genomen, zoals het voor een deel open laten van de camping (het achterste deel), lage beplanting rondom, en het minimaliseren van de verlichting zoals al eerder is vermeld.

Op grond van kaart C kan worden geconstateerd dat de omgeving waarin het bedrijf is gesitueerd, behoort tot het esdorenlanschap, met de daarbijbehorende landschapsstructuur en de perceelsvormen. De uitbreiding van de camping vindt plaats op een langwerpige perceel, waarmee de structuur van het landschap in stand blijft en mogelijk worden versterkt.

Met betrekking tot een visie op relatie landbouw en natuur kan worden opgemerkt dat het veehouderijbedrijf van De Groot zich op zeer korte afstand bevindt van het aangemelde Natura 2000-gebied Dwingelderveld en derhalve een zeer hoge depositie aan ammoniak op het gebied veroorzaakt. Met de gefaseerde uitbreiding van de camping is het de bedoeling het veehouderijgedeelte van het bedrijf in omvang te laten afnemen, waardoor de depositie op het gebied aanzienlijk zal dalen, hetgeen een zeer positief effect op het betreffende gebied zal hebben.

3.3 Gemeentelijk beleid

Bestemmingsplan

Op dit moment geldt voor de percelen het bestemmingsplan Landelijk Gebied Beilen, vastgesteld op 29 augustus 1996. In dit bestemmingsplan is de betreffende locatie als "Agrarisch bouwperceel" (1 hectare) en als "Jongeveldontginningen" bestemd. De vestiging van een camping is hier niet mee in overeenstemming.

Inmiddels is de camping in het voorontwerp-bestemmingsplan Buitengebied opgenomen. Vooruitlopend hierop heeft de gemeente te kennen gegeven mee te willen werken aan de vestiging van de camping en het verzoek om de vrijstelling positief gewaardeerd. In de Beleidsnota Recreatie en Toerisme gemeente Midden-Drenthe wordt het gebied waar de camping zal worden gevestigd, als zoekgebied aangewezen voor het vestiging van een camping.

Ontwerp-bestemmingsplan Buitengebied

In het voorontwerp-bestemmingsplan Buitengebied Midden-Drenthe is de locatie aan de Smalbroek opgenomen met de aanduiding agrarisch bedrijf / camping. Vooruitlopend hierop wordt het vrijstellingsverzoek ex art. 19, lid 1 WRO ingediend.

Beleidsnota Recreatie en Toerisme gemeente Midden-Drenthe

In deze nota worden de toeristisch-recreatieve beleidscriteria voor het gemeentelijk-ruimtelijk beleid weergegeven.

In de nota wordt onder andere het grote belang van het toerisme voor de provincie en gemeente vastgesteld. Zo wordt onder meer geconstateerd dat gemiddeld één op de acht arbeidsplaatsen een link heeft met het toerisme. Bovendien wordt vastgesteld dat de toerist / recreant zoekt naar nieuwe vormen van dagrecreatie en verblijf. Als nieuwe trends worden genoemd onthaasting, gezondheidstoerisme en back to nature-toerisme.

De camping van De Groote zal onder deze doelgroep zijn klanten werven: rustzoekers, die voor de natuur, rust en gezondheid komen. De camping zal uitsluitend uitgerust worden met basisvoorzieningen (douche- en toiletgebouwen). Op de camping zullen geen spelactiviteiten en dergelijke worden verzorgd.

In de nota is het grondgebied van de gemeente Midden-Drenthe ingedeeld in acht zones. Per zone wordt aangegeven welke verblijfsrecreatieve ontwikkelingen er mogelijk zijn. Het bedrijf van De Groote ligt in zone IV. In deze zone is één nieuwe ontwikkelingsmogelijkheid tot 15 hectare, en drie nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden tot 8 hectare. Voorts dient aan een aantal praktische criteria te worden voldaan, die betrekking hebben op richtlijnen op het gebied van orde en rust, welstand, natuur en landschapsbescherming. Aangegeven is dat de ruimte nog niet was benut en dat er voor de een camping van 8 hectare van De Groote mogelijkheden zijn.

HOOFDSTUK 4

BESCHRIJVING VAN DE OMGEVING

In dit hoofdstuk vindt een beschrijving plaats van de omgeving. Er wordt aandacht besteed aan ruimtelijke en milieukundige aspecten.

4.1 Ruimtelijke beschrijving

In de ruimtelijke beschrijving worden alle aspecten meegenomen die zich in de omgeving van het project afspeelen en van invloed kunnen zijn op de realisatie van het project.

Algemeen

Het bedrijf ligt in een landschappelijk aantrekkelijke omgeving met veel natuur, met onder andere in de directe omgeving het Dwingelderveld. Hierover is al het een en ander aangegeven met betrekking tot Habitat- en Vogelrichtlijn. Betreding van dit gebied kan uitsluitend plaatsvinden via de officiële ingang.

Het bedrijf ligt aan een doorgaande openbare weg, waarvan met name in het toeristenseizoen druk gebruik gemaakt wordt, onder andere in verband met de aantrekkelijke en voor publiek toegankelijke natuurgebieden. Daarnaast vormt de weg een doorgaande verbinding tussen Diever/Dwingeloo en Beilen.

In de omgeving staat een aantal zeer verspreid liggende woningen en bedrijven. Tegenover het bedrijf ligt het Dwingelderveld (Natura 2000-gebied).

De omliggende woningen liggen op relatief grote afstand en ondervinden op geen enkele manier nadelige gevolgen van de te vestigen camping. De afstanden bedragen ca. 350 meter (afstand dichtstbijgelegen woningen/bedrijven in de omgeving). De minimaal noodzakelijk afstand tussen een melkveehouderij en gevoelige object (permanente verblijfplaats van een derde) dient in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij minimaal 50 meter te bedragen.

4.2 Ruimtelijke inpasbaarheid

Natuur en ecologie

De locatie waar de camping zal worden gevestigd, bestaat uit percelen die bij de ondernemer in gebruik zijn als akkerbouwgrond voor de verbouw van maïs. De grond wordt regelmatig geploegd en vervolgens ingezaaid met maïs of opnieuw ingezaaid met gras.

Het perceel waarop de camping zal worden gevestigd, grenst aan het Vogel- en Habitatrichtlijngebied het "Dwingelderveld" (in hoofdstuk 3 is hieraan uitvoerig aandacht besteed).

Door Ecogroen te Zwolle is ecologisch onderzoek naar de invloed vanuit de camping op het betreffende gebied uitgevoerd. Onderstaand worden de conclusies en aanbevelingen weergegeven.

Conclusies en aanbevelingen

Het plangebied grenst aan Vogel- en Habitatrichtlijngebied 'Dwingelderveld' en de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur waartoe dit gebied behoort. De ecologische waarde van de planlocatie is gering en de waarden die relevant zijn voor de aanwijzing van het Dwingelderveld als speciale beschermingszone concentreren zich op ruime afstand.

Vanwege de ligging en de situatie op en rond de planlocatie worden geen significante effecten verondersteld op Vogel- en Habitatrichtlijngebied Dwingelderveld.

Er dient wel rekening te worden gehouden met mogelijke verstoringseffecten op het aangrenzende EHS-bosgebied als gevolg van recreatieve uitloop.

Wanneer echter de inrichting en het gebruik volgens bepaalde regels (zie §2.5 Quicksan Ecogroen) plaatsvinden, zal het functioneren van de EHS niet in het gedrang komen. Hierop kan worden gestuurd door bij voorkeur in overleg met de natuurbeheerder, aan voorlichting te doen en eventueel te besluiten tot specifieke maatregelen. Zo kan worden nagedacht over het opstellen van een soort natuurgerichte gedragscode waarin regels voor honden en beperkingen na zonsondergang etc. worden vastgelegd.

Soortgericht natuurbeleid

Binnen het plangebied is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet regelt de bescherming van een groot aantal individuele soorten middels een aantal verboden. Bovendien geldt voor een ieder de zorgplicht. Uit het eenmalige veldonderzoek komen de volgende zaken naar voren:

- er zijn geen broedplaatsen, standplaatsen of vaste verblijfplaatsen van beschermde flora, vogels, reptielen, amfibieën, vlinders, libellen en vissen te verwachten in het plangebied;
- buiten het plangebied, in de bebouwing, zijn wel broedvogels aangetoond waaronder de Rode lijst-soorten huismus, huiszwaluw en boerenzwaluw;
- binnen het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen aangetroffen van de lichtbeschermde zoogdiersoorten veldmuis en mol;
- er zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen te verwachten.

Hoewel er schade kan optreden aan genoemde beschermde zoogdiersoorten, is het aanvragen van ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet voor de aangetoonde en te verwachten soorten niet noodzakelijk. Zekerheidshalve raden wij aan om bij werkzaamheden gedurende het broedseizoen (15 maart-15 juni) alert te zijn op inheemse broedvogels. Met name voor de huiszwaluw is het belangrijk om modderige plekken te behouden.

Wel valt - als gevolg van de uitstralende werking van de uitbreiding - kwaliteitsverlies van een geringe hoeveelheid foerageergebied voor ganzen en zwanen te verwachten. Waarschijnlijk blijft ook na de ingreep voldoende foerageergebied beschikbaar, voor de zekerheid worden er door initiatiefnemers voorzorgsmaatregelen genomen.

Zo zullen twee percelen, die nu periodiek als akkerbouwland in gebruik zijn, permanent als grasland in gebruik worden genomen. Het betreft ca. 6,65 hectare (zie bijlage, percelen 1, 2). Door de centrale ligging in het opengebied zijn maximaal gunstige effecten te verwachten op foeragerende ganzen en zwanen (foerageergebieden worden steeds belangrijker voor zowel Rietganzen als Kleine zwaan).

Zoals aangegeven is de camping ingericht op campinggasten die uitsluitend voor rust op de camping en voor een rustig verblijf komen. De verwachting is gerechtvaardigd dat zij de regels die rond en in het natuurgebied gelden, in acht zullen nemen en dat het daarom niet te verwachten valt dat er verstoringen zullen optreden. De aanbevelingen in het rapport zullen worden opgevolgd.

4.3 Landschap en groenstructuur

Het terrein waar de camping zal worden geëxploiteerd, zal zodanig worden ingepast in het landschap dat het geen afbreuk zal doen aan de omgeving. De landschappelijke inpassing zal plaatsvinden met ondersteuning van stichting Drents Landschap. Bij de inpassing zal worden uitgegaan van streekeigen en natuurlijke beplanting in de omgeving.

4.4 Archeologische waarden

Uit de beschrijving van de gebiedskenmerken (kaart 14 POP II) blijkt dat het gebied slechts weinig elementen bevat die voor de historische geografie van belang zijn. Het plangebied van de camping heeft op de IKAW van noord naar zuid een lage, middelhoge en hoge archeologische verwachtingswaarde op het aantreffen van archeologische vindplaatsen. In het plangebied zijn geen terreinen aanwezig die op de AMK staan. Vrijwel het gehele terrein is in het verleden gediepploegd (tot ca. 60 cm), tot de harde ondergrond.

Er is een IVO (inventariserend veldonderzoek) door Raap, Archeologisch adviesbureau te Drachten, uitgevoerd. De conclusies en aanbevelingen uit dat onderzoek zijn onderstaand weergegeven.

Conclusies

Onder de bouwvoor/verstoorde laag bevindt zich dekzand. Hierin heeft zich een podzolbodem ontwikkeld, die alleen in het uiterste zuidoosten van het plangebied nog intact is, en verder zwaar is aangetast. Er zijn nergens archeologische indicatoren aangetroffen.

Aanbevelingen

Op grond van de over het algemeen zware verstoring van de podzolbodem in het plangebied, het relatief grote aantal boringen dat reeds gezet is waar de podzolbodem nog wel intact is, en het ontbreken van archeologische indicatoren worden geen aanbevelingen voor vervolgonderzoek gedaan. De geplande werkzaamheden kunnen vanuit archeologisch oogpunt zonder beperkingen worden uitgevoerd.

In het achterste deel van het kampeerterrein zijn geen onderzoeken verricht, er vinden daar geen ingrepen in de bodem plaats (ook dit gebied is door het mengwoelen verstoord).

4.5 Waterhuishouding

De waterhuishouding zal van de vestiging van de camping nauwelijks een negatief effect ondervinden. Het afvalwater zal via de riolering worden afgevoerd. Het water dat op het terrein terechtkomt, zal de omgeving nauwelijks verontreinigen, omdat de aard van de verblijfsrecreatie niet verontreinigend is en bovendien kan het water gemakkelijk in de grond infiltreren.

4.6 Watertoets

Sinds 1 november 2003 is de watertoets wettelijk verplicht in het kader van de Wet op de Ruimtelijk Ordening. Bij de watertoets gaat het om het van meet af aan meenemen van water bij ruimtelijke plannen en besluiten.

Uit de watertoets, uitgevoerd door het Waterschap Reest en Wieden, blijkt dat door de opzet van de camping het watersysteem niet wordt beïnvloed.

Het waterschap geeft aan dat de camping niet in een beekdal ligt en niet bekend staat als een risicogebied. Wel ligt het plan in de zone van hydrologische beïnvloeding. Dit houdt in dat de functie binnen de nabijgelegen natuur hydrologisch kan beïnvloeden. Om dit te voorkomen, mag in geen geval een wijziging in de grondwaterstand te weeg worden gebracht.

Ook mag het hemelwater niet worden afgevoerd via de riolering. De locatie is echter geschikt om het hemelwater te laten infiltreren. Er moet wel rekening worden gehouden met een slecht doorlatende laag.

De effecten van deze ondoorlatende laag zijn zeer beperkt; het gehele terrein is gedraineerd, waardoor het effect van de slecht doorlatende laag teniet wordt gedaan.

4.7 Milieukundige beschrijving

Voor het bedrijf geldt een milieumelding- of vergunningplicht. Vooraf dient nagegaan te worden of er sprake is van een MER-plicht of een MER-beoordelingplicht. Voor het bedrijf van De Grootte is dit niet van toepassing. Wel zal er een milieuvergunning voor aangevraagd moeten worden.

Een van de belangrijkste milieueffecten van de vestiging van de camping is dat er een toename plaatsvindt van de verkeersbewegingen van en naar het bedrijf van de familie De Grootte. Daarnaast zal er een toename plaatsvinden van afvalwater (douche/toilet etc.). Onderstaand worden de verschillende onderdelen nader toegelicht.

- Geurhinder
- Luchtkwaliteit
- Licht
- Geluid
- Bodemkwaliteit
- Externe veiligheid (gevaarlijke stoffen)
- Invloed op andere bedrijven
- Wonen / planschade

Geur

Het bedrijf van de familie De Grootte ligt op ca. 350 meter van de dichtstbijgelegen woning. In het kader van de Wet Geurhinder en Veehouderij (2007) dient de minimale afstand 50 meter te bedragen. De werkelijke afstand is derhalve aanzienlijk groter. De geurgevoeligheid van de camping ten opzichte van het veehouderijgedeelte van

de inrichting speelt geen rol, omdat op basis van de Wet milieubeheer de camping deel uitmaakt van de inrichting en als één geheel moet worden beschouwd waarvoor derhalve geen afstand geldt.

Luchtkwaliteit

Beleidskader en grenswaarden

De Wet luchtkwaliteitseisen is het vigerende luchtkwaliteitsbeleid. De Wet luchtkwaliteitseisen bevat de wettelijke grens- en richtwaarden voor de luchtkwaliteit in Nederland, evenals de wijze waarop deze luchtkwaliteit gerapporteerd dient te worden.

De grenswaarden uit de wet geven kwaliteitsniveaus aan voor de buitenlucht. Daarbij zijn alle locaties van belang, met uitzondering van de arbeidsplek die is uitgezonderd op grond van de Arbeidsomstandighedenwet (artikel 2, eerste lid). De normen uit de Wet luchtkwaliteitseisen gelden dus niet alleen op plekken waar mensen bloot worden gesteld.

De grenswaarden uit de Wet luchtkwaliteitseisen die in de praktijk in Nederland knelpunten op kunnen leveren, zijn:

- jaargemiddelde concentratie NO₂ (stikstofdioxide): 40 µg/m³
- jaargemiddelde concentratie PM₁₀ (fijnstof): 40 µg/m³
- 24-uursgemiddelde concentratie PM₁₀: 50 µg/m³ die niet meer dan 35 maal per jaar mag worden overschreden

Met het vaststellen van de Wet luchtkwaliteitseisen is het toegestaan een standaard aftrek voor deeltjes van natuurlijke oorsprong (zeezout) toe te passen. Voor de gemeente Midden-Drenthe bedraagt deze aftrek 4 µg/m³. Voor de 24-uursgemiddelde norm is in de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 het volgende opgenomen: *"uitgaande van de niet voor zeezout gecorrigeerde jaargemiddelde concentratie van PM₁₀, wordt het voor zeezout gecorrigeerde aantal overschrijdingsdagen van de 24-uursgemiddelde grenswaarde van 50 µg/m³ verkregen, door het op de gebruikelijke wijze bepaalde aantal overschrijdingsdagen met 6 dagen te verminderen"*.

Bij zeer drukke (ondergrondse) parkeergarages zou de grenswaarde voor benzeen ook nog een knelpunt kunnen zijn.

De concentraties van de overige stoffen uit de Wet luchtkwaliteitseisen - te weten zwaveldioxide (SO₂), koolmonoxide (CO), stikstofdioxide (NO_x) en lood (Pb) - komen nergens in Nederland in de buurt van de grenswaarden voor de desbetreffende stoffen.

De uitbreiding van de camping naast het melkveebedrijf heeft geen grote concentratie als effect van zeer veel parkeerbewegingen tot gevolg. Hiermee is uitgesloten dat concentratie van benzeen de grenswaarde ten gevol-

ge van de bovenstaande ontwikkeling zal overschrijden.

Daarom is het redelijk om bij het oprichten van het bedrijf voor de luchtkwaliteit alleen nader in te gaan op de concentraties voor NO₂ en PM₁₀.

Huidige situatie

De concentraties van NO₂ en PM₁₀ in de huidige situatie (jaartal van meeste recent beschikbare informatie: 2008) zijn afkomstig van berekening met het CAR-II model versie 6.1.1. uitgevoerd voor de gemeente Midden-Drenthe. Op basis het overzicht RMB blijken de hoogste huidige concentraties ter plaatse de volgende te zijn.

Jaargemiddelde concentratie PM ₁₀ :	19,6 µg/m ³ (inclusief zeezoutaf trek)
24-uursgemiddelde concentratie PM ₁₀ :	6,8 overschrijdingen van de 24-uursgemiddelde grenswaarde van 50 µg/m ³ (exclusief zeezoutaf trek)

Deze concentraties liggen alle (ver) onder de wettelijke grenswaarden.

Toekomstige situatie

De geplande ontwikkeling mag het in acht nemen van de grenswaarden in de toekomst niet in gevaar brengen.

Bijdrage van het plan aan de verslechtering van de luchtkwaliteit

De uitbreiding van de camping zal tot gevolg hebben dat het aantal verkeersbewegingen zal toenemen, echter zeer beperkt waardoor er nauwelijks sprake is van een toename van de fijnstofwaarden.

Het effect van deze extra verkeersaantrekkende werking is dusdanig klein - een maximale toename van het jaargemiddelde concentraties stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM₁₀) van minder dan 0,2 µg/m³ op 5 meter van de as van de weg - dat deze niet leidt tot een overschrijding van een grenswaarde uit de Wet luchtkwaliteitseisen. De verkeersbewegingen zijn bij de berekening dan ook verder buiten beschouwing gelaten. De uitbreiding van de camping heeft geen emissies tot gevolg die de luchtkwaliteit dusdanig nadelig beïnvloeden dat grenswaarden uit de Wet luchtkwaliteitseisen worden overschreden.

Geconcludeerd kan worden dat luchtkwaliteit geen belemmering is voor de uitbreiding van de camping.

Licht

De verlichting van de camping bestaat uit een aantal lantaarns met een zwakke TL-verlichting naar de grond gericht en heeft geen negatief effect op het natuurgebied. In elk geval is de belasting, in vergelijking met de lichtbelasting veroorzaakt door de snelweg, vrijwel nihil te noemen. Door het relatief beperkt aanbrengen van lichtpunten is er slechts sprake van een minimale lichtverspreiding.

Geluid

De activiteiten die op de camping plaatsvinden, bestaan uit het opzetten van een tent of het parkeren van de caravan. Daarnaast zullen de gasten naast de caravan of tent zitten voor het nuttigen van hun maaltijd, het lezen van een tijdschrift, het drinken van een kop koffie etc.

De toename van de geluidsbelasting is niet significant in relatie tot het achtergrondgeluid van de autosnelweg Assen - Hoogeveen die op relatief korte afstand (50 – 100 meter) langs het bedrijf van De Groote ligt.

Het aantal verkeersbewegingen zal beperkt zijn. De meeste campingbezoekers zullen komen voor een rustige vakantie die voor een groot deel zal bestaan uit verkennen van de omgeving met de fiets of wandelend. De meeste verkeersbewegingen zullen waarschijnlijk met de fiets plaatsvinden. Het gebruik van de auto zal in de meeste gevallen zeer beperkt zijn.

Een geluidsonderzoek is in deze situatie niet noodzakelijk, gezien de zeer geringe geluidsproductie van de activiteiten die samenhangen met de camping, zeker in relatie tot het reeds aanwezige achtergrondgeluid.

Bodemkwaliteit

Op het perceel aan de Smalbroek waar de camping zal worden gevestigd, heeft tot dusver een normale agrarische bedrijfsvoering plaatsgevonden. Er hebben zich tijdens deze exploitatie geen bijzondere omstandigheden voorgedaan die aanleiding geven tot nader of een verkennend bodemonderzoek.

Externe veiligheid

In het besluit van 27 mei 2004, houdende Besluit externe veiligheid inrichtingen, moet als gevolg van artikel 5, lid 1 van voornoemd besluit, het bevoegde gezag bij ruimtelijke ontwikkelingen zoals genoemd in de Wet op de Ruimtelijke Ordening, dit besluit hierbij toetsen.

Het besluit gaat uit van categorale inrichtingen met een vaste afstand aan te houden voor het PR (plaatsgebonden risico) en het GR (groepsrisico). Verder de niet-categorale inrichting waarbij per bedrijfslocatie beoordeeld moet worden of deze invloed heeft op het te beoordelen plangebied.

Uit vooronderzoek blijkt dat uit extern veiligheidsoogpunt de uitbreiding van de camping geen belemmering oplevert mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Het betreft de volgende punten:

- indeling van de camping: de camping zal zodanig worden ingedeeld dat er bij een calamiteit voldoende vluchtroutes aanwezig zijn via de aangrenzende landbouwpercelen
- goede instructie van campinggasten: zal plaatsvinden bij aankomst van de gasten op de camping
- het realiseren van extra blusvoorzieningen: zullen worden geïnstalleerd
- vluchtroute vanaf de camping naar de Mussels: zal worden aangegeven
- afstemming met de brandweer: afstemming zal van te voren met de brandweer worden doorgenomen
- maximaal aantal standplaatsen zal 240 bedragen

4.8 Bedrijvigheid (agrarische en niet-agrarische)

De agrarische bedrijvigheid van de andere bedrijven in de omgeving wordt niet beperkt of belemmerd door de vestiging van een camping aan de Smalbroek. De camping maakt een integraal deel uit van het bedrijf van De Groote en heeft, wat de milieuwetgeving betreft, geen effecten op eventuele ontwikkelingsmogelijkheden van bedrijven van derden, die in de buurt zijn gelegen van de camping. De afstand tot de dichtstbijgelegen woningen bedraagt namelijk aanzienlijk meer dan de vereiste afstand 50 meter.

4.9 Wonen / planschade

Op de woonomgeving heeft de camping geen negatieve effecten. De camping aan de Smalbroek is vanuit de dichtstbijgelegen woningen niet of nauwelijks waar te nemen. Deze liggen namelijk op relatief grote afstand van de te vestigen camping (ca. 350 meter). Er is derhalve ook geen sprake van planschade.

4.10 Conclusie inpasbaarheid

Uit het voorgaande blijkt dat het uitbreiden van het camping, zoals beschreven, op de omgeving geen significant negatieve effecten heeft.

De locatie van het object waarvoor de vrijstellingsprocedure wordt aangevraagd, bestaat onder andere uit gronden die tot dusver intensief worden bewerkt (o.a. ploegen). Er komen ten gevolge van deze intensieve bewerkingen geen te beschermen plantensoorten of diersoorten voor. Derhalve is geen aanvraag in het kader van Flora- en Faunawet noodzakelijk. Wel dient er rekening te worden gehouden met de zorgplicht binnen de Flora- en Faunawet; voorkomen moet worden dat broedende vogels worden gestoord tijdens het broedseizoen (15 maart - 15 juli).

Met betrekking tot het Habitat-/Vogelrichtlijngebied, het Dwingelderveld, kan worden vastgesteld vanwege de ligging en de situatie op en rond de locatie, dat er geen significante effecten worden verondersteld. Wel treedt er als gevolg van de uitstralende werking wat kwaliteitsverlies van een geringe hoeveelheid foerageergebied op. Dit verlies zal worden gecompenseerd door het omzetten van maïs- /akkerbouwland naar permanent grasland (6 hectare), waardoor er geen sprake is van een negatieve beïnvloeding van de omliggende natuur.

Ten aanzien van de archeologische waarden kan worden vastgesteld dat het toekomstige bedrijf niet is gelegen in een gebied met een AMK-aanduiding. Onder de bouwvoor/verstoorde laag bevindt zich dekzand. Hierin heeft zich een podzolbodem ontwikkeld, die alleen in het uiterste zuidoosten van het plangebied nog intact is, en verder zwaar is aangetast. Er zijn nergens archeologische indicatoren aangetroffen.

Met betrekking tot de gevolgen voor het waterbeheer kan worden opgemerkt dat er wateradvies is aangevraagd bij het waterschap. Uit de watertoets, uitgevoerd door het Waterschap Reest en Wieden, blijkt dat door de opzet van de camping het watersysteem niet wordt beïnvloed.

Er heeft geen MER of MER-beoordelingsrapportage te worden opgemaakt. Voor de activiteit dient echter wel een milieuvergunning te worden aangevraagd.

Er is geen sprake van geurbelasting op woningen van derden, de afstand bedraagt ca. 350 meter; minimaal dient de afstand 50 meter (Wet Geurhinder en Veehouderij) te bedragen.

Geconcludeerd kan worden dat aan de luchtkwaliteitseisen ruimschoots kan worden voldaan.

Door de spaarzame verlichting van de camping en geringe aantal lichtpunten ondervindt de omgeving geen lichthinder als gevolg van de uitbreiding van de camping.

Geluidsbelasting van de omgeving is door de aard van de camping en het relatief hoge achtergrondlawaai als gevolg van de aanwezigheid van de A28, nihil.

Ten aanzien van de bodemkwaliteit kan worden vastgesteld dat er door het bedrijf geen activiteiten zullen worden uitgevoerd die voor de bodem negatieve gevolgen zullen hebben. De bodem heeft geen negatieve gevolgen van de oprichting van het bedrijf en de daarmee gepaard gaande activiteiten maar biedt daarentegen uitstekende mogelijkheden.

In het besluit van 27 mei 2004, houdende Besluit externe veiligheid inrichtingen, moet als gevolg van artikel 5, lid 1 van voornoemd besluit, het bevoegde gezag bij ruimtelijke ontwikkelingen zoals genoemd in de Wet op de Ruimtelijke Ordening, het Besluit hierbij toetsen. Uit vooronderzoek blijkt dat uit extern veiligheidsoogpunt de uitbreiding van de camping geen belemmering oplevert mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan.

De camping zal op landschappelijk verantwoorde wijze (volgens plan Landschapsbeheer Drenthe) worden ingepast waarbij ook zoveel mogelijk rekening zal worden gehouden met openheid ten behoeve van de Rietgans en de Kleine zwaan.

De agrarische bedrijvigheid in de omgeving wordt niet beperkt door de vestiging van een camping. De camping maakt een integraal deel uit van het bedrijf van De Groote en heeft, wat de milieuwetgeving betreft, geen effecten op eventuele ontwikkelingsmogelijkheden van bedrijven van derden die in de buurt zijn gelegen van de camping.

Op de woonomgeving heeft de camping geen negatieve effecten en er is derhalve geen sprake van planschade met betrekking tot derden.

HOOFDSTUK 5

TOETSING (AFWEGING) VAN HET PROJECT

In dit hoofdstuk vindt de toetsing plaats van het project op het beleid dat is beschreven in hoofdstuk 3. Daarnaast vindt een ruimtelijke en een milieukundige toetsing plaats waarbij de inpasbaarheid wordt beschreven.

5.1 Beleidsmatige toets

Door de diverse overheden en in verschillende beleidsdocumenten wordt aangegeven dat een camping een belangrijke en in bepaalde situaties noodzakelijke verbreding kan betekenen voor het agrarische bedrijf.

Voor de specifieke situatie van het bedrijf van De Groote speelt daarbij een cruciale rol dat het veehouderijbedrijf door de aanwezige natuur (Dwingelderveld) wordt beperkt in de ontwikkelingsmogelijkheden (ammoniakwetgeving/Natura 2000). Daar tegenover staat dat de locatie juist door de ligging goede mogelijkheden heeft voor recreatiedoeleinden zoals een camping.

Uit het voorgaande blijkt dat het project geen onevenredige aantasting van de omgeving veroorzaakt.

5.2 Ruimtelijke toetsing

Het project past niet binnen het ruimtelijke kader van het bestemmingsplan van de gemeente Midden-Drenthe. De aanpassing kan plaatsvinden door het uitvoeren van een artikel 19, lid 1 WRO-procedure, waarmee vooruitgelopen wordt het ontwerp-bestemmingsplan Buitengebied Midden-Drenthe waarin de camping staat ingetekend.

Indien de camping geëxploiteerd kan worden zoals de familie De Groote zich dit voorstelt, wordt de druk op de exploitatie van de veehouderijtak minder groot, zodat er in de toekomst een milieuwinst kan worden gerealiseerd, terwijl er, zoals uit de onderzoeken blijkt, geen significante belasting van de omgeving tegenover staat.

Door een landschappelijke verantwoorde aanplant kan de camping goed in de omgeving worden ingepast.

5.3 Milieukundige toetsing

Door de uitbreiding van de camping bestaat de kans dat het foerageergebied van de Kleine zwaan en de Toendrarietgans terugloopt. Initiatiefnemers zullen ca. 6 hectare bouwland inzaaien met gras om te voorkomen dat er sprake is van een mogelijke afname van het foerageergebied.

Daarnaast is er sprake van een minimaal merkbaar effect m.b.t. geluid als gevolg van een lichte toename van de verkeersbewegingen van en naar het erf van de familie De Grootte. Deze toename past binnen de toegestane milieukaders. Voor de overige effecten kan worden geconstateerd dat (ruimschoots) aan de normen kan worden voldaan.

HOOFDSTUK 6

CONCLUSIE

Voor de familie De Grootte levert de exploitatie van de camping een noodzakelijke bijdrage aan het inkomen uit het bedrijf. Bovendien kan hiermee worden voldaan aan de voortdurend toenemende vraag naar campingstandplaatsen op deze locatie.

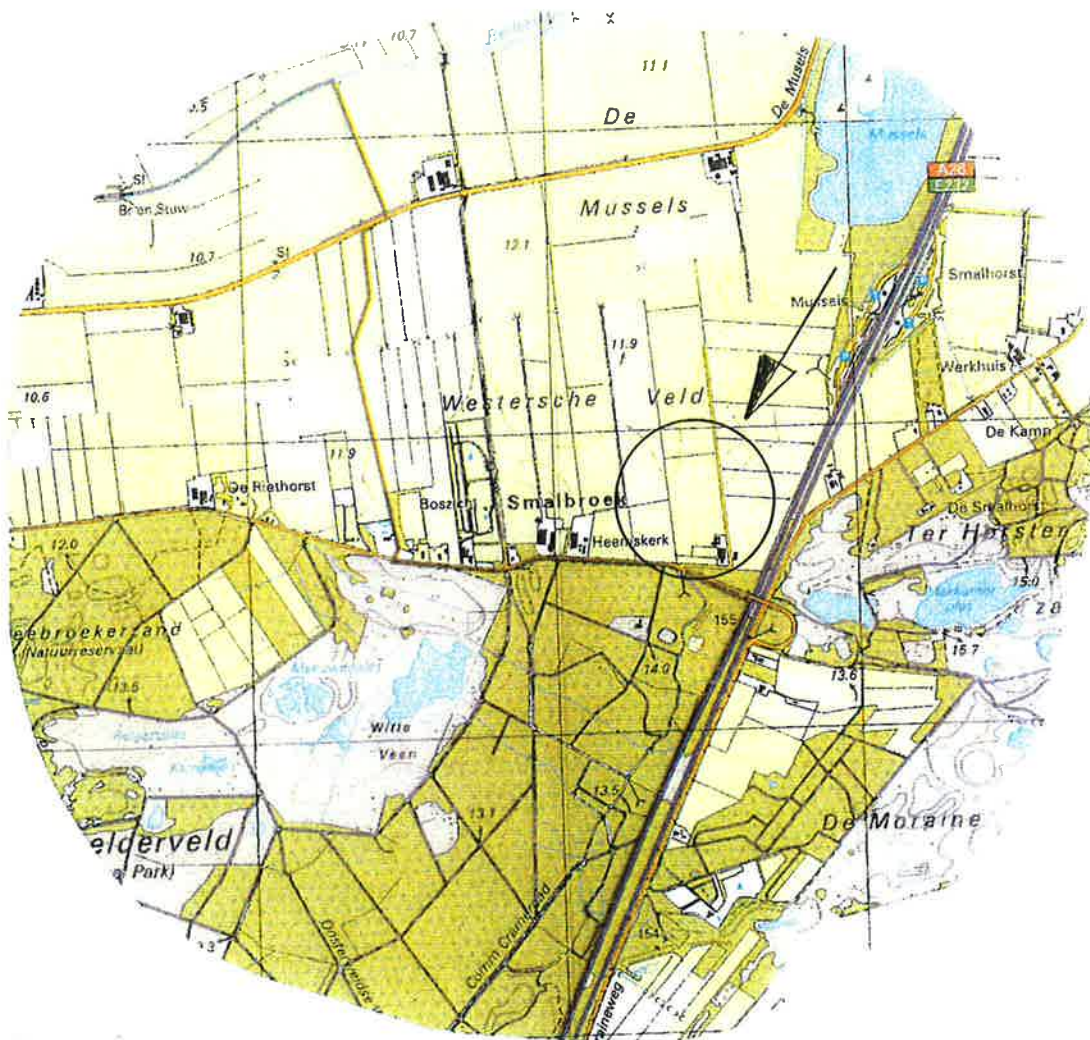
Tot dusver exploiteerde de familie De Grootte een minicamping. De vraag naar een plek op de minicamping is de afgelopen jaren voortdurend vele malen groter geweest dan het aantal plaatsen waarvoor door de gemeente ontheffing is verleend.

Er zullen zowel op het vlak van de ruimtelijke als milieukundige omgeving geen significant negatieve effecten optreden. In de toekomst zal de milieudruk vanuit het melkveebedrijf op de omgeving afnemen.

J. Bakker
specialist ruimtelijke ordening en milieu
LTO Noord Advies
juni 2008

BIJLAGE

Locatieschets

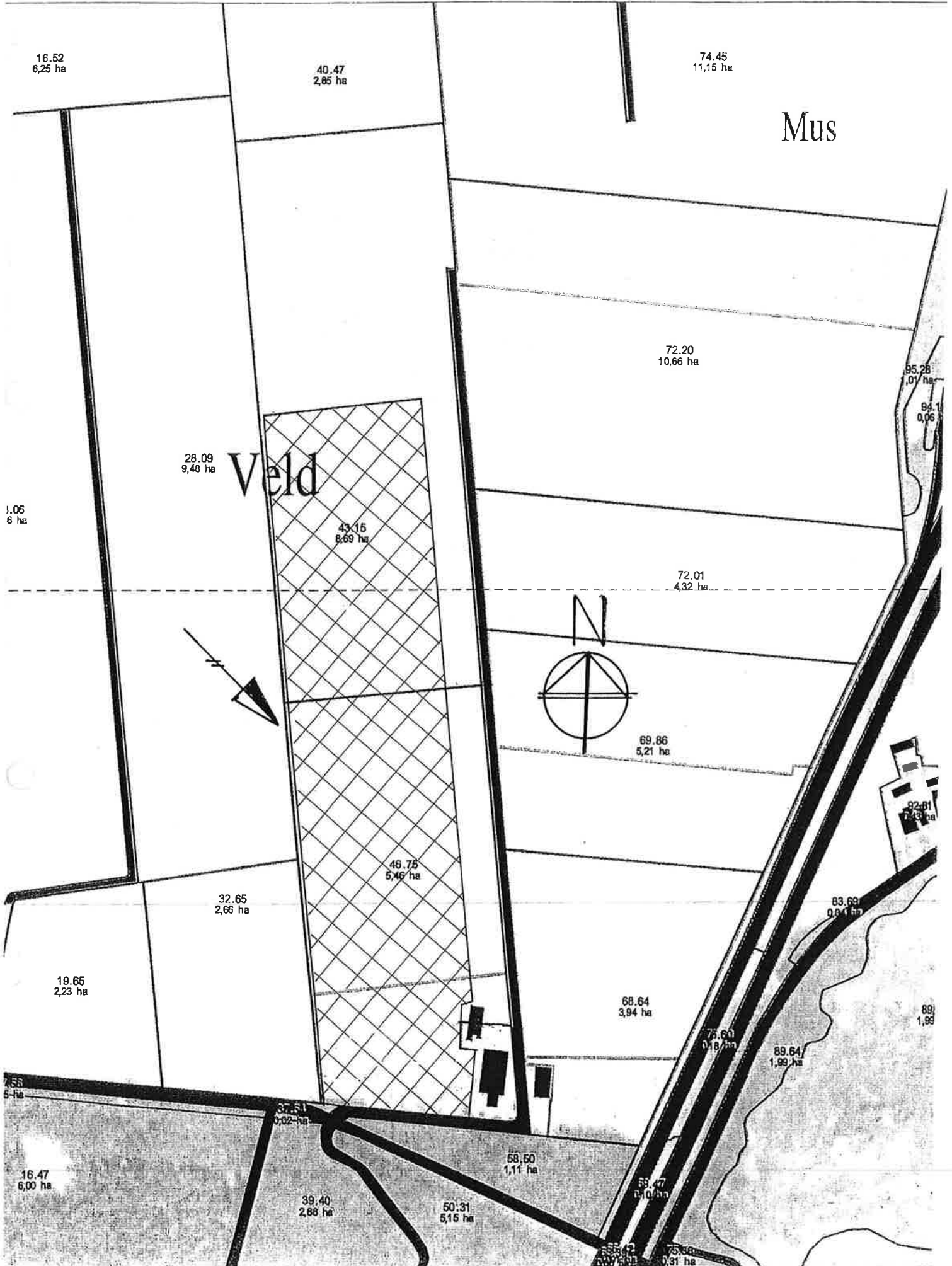

Situatie
 gem Beilen
 sectie V.nr. 505
 schaal $\pm 1:4000$

CAMPING „ZWALUWLUST“

BIJLAGE

Kaarten bestemmingsplan

Bestemmingsplankaart

Bestemmingsplankaart

agrarisch
bouwperceel

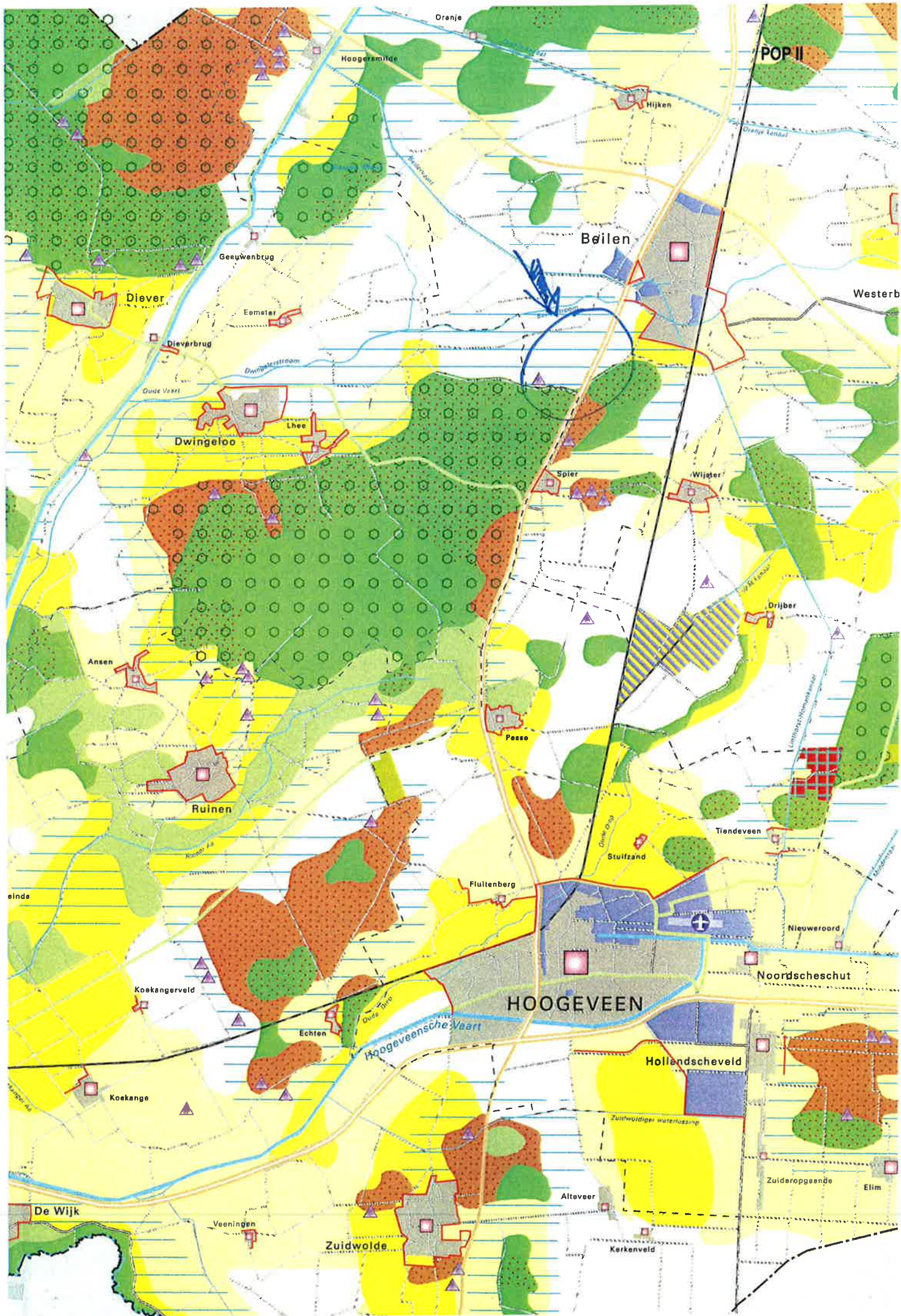
A

B D C

BIJLAGE

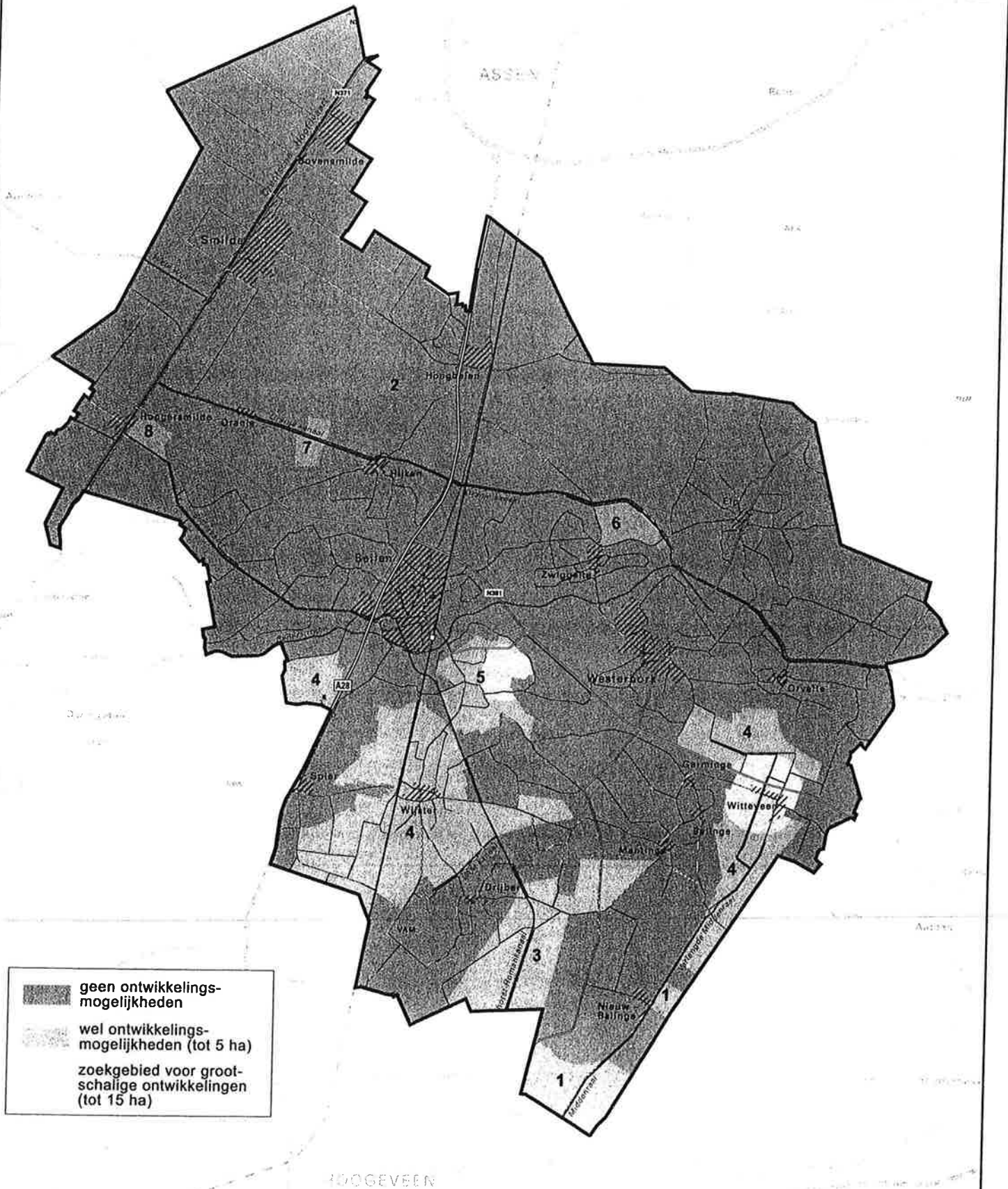
Kaart POP

BIJLAGE

Zoneringskaart gemeente Midden-Drenthe

Zoneringskaart Gemeente Midden-Drenthe Verblifsrecreatie

 geen ontwikkelings-
mogelijkheden
 wel ontwikkelings-
mogelijkheden (tot 5 ha)
 zoekgebied voor groot-
schalige ontwikkelingen
(tot 15 ha)

Cartografie : productgroep Ruimte&Water, Provincie Drenthe
 sectie GIS/Cartografie, januari 2003

BIJLAGE

Ecogroen Advies

- Quickscan
- Aanvulling en actualisatie NB-wet camping Zwaluwlust
- Maatregelen zorgvuldige inpassing camping Zwaluwlust
- E-mail akkoordverklaring gemeente Midden-Drenthe

Quickscan

'Ecologisch onderzoek camping Zwaluwlust'

Auteurs: drs Iwan Veeman & ing Marco v/d Sluis

Datum: 16 november 2005

Status: eindrapport

ecogroen advies bv

Postbus 625, 8000 AP Zwolle

t:038 423 64 64

f:038 423 64 65

info@ecogroen.nl

www.ecogroen.nl

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

De heer de Groote heeft EcoGroen Advies B.V. verzocht een quickscan flora- en faunaonderzoek uit te voeren op een perceel in Smalbroek, gelegen binnen de gemeente Midden-Drenthe.

Het onderzoek is uitgevoerd vanwege de beoogde uitbreiding van een bestaande (mini)camping en de mogelijke consequenties hiervan op beschermde dier- en plantensoorten in de Flora- en faunawet en op vigerend gebiedsgericht natuurbeleid.

1.2 Situatie

Het uitbreidingsgebied (hierna: plangebied) ligt aan de noordzijde van de bestaande bouwkael en minicamping. Het plangebied bestaat uit grasland en akkerland.

Ten noorden van het plangebied ligt een open agrarisch landschap met zowel akker- als graslanden. Direct ten zuiden van het plangebied ligt het Nationaal Park Dwingelderveld, dat vanwege haar hoge natuurwaarden een meervoudige beschermingsstatus kent en bovendien is aangewezen als stiltegebied. De plannen bestaan uit een uitbreiding van de huidige minicamping (maximaal 15 standplaatsen) tot een camping met een omvang van maximaal 150 standplaatsen. Rustzoekers vormen de recreatieve doelgroep.

Figuur 1: ligging van de planlocatie. Gearceerd is de begrenzing van de EHS en Vogel- en Habitatrichtlijngebied Dwingelderveld aangegeven (bron: topografische dienst Nederland, Emmen).

1.3 Werkwijze en opzet

Om inzicht te krijgen in de aanwezige natuurwaarden en beperkingen met betrekking tot de beoogde ruimtelijke ingreep in het plangebied, zijn twee sporen gevolgd:

- Ten eerste is in kaart gebracht welk gebiedsgericht beleid uitwerking heeft in het gebied (hoofdstuk 2);
- Ten tweede is nagegaan welke beschermde planten- en diersoorten in het gebied voorkomen of kunnen voorkomen (hoofdstuk 3).

Het onderzoek is gebaseerd op één veldbezoek (2 juni 2005) en beschikbare informatie uit beleidsdocumenten en databanken.

Wijzigingsbesluit AMvB Artikel 75

Relevant voor de gebruikte methodiek en de te doorlopen procedure is een op 23 februari jl. doorgevoerde wijziging in de Flora- en faunawet ('Wijzigingsbesluit AMvB Artikel 75': zie ook bijlage II). Deze wijziging heeft tot gevolg dat voor een groot aantal zogenaamde 'algemene soorten' geen ontheffing meer aangevraagd hoeft te worden indien sprake is van een bij de wet genoemd belang – in dit geval een 'ruimtelijke ingreep'. Daardoor is de aandacht met name uitgaan naar de beschermde soorten uit de zwaardere beschermingsregimes.

Uit de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van de verwachte effecten van de ruimtelijke ingreep op beschermde gebieden en soorten. Tevens wordt ingegaan op mitigerende (verzachtende of inpassings-) en compenserende maatregelen, zeker waar deze nodig zijn om eventueel tot een ontheffingsverlening in het kader van artikel 75 van de Flora- en faunawet te kunnen komen.

1.4 Status en betrouwbaarheid

Voorliggende quickscan is gebaseerd op één locatiebezoek, beschikbare gebiedskennis (o.a. uit literatuur) en bekende ecologische principes. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van de ruimtelijke ontwikkeling, maar concentreert zich op de ecologische aspecten die ermee verband houden.

Soortenbescherming

Het veldonderzoek geeft een betrouwbaar beeld van de aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde planten- en diersoorten in het plangebied. In het aangrenzende bos- en heidegebied Dwingelerveld blijft echter onzekerheid over het huidige voorkomen van bepaalde soorten. Met behulp van relevante verspreidingsgegevens uit literatuur is deze kennisleemte zoveel mogelijk aangevuld.

Gebiedsbescherming

Bij de analyse van het ruimtelijk beleid, waaronder de zware toetsingskaders van de Vogel- en Habitatrictlijn, is gekeken naar de kwetsbaarheid van het natuurgebied in de directe omgeving van het plangebied in relatie tot de kwantitatieve effectprincipes van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling. Een cijfermatige analyse van bijvoorbeeld de uitstralende en cumulatieve effecten van een toenemend (recreatief) gebruik van het Dwingelderveld valt buiten de reikwijdte van voorliggende quickscan.

2. Gebiedsgericht natuurbeleid

2.1 Europese Habitatrictlijngebieden

De zuidwestelijke punt van het plangebied ligt op enkele tientallen meters van Habitatrictlijngebied 'Dwingelderveld' (zie arcering figuur 1).

Habitatrictlijngebied Dwingelderveld

Het Dwingelderveld kwalificeert zich voor droge en vochtige heide, voedselarme tot matig voedselrijke wateren, vegetaties met Jeneverbes, hoogveenslenken en zuurminnende eikenbossen. Het gebied is verder aangemeld voor de soorten Kamsalamander en Meervleermuis. (bron: www.minlnv.nl)

Het rictlijngebied bestaat in de nabijheid van het plangebied uit het kwalificerende type zuurminnend eikenbos en niet kwalificerend jong bos met Douglasspar. Op grotere afstand (ca. 300 meter) liggen enkele hoogveentjes met kwalificerende habitattypen.

Mogelijke effecten

Als gevolg van de uitbreiding van de camping zijn geen negatieve effecten als gevolg van verdroging, vermesting en verzuring te verwachten. Beïnvloeding van de habitattypen als gevolg van de uitbreiding van de camping kan bijvoorbeeld wel plaatsvinden als gevolg van een toenemend recreatief gebruik. De kwalificerende habitattypen liggen echter buiten de vrij toegankelijke paden en zijn zodoende niet vrij betreedbaar. Beïnvloeding van genoemde habitattypen met significante negatieve effecten tot gevolg is daarom niet waarschijnlijk.

De kwalificerende soorten Kamsalamander en Meervleermuis zijn gebonden aan open water. Kamsalamander is daarnaast afhankelijk van bosgebieden als overwinteringsgebied. Beide soorten zijn vooral actief gedurende de nacht.

Geschikt leefgebied voor genoemde soorten ontbreekt in het plangebied. De locaties waar de dieren wel te verwachten zijn liggen in het aangelegen Habitatrictlijngebied 'Dwingelderveld' waarvoor een betredingsverbod geldt tussen zonsopkomst en zonsondergang. Het is daardoor onwaarschijnlijk dat een uitbreiding van de camping tot significante gevolgen voor Kamsalamander en Meervleermuis zal leiden.

- *Als gevolg van de beoogde uitbreiding van de camping vindt geen aantasting plaats van de kwalificerende natuurlijke habitats en soorten in en rond het Habitatrictlijngebied Dwingelderveld. Er worden daarom zijn geen significante directe of externe effecten verondersteld op de habitats en soorten waarvoor het Dwingelderveld op grond van de Habitatrictlijn is aangewezen.*

2.2 Europese Vogelrichtlijngebieden

De begrenzing van het Vogelrichtlijngebied 'Dwingelderveld' komt overeen met de begrenzing van het Habitatrichtlijngebied.

Vogelrichtlijngebied Dwingelderveld

Kwalificerende soort voor het gebied is Zwarte specht (broedend). Overige relevante soorten zijn Boomleeuwerik (broedend), Kleine zwaan, Taigarietgans, Toendrarietgans, Wintertaling en Slobeend. (bron: www.minlnv.nl)

Broedvogels: Zwarte specht en Boomleeuwerik

De kwalificerende soort Zwarte specht heeft een voorkeur voor oudere uitgestrekte naaldbossen en gemengde bossen. In lagere dichtheden kan de soort ook worden aangetroffen in boomrijke randen van heide en hoogveen of kleinere bossen. De Boomleeuwerik stelt andere eisen en heeft vooral een sterke voorkeur voor open plekken in grote bossen en droge heide met opslag (Van den Brink *et al.* 1996).

Gedurende het veldonderzoek is een strook van ca. 300 meter in het Vogelrichtlijngebied 'Dwingelderveld' nabij de camping specifiek onderzocht op het voorkomen van de relevante broedvogels Zwarte specht en Boomleeuwerik. Ter plekke zijn percelen met vrij jong loofbos (Zomereik) en naaldbos (Douglasspar) aanwezig. De aanwezige veentjes/heideterreintjes hebben een kleine oppervlak. Daarmee vormt deze strook geen optimaal leefgebied voor zowel Zwarte specht als Boomleeuwerik. Zwarte specht en Boomleeuwerik zijn ten tijde van het veldonderzoek niet aangetoond. Ook uit de literatuur (Krijgsveld *et al.*) zijn geen broedgevallen bekend uit de omgeving van het plangebied. Broedgevallen van zowel Zwarte specht als Boomleeuwerik zijn wel bekend nabij de Meeuwenplas, op een afstand van ongeveer 600 meter.

Winter- en trekvogels

Het Dwingelderveld is een belangrijk gebied voor een groot aantal wintervogels (o.a. begrenzingsoorten Kleine zwaan, Taigarietgans, Toendrarietgans) en trekvogels (o.a. begrenzingsoorten Slobeend en Wintertaling). De waterrijke omgeving op de Dwingeloosche en Kraloërheide vormt een belangrijke slaapplek voor deze vogels (Koffijberg *et al.* 1997). Wintertaling en Slobeend zijn strikt gebonden aan de waterrijke omgeving van de Dwingeloosche en Kraloërheide. De ganzen en zwanen foerageren echter op landbouwgebied in de omgeving van het Dwingelderveld.

In het kwartblok (2,5 bij 2,5 kilometer) waarin het plangebied ligt, zijn geen waarnemingen bekend van Kleine zwaan, Taigarietgans, Toendrarietgans (Venema, 2001). Daarmee is het onwaarschijnlijk dat deze soorten in relevante aantallen foerageren in het plangebied. In het agrarische gebied ten noorden van de planlocatie kunnen wel foeragerende ganzen en zwanen worden verwacht.

Mogelijke effecten

Omdat de omgeving van de camping geen relevant broedgebied vormt voor de soorten Zwarte specht en Boomleeuwerik zijn er geen meetbare effecten te verwachten op deze soorten. Met de realisatie van de camping gaat door 'uitstralende effecten' de kwaliteit van een klein deel van het ten noorden gelegen foerageergebied voor ganzen en zwanen verloren. Daardoor treedt een gering verlies op aan (potentieel) foerageergebied. De omliggende

---

¹ uitstralende effecten van een camping in agrarisch gebied zullen 's winters vooral bestaan uit een verlies aan openheid van het landschap.

landbouwgronden zijn echter vergelijkbaar van kwaliteit, waardoor voldoende alternatieve foerageergebieden resterend.

- *Als gevolg van de beoogde uitbreiding van de camping zijn geen meetbare effecten te verwachten op de Zwarte specht en Boomleeuwerik. Als gevolg van uitstralende werking is wel een gering kwaliteitsverlies van ten noorden gelegen foerageergebied voor ganzen en zwanen te verwachten. Significante effecten op de kwalificerende waarden van Vogelrichtlijngebied Dwingelderveld worden echter niet verondersteld.*

2.3 Beschermd Natuurmonumenten

Het Beschermd Natuurmonument 'Witterveld', een heide- en hoogveengebied ten westen van Assen ligt op een afstand van ruim 12 kilometer van het plangebied.

- *Gezien afstand en de aard van de ingreep zijn er geen effecten te verwachten op het beschermde natuurmonument 'Witterveld'.*

2.4 Provinciaal beleid: EHS

Het plangebied valt niet binnen de EHS, maar ligt direct aansluitend aan de begrensde (netto) Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) van Drenthe. Realisatie van de camping op de planlocatie vormt (onder voorwaarden) geen directe aantasting van de EHS.

EHS

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Om voor voldoende ruimtelijke samenhang en verbinding ten behoeve van dieren- en plantensoorten te zorgen wordt er een ecologische hoofdstructuur (EHS) ontwikkeld. Aangewezen EHS gebied geniet specifieke bescherming. Bij geplande ingrepen in EHS gebieden moet het belang van de natuurbescherming worden afgewogen tegen andere belangen, indien de voorgenomen ingreep negatief uitwerkt op de aanwezige waarden.

De kern van de afweging vormt (evenals bij Habitat- en Vogelrichtlijngebied) het 'nee, tenzij' principe. Dit wil zeggen dat schadelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er andere belangen zijn die de ingreep rechtvaardigen. Ook zijn compenserende maatregelen voorgeschreven.

Zoals gezegd valt het plangebied niet onder de directe bescherming van de EHS, maar omdat het aanliggende EHS-bosgebied dichtbij het plangebied ligt, verdient het aanbeveling rekening te houden met mogelijke schadelijke uitstralende effecten op dit bos. Gedacht wordt aan verstoring door licht en geluid, maar vooral ook aan beïnvloeding door een toenemend menselijk gebruik wanneer het bos als uitloopgebied gebruikt gaat worden.

De uitbreiding van de camping zal immers gepaard gaan met een toename van het recreatieve gebruik en uitloop naar het EHS-gebied. Als gevolg hiervan is een toename van de (recreatieve) verstoring op dit gebied te veronderstellen. Bij dit punt kan worden opgemerkt dat er op dit moment in het PEHS-bosgebied al veel wandelpaden en recreanten aanwezig zijn. Zo is doorgaand fietspad aanwezig, waarlangs op zonnige dagen vele honderden fietsers langskomen. Bovendien past de ontwikkeling in de zonering voor recreatie ten zuiden en noorden van het Dwingelderveld zoals dit is aangegeven op Functiekaart 1 van het Provinciaal Omgevingsplan (Provincie Drenthe, 2004).

Effectprincipes

Algemeen wordt verondersteld dat een verstoringsbron (in dit geval de recreanten) op korte afstand, met een niet voorspelbaar gedrag, van lange duur en hoge intensiteit en frequent voorkomend voor veel verstoring zal zorgen (Krijgsveld, K.L. e.a., 2004). De verstoringseffecten zullen naar verwachting het grootst zijn op broedvogels. De verwachting is dat

zoogdieren, vanwege hun nachtelijke levenswijze, nauwelijks effecten zullen ondervinden van een toenemend aantal bezoekers bij daglicht. Effecten op amfibieën, reptielen, insecten en vissen worden verwaarloosbaar geacht, aangezien deze niet of nauwelijks verstoringgevoelig zijn, zeker wanneer uitgegaan wordt dat alleen de paden betreden worden.

Mogelijke effecten

Naar verwachting zullen de bosgebieden binnen in een bepaalde 'straal' rond de camping aantoonbaar meer versturende effecten ondervinden door de beoogde camping, als gevolg van een toenemend aantal recreanten. Buiten deze straal zullen slechts verwaarloosbare effecten resteren doordat de recreatie zich verder verspreid over het gebied via verschillende routes. De grootte van het gebied waarin aantoonbare effecten kunnen worden verwacht is niet aan te geven omdat deze afhankelijk is van een groot aantal variabelen. Tot deze variabelen behoren zaken als het aantal recreanten dat het Dwingelderveld aandoet, het moment waarop, de wijze van recreëren, weersomstandigheden etc. Zo kan op een drukke dag, als gevolg van goed weer, de verstoring door recreanten van de camping relatief klein zijn ten opzichte van de overige recreanten.

- *Als gevolg van de beoogde uitbreiding van de camping is een toenemend recreatief gebruik van het aanliggende EHS gebied te verwachten. Afhankelijk van onder meer het tijdstip, de vorm en de omvang van recreëren kan dit tot op enige afstand van het campingterrein tot een verstoring van met name de aanwezige vogels leiden. Belangrijke aspecten in relatie tot de planlocatie vormen de bestaande drukke fietsroute langs het gebied, de ligging in de beoogde recreatieve zonerings rond het Dwingelderveld en de grote afstand tot de meest kwetsbare natuurtypen van Nationaal Park Dwingelderveld.*

2.5 Provinciaal beleid: Natuur buiten de EHS

In het POP II (ecologische structuurkaart) ligt het plangebied in een groot gebied ten westen van Beilen dat is aangewezen als 'gebied met waarden voor ganzen, zwanen en steltlopers' (zie bijlage III). Deze vogelgroepen concentreren zich met name in open gebieden met weinig tot geen opgaande begroeiing en gebouwen.

Status 'natuur buiten EHS'

De Provincie Drenthe geeft aan dat er geen directe bescherming uit gaat van de aanwijzing van bijvoorbeeld 'gebied met waarden voor ganzen, zwanen en steltlopers', maar dat zij in haar beoordeling laat meewegen wat de actuele waarde van de gebieden is en in welke mate een geplande ingreep deze waarde zal schaden.

Mogelijke effecten

Met de realisatie van de camping gaat door uitstralende effecten de kwaliteit van een klein deel van het ten noorden gelegen foerageergebied voor ganzen en zwanen verloren (zie ook onder Vogelrichtlijn). Daardoor treedt een gering verlies op aan (potentieel) foerageergebied. De omliggende landbouwgronden zijn echter vergelijkbaar van kwaliteit, waardoor voldoende alternatieve foerageergebieden resteren.

- *De beoogde uitbreiding van de camping vindt plaats in gebied dat is begrensd als gebied met 'waarden voor ganzen, zwanen en steltlopers'. De actuele waarde van de locatie zelf is waarschijnlijk beperkt, maar als gevolg van uitstralende werking is wel een gering kwaliteitsverlies van het ten noorden gelegen foerageergebied voor ganzen en zwanen te verwachten.*

2.5 Aanbevelingen gebiedsgericht natuurbeleid

Hoewel de locatie zelf niet binnen strikt te beschermen natuurgebied ligt vraagt de ligging nabij het Dwingelderveld nadrukkelijk wel om een passende inrichting én (vooral) gebruik. Daartoe zijn een aantal maatregelen denkbaar.

Inrichting

De mogelijkheden voor een zorgvuldige inrichting liggen in het zoneren, inpassen en inrichten. Het zoneren kan door de 'minst versturende' activiteiten te concentreren langs het richtlijngebied. Het inpassen kan door het aanplanten van een lage² singel rondom het campingterrein, met bij voorkeur gebiedseigen beplanting. Bij de inrichting dient verlichting op het terrein selectief te worden toegepast, zodat alleen het te verlichten object wordt verlicht.

Gebruik

De versturende werking door het recreatief gebruik van het campingterrein wordt beperkt geacht. Immers bij het beoogde 'rustgevend karakter' van de camping passen geen activiteiten als disco's etc. Het voornaamste aandachtspunt voor het recreatieve gebruik vormt daarom de onvermijdelijke toename van recreatieve uitloop vanaf de camping richting het Dwingelderveld. Uiteraard is er in dit gebied reeds sprake van een bepaalde verstoring vanaf bestaande paden en wegen, maar voorkomen moet worden dat bepaalde gebiedsdelen worden overbelast, bijvoorbeeld tijdens het broedseizoen van vogels. Hierop kan worden gestuurd door, bij voorkeur in overleg met de natuurbeheerder, aan voorlichting te doen en eventueel te besluiten tot specifieke maatregelen. Zo kan worden nagedacht over het opstellen van een soort natuurgerichte gedragscode waarin de regels voor honden, campingfestiviteiten, gebruik geluidsinstallaties, beperkingen na zonsondergang etc. worden vastgelegd.

---

² bedoeld wordt specifiek op een lage singel om de openheid van het landschap, mede van belang voor ganzen, zwanen en steltlopers zoveel mogelijk te behouden.

3. Beschermde soorten en soorten van de Rode lijsten

3.1 Inleiding

Hieronder worden de onderzochte soortengroepen beschreven die in het plangebied en de directe omgeving zijn aangetroffen en te verwachten. De soorten worden in de onderstaande tekst kort toegelicht.

3.2 Flora

Op de locatie zijn geen beschermde soorten en/ of soorten van de Rode Lijst aangetroffen of te verwachten.

Vegetatie

De vegetatie waar de uitbreiding is beoogd bestaat uit algemene soorten als Engels raaigras, Straatgras, Schapezuring, Kruidende boterbloem, Madelief, Witte klaver en Akkerdistel. Deze soorten zijn indicatief voor voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden.

3.3 Zoogdieren

Vleermuizen

Door het ontbreken van bomen en bebouwing in het uitbreidingsgebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen te verwachten

Overige zoogdieren

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen de licht beschermde zoogdiersoorten Veldmuis en Mol aangetoond en te verwachten. Daarnaast zijn sporen van Egel aangetroffen, een soort die vanwege het ontbreken van geschikte schuilmogelijkheden alleen foeragerend wordt verwacht.

Voor Veldmuis, Mol (en Egel) geldt automatisch vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Omdat bovenstaande soorten algemeen voorkomen en in de omgeving van het plangebied voldoende geschikt leefgebied resteert, zal hun 'gunstige staat van instandhouding' bovendien niet in gevaar komen.

Door het plangebied bouwrijp te maken buiten de voortplantingsperiode (maart tot augustus) van de aangetroffen zoogdiersoorten, kan schade geminimaliseerd worden.

3.4 Broedvogels

In het uitbreidingsgebied zelf zijn geen broedende (weide)vogels aangetoond.

In het agrarische gebied, op enkele honderden meters oostelijk van het plangebied, is een paar Scholekster aanwezig. De meeste broedvogels zijn echter aangetoond in de bebouwing op de locatie. Hier zijn Witte kwikstaart, Zwarte roodstaart, Huismus (20-25 paar), Huiszwaluw (30-50 paar) en Boerenzwaluw (3 paar) als broedvogel aangetroffen. Huismus en de twee genoemde Zwaluwsoorten staan vermeld op de Rode lijst als 'gevoelig'.

Omdat de bebouwing blijft staan en de Scholekster ruim buiten het plangebied broedt valt niet te verwachten dat er relevant broedgebied verdwijnt met de realisatie van de plannen. De aanwezigheid van enkele broedvogels van de Rode lijst vormt wel een aandachtspunt. Zo is in het plangebied een modderpoel aanwezig waar Huiszwaluwen nestmateriaal verzamelen om hun komvormige nesten te bouwen. Met name voor Huiszwaluw is het belangrijk om modderige plekken te behouden in de omgeving van de boerderij. Het zou gunstig zijn om een poel te creëren.

3.5 Amfibieën en reptielen

Amfibieën

Er zijn geen amfibieën aangetroffen in het plangebied. Overwinterende of voortplantende amfibieën zijn ook niet in het plangebied te verwachten door het ontbreken van waterpartijen en geschikte overwinteringsgebieden (ruigte e.d.).

Reptielen

Er zijn geen reptielen aangetroffen in het plangebied. Gezien de terreingesteldheid zijn deze ook niet te verwachten in het plangebied.

De aanvraag van ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet en het verrichten van mitigerende en compenserende maatregelen is voor amfibieën en reptielen niet noodzakelijk.

3.6 Vissen

In de ondiepe slootjes die de perceelrand vormen is de niet beschermde Tiendoornige stekelbaars aangetoond. Het betreft een zeer algemene en opportunistische soort, die in vrijwel alle watertypen kan voorkomen. Vanwege het ontbreken van geschikt biotoop wordt de aanwezigheid van beschermde vissoorten uitgesloten.

3.7 Ongewervelden

Gezien de terreingesteldheid, zonder specifieke vegetatie, zijn geen beschermde insectensoorten/ Rode Lijst-soorten te verwachten.

4. Conclusies en Aanbevelingen

4.1 Gebiedsgericht natuurbeleid

Het plangebied grenst aan Vogel- en Habitatrichtlijngebied 'Dwingelderveld' en de Provinciale Ecologische hoofdstructuur waartoe dit gebied behoort. De ecologische waarde van de planlocatie is gering en de waarden die relevant zijn voor de aanwijzing van het Dwingelderveld als speciale beschermingszone concentreren zich op ruime afstand. Wel valt, als gevolg van de uitstralende werking van de uitbreiding, kwaliteitsverlies van een geringe hoeveelheid foerageergebied voor ganzen en zwanen te verwachten. Hierbij wordt opgemerkt dat deze soorten tevens van belang zijn voor het Vogelrichtlijngebied Dwingelderveld. Vanwege de ligging en de situatie op en rond de planlocatie worden geen significante effecten verondersteld op Vogel- en Habitatrichtlijngebied Dwingelderveld.

Er dient wel rekening te worden gehouden met mogelijke verstoringseffecten op het aangrenzende EHS bosgebied als gevolg van recreatieve uitloop. Wanneer echter de inrichting en het gebruik volgens bepaalde regels (zie §2.5) plaatsvinden, zal het functioneren van de EHS niet in het gedrang komen.

4.2 Soortgericht natuurbeleid

Binnen het plangebied is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet regelt de bescherming van een groot aantal individuele soorten middels een aantal verboden. Bovendien geldt voor een ieder de zorgplicht. Uit het éénmalige veldonderzoek komen de volgende zaken naar voren:

- Er zijn geen broedplaatsen, standplaatsen of vaste verblijfplaatsen van beschermde flora, vogels, reptielen, amfibieën, vlinders, libellen en vissen te verwachten in het plangebied;
- Buiten het plangebied, in de bebouwing, zijn wel broedvogels aangetoond waaronder de Rode lijstsoorten Huismus, Huiszwaluw en Boerenzwaluw;
- Binnen het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen aangetroffen van de licht beschermde zoogdiersoorten Veldmuis en Mol;
- Er zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen te verwachten.

Hoewel er schade kan optreden aan genoemde beschermde zoogdiersoorten is het aanvragen van ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet voor de aangetoonde en te verwachten soorten niet noodzakelijk. Zekerheidshalve raden wij aan om bij werkzaamheden gedurende het broedseizoen (15 maart-15 juni) alert te zijn op inheemse broedvogels. Met name voor Huiszwaluw is het belangrijk om modderige plekken te behouden.

5. Geraadpleegde bronnen

- Brink, Henk, van den, Arend van Dijk, Ben van Os en Peter Venema. 1996. *Broedvogels van Drenthe*. Provincie Drenthe/Stichting Werkgroep Avifauna Drenthe/SOVON Vogelonderzoek Nederland. Van Gorcum. Assen.
- Broekhuizen S. *et al.* (1992). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Stichting Uitgeverij KNNV.
- Dijkstra, A.C.J., J. de Vries & B.J. Hoentjen (2003). *Dagvlinders in Drenthe*. Voorkomen en verspreiding 1990–2001. Vlinderwerkgroep Drenthe.
- Koffijberg K., B. Voslamber en E. van Winden, 1997. Ganzen en zwanen in Nederland: overzicht van pleisterplaatsen in de periode 1985–94. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Krijgsveld, K.I., S.M.J. van Lieshout, J. van der Winden en S. Dirksen, 2004. *Verstoringsgevoeligheid van vogels*. Literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. Drukkerij Callenbach BV, Nijkerk.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (red.) (1997). *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*, Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Ministerie van LNV (2004). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna.
- Ministerie van LNV, 1996. Nota van toelichting bij de aanwijzing van Dwingelderveld als speciale beschermingszone in het kader van de Vogelrichtlijn.
- Nöllert, A. & C. Nöllert (2001). *Amfibieëngids van Europa*. Tirion Uitgevers BV, Baarn.
- Natuurloket, 2004 (www.natuurloket.nl)
- Provincie Drenthe (2004). *Provinciaal Omgevingsplan II*. Definitieve tekst juli 2004. Provincie Drenthe Assen.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland (2002). *Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998 tot 2000*. – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey–Nederland, Leiden.
- Venema, P. (2001). *Wintervogels in Drenthe*. Stichting Werkgroep Avifauna Drenthe.
- Werkgroep florakartering Drenthe (1999). *Atlas van de Drentse Flora*.

BIJLAGE I: SOORTENLIJST

Soort	Terreingebruik en verwachte aantal	Locatie	Status
▷ FLORA			
Geen relevante soorten			
▷ ZOOGDIEREN			
Mol	Voortplantend	Grasland	Beschermd FFW (<i>laag</i>)
Veldmuis	Voortplantend	Grasland	Beschermd FFW (<i>laag</i>)
▷ (BROED)VOGELS			
Huismus	20-25	Bebouwing	Beschermd F&F-wet (<i>middel/hoog</i>)/ <i>Rode lijst</i>
Huiszwaluw	30-50	Bebouwing	Beschermd F&F-wet (<i>middel/hoog</i>)/ <i>Rode lijst</i>
Boerenzwaluw	3-5	Bebouwing	Beschermd F&F-wet (<i>middel/hoog</i>)/ <i>Rode lijst</i>
Witte kwikstaart	1	Bebouwing	Beschermd F&F-wet (<i>middel/hoog</i>)
Zwarte roodstaart	1	Bebouwing	Beschermd F&F-wet (<i>middel/hoog</i>)
Scholekster	1	Omliggende landbouwgebied	Beschermd F&F-wet (<i>middel/hoog</i>)
▷ AMFIBIEËN, VISSSEN EN REPTIELEN			
Geen relevante soorten			
▷ ONGEWERVELDEN			
Geen relevante soorten			

Legenda soortenlijst:

Beschermingsstatus Flora- en faunawet (FFW):

- *Laag*: 'Algemene soorten' waarvoor automatisch vrijstelling geldt;
- *Middel*: 'Overige soorten' waarvoor vrijstelling geldt mits activiteiten voldoen aan een goedgekeurde gedragscode;
- *Hoog*: Soorten van Bijlage IV HR/ bijlage 1 AMvB artikel 75 FFW, waarvoor alleen onder strikte voorwaarden vrijstelling mogelijk is.

(Broed)vogels:

- Het terreingebruik kan zijn: (mogelijk, waarschijnlijk of zeker) broedend, foeragerend, rustend of overvliegend
- Aantal bij broedend in broedparen, anders in individuen

BIJLAGE II: WETTELIJK KADER

Flora- en faunawet

Inleiding

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Met de Flora- en faunawet (Ffwet) is beoogd een geïntegreerd soortenbeschermingsregime te creëren dat voldoet aan de internationale verplichtingen. Doordat het verkrijgen van ontheffing en vrijstelling slechts mogelijk was onder bepaalde voorwaarden, werd de Flora- en faunawet na de inwerkingtreding al snel als belemmerend ervaren in het maatschappelijke verkeer.

De belemmerende factoren werden met name veroorzaakt, door het afwegingskader, dat ook voor zeer algemeen voorkomende soorten gold als b.v. Mol, Veldmuis, Bosmuis en Konijn. Dit zorgde voor onnodige belemmeringen van werkzaamheden en veel administratieve lastendruk.

Vanaf 23 februari 2005 is een wetswijziging van kracht geworden waarbij de mogelijkheden verruimd zijn voor het verlenen van ontheffing/ vrijstelling van de verbodsbepalingen in het kader van de Ffwet. Dit geldt met name voor de algemeen voorkomende soorten.

Beschermde dier- en plantensoorten

Beschermde inheemse planten- en diersoorten zijn bij algemene maatregel van bestuur aangewezen. Het zijn soorten die van nature in Nederland voorkomen en die in hun voortbestaan worden bedreigd of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd. Ook zijn soorten aangewezen die niet noodzakelijkerwijs in hun voortbestaan worden bedreigd, maar wel bescherming genieten ter voorkoming van overmatige benutting.

De volgende diersoorten zijn beschermd volgens de Ffwet:

- 1) Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *zoogdieren*, met uitzondering van gedomesticeerde dieren en met uitzondering van de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis;
- 2) Alle van nature op het Europese grondgebied van de Lidstaten van de Europese Unie voorkomende soorten *vogels* met uitzondering van gedomesticeerde vogels;
- 3) Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *amfibieën en reptielen*;
- 4) Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *vissen*, met uitzondering van de soorten waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is.
- 5) Een aantal ongewervelden (o.a. insecten, libellen en kevers) die in hun voortbestaan bedreigd zijn of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd.

Verbodsbepalingen

De Ffwet kent een groot aantal verbodsbepalingen die samenhangen met ruimtelijke ingrepen, plannen en projecten. De verbodsbepalingen betreffende planten op hun groeiplaats zijn opgenomen in artikel 8 van de Ffwet. De verbodsbepalingen betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving zijn vermeld in artikel 9 tot en met 12 (zie kader). In hoeverre de verbodsbepalingen van toepassing zijn is afhankelijk van het beschermingsregime waartoe de soort behoort.

Algemene verbodsbepalingen voor beschermde inheemse soorten dieren en planten. Flora- en faunawet, artikelen 8 t/m 12

Artikel 8:	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9:	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10:	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11:	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
Artikel 12:	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Drie beschermingsregimes planten- en diersoorten

Met ingang van het wijzigingsbesluit artikel 75 zijn drie verschillende beschermingsregimes van kracht, afhankelijk van de zeldzaamheid van de soort en de status in Europese richtlijnen. In alle gevallen is onverminderd de zorgplicht van toepassing:

'Ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of na te laten.'

1. 'Algemene soorten'

Onder deze groep vallen o.a. alle algemeen voorkomende beschermde zoogdieren, amfibieën en vaatplanten (in totaal 43 soorten). Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor deze soorten voor overtreding van de artikelen 8 t/m 12 van de Ffwet en hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

2. 'Overige soorten (gedragscode)'

Onder deze groep vallen een aantal minder algemene soorten (in totaal 101) en vogels. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor deze soorten voor overtreding van de artikelen 8 t/m 12 van de Ffwet, mits de activiteiten worden uitgevoerd op basis van gedragscode. De gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring door de minister van LNV. De gedragscode geeft richtlijnen aan om schade aan de soort te voorkomen of minimaliseren (Artikel 16c wijzigingsbesluit).

Voorheen was nooit vrijstelling mogelijk voor van nature voorkomende vogelsoorten. Nu kan alleen vrijstelling verkregen worden indien:

- sprake is van belang a) t/m d);
- sprake is van onopzettelijk verstoren (artikel 10) in geval van bij de wet genoemde belangen, en er geen wezenlijke invloed (significante effecten) is;
- In geval van belang g), behalve in de periode 15 maart-15 juli.

3. 'Soorten van Bijlage I AMvB Artikel 75 / soorten van Habitatrichtlijn Bijlage IV'

Onder de eerste groep vallen met name soorten die een kwetsbare status hebben (in totaal 37 soorten) en vogels (in geval niet gewerkt wordt met een gedragscode). Ze hebben een vergelijkbare bescherming als soorten van Habitatrichtlijn Bijlage IV.

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, is voor deze soorten ontheffing van de artikelen 8 t/m 12 van de Ffwet altijd noodzakelijk. De ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang³⁾;
2. er is geen alternatief;
3. de activiteiten doen geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

De laatste twee criteria worden in het wijzigingsbesluit samengevat als 'zorgvuldig handelen', waarbij elke vorm van schade aan de soort voorkomen moet worden. Aan alle drie criteria moet gelijktijdig voldaan worden.

Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik, is het niet mogelijk voor artikel 10 van de Ffwet een ontheffing te verkrijgen. Voor de artikelen 8,9 11 en 12 geldt wel een vrijstelling, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

In deze samenvatting zijn alleen de meest relevante onderdelen van de Ffwet vereenvoudigd weergegeven. Voor een volledig begrip wordt verwezen naar de oorspronkelijke wetsteksten (www9.minlnv.nl 'thema Natuurwetgeving'). Aan deze tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

1 de bepalingen inzake de gemeenschappelijke markt en een vrij verkeer van goederen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap; b) de bescherming van flora en fauna; c) de veiligheid van het luchtverkeer; d) de volksgezondheid of openbare veiligheid; e) dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten; f) het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom, anders dan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren; g) belangrijke overlast veroorzaakt door dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort; h) de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en in de bosbouw; i) bestendig gebruik; j) de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Rode lijsten

Naast beschermde soorten wordt aandacht besteed aan het voorkomen van soorten van de Rode Lijst. De Minister van LNV heeft ter uitvoering van de bepalingen in artikelen 1 en 3 van het Verdrag van Bern een aantal Rode lijsten voor bedreigde en kwetsbare soorten dieren en planten gepubliceerd⁴. Voor Rodelijst-soorten heeft de overheid zich verplicht onderzoek en werkzaamheden te bevorderen die nodig zijn voor bescherming en beheer. Het voorkomen van een soort op de Rode Lijst heeft geen wettelijke beschermingsstatus tot gevolg. Opname op de Rode Lijst zegt alleen iets over de zeldzaamheid en populatieontwikkelingen van de betreffende soorten.

Vogel- en Habitatrichtlijn (externe werking)

De richtlijngebieden – ook wel Speciale Beschermingszones of SBZ genoemd - worden beschermd op grond van artikel 6 van de Habitatrichtlijn. Belangrijk element van artikel 6 is het afwegingskader voor nieuwe activiteiten. Dit afwegingskader bestaat eruit dat nieuwe activiteiten met mogelijk significante gevolgen op hun schadelijkheid voor de natuur moeten worden onderzocht. Voornoemde activiteiten kunnen doorgang vinden als uit een zogenaamde passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Deze externe werking houdt in dat ook activiteiten buiten een richtlijngebied op hun schadelijkheid moeten worden beoordeeld.

Als uit een passende beoordeling blijkt dat een activiteit natuurlijke kenmerken aantast, mag geen toestemming worden verleend tenzij er geen ander alternatief is, er een dwingende reden van groot openbaar belang is en compenserende maatregelen worden getroffen.

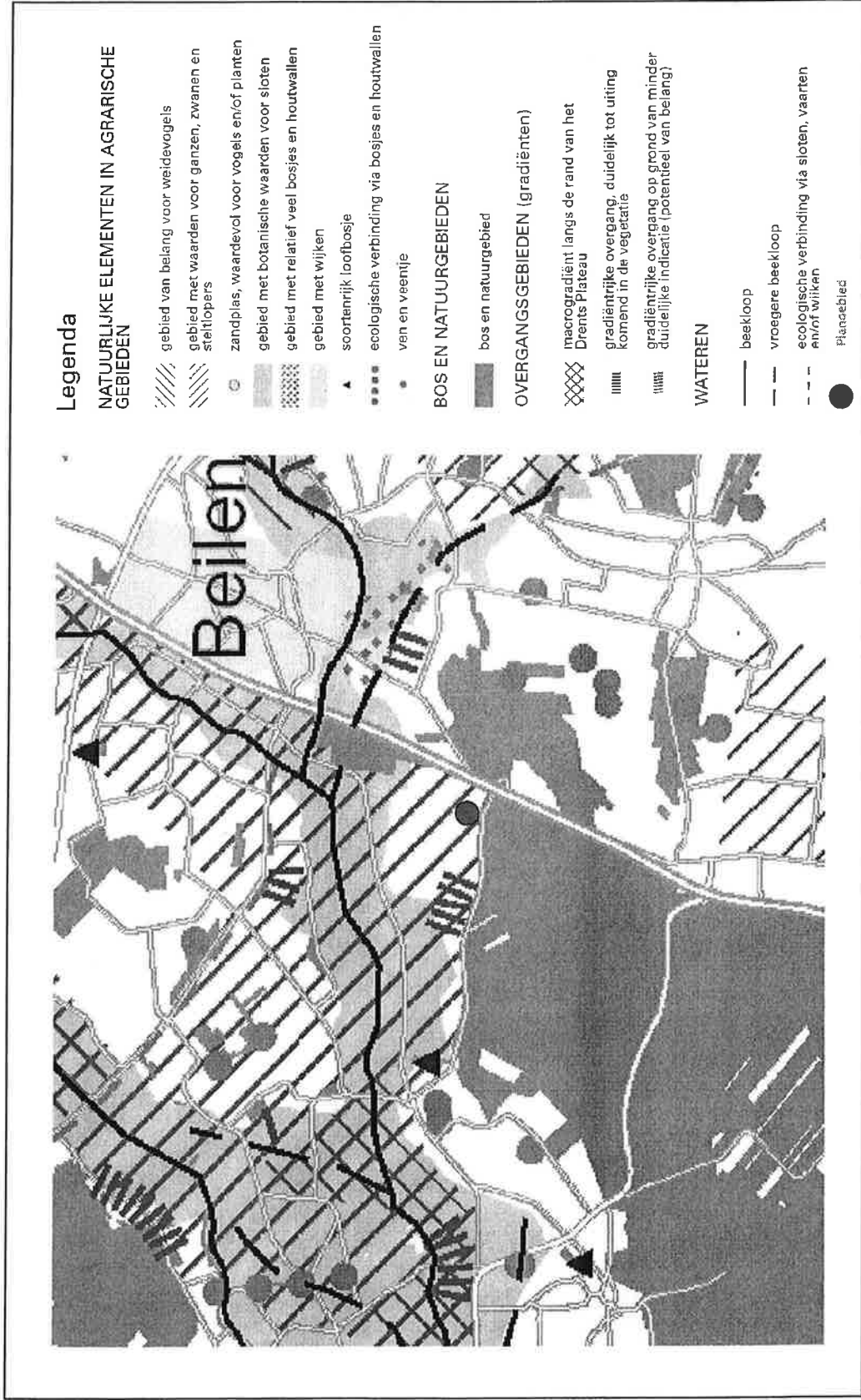
Afhankelijk van de waarde waarvoor een gebied is aangewezen en de mate waarin deze waarde beïnvloed wordt door een bepaalde activiteit is er sprake van een significant effect. Of er daadwerkelijk sprake is van een significant effect is afhankelijk van een groot aantal factoren zoals grootte, ligging van het gebied, de aard en de intensiteit van de activiteit, de afstand tot het gebied en de beschermde waarden van het gebied - de zogenaamde kwalificerende soorten en/of habitats.

Vogelrichtlijngebieden zijn aangewezen als Speciale Beschermingszone wanneer het gebied behoort tot de vijf belangrijkste broedgebieden van een soort van Bijlage I, of als in het gebied minimaal 1% van biogeografische populatie van een bepaalde trekvogelsoort (o.a. ganzen en zwanen) herbergt. Habitatrichtlijngebieden kunnen aangewezen zijn voor zowel soorten (in dat geval opgenomen in Bijlage II van de Habitatrichtlijn) als habitats.

---

⁴ Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna

BIJLAGE III: KAART ECOLOGISCHE STRUCTUUR POP II

BIJLAGE IV: Vogeltelgegevens DR3340

Seizoensmaxima

Soort	1% norm	9697	9798	9899	9900	0001	0102	0203	0304	0405	0506	gemiddeld 10jr	gemiddeld 5jr	Dwvingsveld gemiddeld	Fochtelveld gemiddeld
Knobbelzwaan	2500	0	2	31	38	36	31	196	27	44	52	45,7	70		
Zwarte zwaan		0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0,1	0		
Kleine zwaan	290	0	0	0	31	0	3	10	9	127	79	25,9	45,6	behoud 50	behoud 90
Wilde zwaan	590	0	0	0	21	0	0	11	0	46	0	7,8	11,4		behoud 100
Zwaangans		0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0,1	0		
Falganetgans	1000	0	0	0	0	100	0	740	0	0	0	84	148		
Toendrafietgans	6000	0	550	1404	900	3364	1195	9700	8530	2302	10137	3808,2	637,8	behoud 5900	behoud 11.100
Kleine rietgans	370	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0,7	1,4		
Kolgans	10000	0	2	0	500	90	800	7600	945	1100	5316	1635,4	315,4		behoud 2.300
Grauwe gans	4000	0	2	0	10	10	0	35	4	32	122	21,5	38,6		
Soepgans		0	0	2	1	1	6	9	7	6	5	3,7	6,6		
Indische gans		0	0	0	0	0	3	1	1	2	3	1	2		
Ross' gans		0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0,3	0,4		
Canadese gans		0	26	69	81	113	160	182	278	0	369	127,2	196,6		
Grote Canadese gans		0	0	0	0	0	0	0	0	360	0	36	72		
Brandgans	3600	0	0	2	2	1	5	6	20	9	25	7	13		
Nijlgans		12	0	10	7	52	102	114	100	190	270	85,7	155,2		

Maandgemiddelden

Soort	Sep. gem.	Okt. gem.	Nov. gem.	Dec. gem.	Jan. gem.	Feb. gem.	Mrt. gem.
Knobbelzwaan	6,2	6,4	18,0	35,3	30,4	39,4	24,0
Zwarte zwaan	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Kleine zwaan	0,0	0,0	0,4	1,1	5,7	5,9	22,9
Wilde zwaan	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	7,0	0,0
Zwaangans	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
Falganetgans	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	82,2	0,0
Toendrafietgans	0,0	0,0	211,3	1499,1	2627,0	1214,7	7,6
Kleine rietgans	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0
Kolgans	0,0	1,0	108,0	363,8	983,7	888,4	0,4
Grauwe gans	0,0	1,4	13,8	1,1	4,7	8,7	1,7
Soepgans	5,3	2,9	2,8	2,6	3,0	2,2	1,9
Indische gans	0,3	0,3	1,0	0,5	1,0	0,3	0,3
Ross' gans	0,2	0,2	0,3	0,1	0,3	0,2	0,0
Canadese gans	103,5	122,1	112,2	110,6	99,9	88,7	48,1
Grote Canadese gans	42,8	15,6	29,0	31,4	51,4	5,9	16,2
Brandgans	2,5	2,7	3,1	1,9	6,0	3,7	2,4
Nijlgans	93,0	59,3	31,1	28,0	55,0	12,0	18,9

the 1990s, the number of people in the UK who are aged 65 and over has increased from 10.5 million to 13.5 million, and the number of people aged 75 and over has increased from 4.5 million to 6.5 million (Office for National Statistics 2000).

There is a growing awareness of the need to address the needs of older people, and the need to ensure that the health care system is able to meet the needs of older people. The Department of Health (2000) has set out a strategy for the health care system to meet the needs of older people. The strategy is based on the following principles:

- To ensure that older people have access to the same range of health care services as younger people.
- To ensure that health care services are tailored to the needs of older people.
- To ensure that health care services are delivered in a way that is respectful of the dignity and autonomy of older people.

The strategy also sets out a number of key objectives for the health care system to meet the needs of older people. These objectives are:

- To improve the health and well-being of older people.
- To reduce the inequalities in health and well-being between older people.
- To ensure that older people are able to live independently for as long as possible.
- To ensure that older people are able to participate in decisions about their health and well-being.

The strategy also sets out a number of key actions for the health care system to meet the needs of older people. These actions are:

- To improve the training and education of health care professionals to meet the needs of older people.
- To improve the research and evidence base for health care services for older people.
- To improve the quality of health care services for older people.
- To improve the coordination of health care services for older people.

The strategy also sets out a number of key indicators for the health care system to meet the needs of older people. These indicators are:

- The number of older people who are able to live independently for as long as possible.
- The number of older people who are able to participate in decisions about their health and well-being.
- The number of older people who are able to access the same range of health care services as younger people.
- The number of older people who are able to live in their own homes for as long as possible.

Notitie

'Aanvulling en actualisatie NB-wet camping Zwaluwlust'

Datum: 10-12-2007
Offertenr.: 07345
Auteur: drs. I. Veeman
Status: concept

1. Aanleiding en doelstelling

Namens dhr. De Groot is door LTO-Noord bij de provincie Drente een conceptaanvraag Natuurbeschermingswet ingediend voor uitbreiding van camping Zwaluwlust te Smalbroek. De provincie heeft hierop per brief (kenmerk 39/LG/2007011987) gereageerd en vraagt op enkele punten een actualisatie en aanvulling. Zo dient de aanvraag gebaseerd te zijn op de meest recente beschermingsbepalingen en vogelgegevens en dient er te worden ingegaan op de cumulatieve effecten van de ingreep in combinatie met de zandwinning van de firma H. Beugel BV. In voorliggende notitie wordt op deze punten nader ingegaan.

2. Situatie

Het uitbreidingsgebied (hierna: plangebied) ligt aan de noordzijde van de bestaande bouwkevel en minicamping. Het plangebied bestaat uit grasland en akkerland.

Ten noorden van het plangebied ligt een open agrarisch landschap met zowel akker- als graslanden. Direct ten zuiden van het plangebied ligt het Nationaal Park Dwingelderveld, dat vanwege haar hoge natuurwaarden een meervoudige beschermingsstatus kent, onder andere als Natura 2000-gebied. De plannen bestaan uit een uitbreiding van de huidige minicamping (maximaal 15 standplaatsen) tot een camping met een omvang van maximaal 240 standplaatsen. Rustzoekers vormen de recreatieve doelgroep.

Figuur 1: ligging van de planlocatie. Gearceerd is de begrenzing van Natura 2000-gebied Dwingelderveld aangegeven (bron: topografische dienst Nederland, Emmen).

3. Achtergrond en insteek

In een quickscan ecologisch onderzoek dat EcoGroen in 2005 heeft uitgevoerd (Veeman & Van der Sluis, 2005) op de locatie is reeds ingegaan op de situatie terplekke. Destijds is gekeken naar (mogelijke) effecten van de beoogde uitbreiding vanuit het oogpunt van de Flora- en faunawet en zijn ook mogelijke aandachtspunten vanuit het oogpunt van de Vogel- en Habitatrichtlijn kwalitatief aangegeven, welke nadere aandacht vragen bij de planuitwerking.

Inmiddels zijn we enkele jaren verder en zijn er een aantal zaken gewijzigd. Zo valt de bescherming van het Dwingelderveld inmiddels direct onder de Natuurbeschermingswet 1998 en zijn er concrete instandhoudingsdoelen benoemd voor de te beschermen waarden van het gebied. De zogenaamde instandhoudingsdoelstellingen beschrijven de doelen voor de instandhouding van leefgebieden, natuurlijke habitats en populaties in het wild levende plant- en diersoorten, zoals vereist door de Vogel- en Habitatrichtlijn. Deze natuurwaarden moeten in een gunstige staat worden gebracht of gehouden. Aangezien deze vereisten voor de Natura 2000-gebieden 'Dwingelderveld' in een ontwerp aanwijzingsbesluit (Ministerie van LNV, 2006) staan omschreven, kunnen op basis van dit document activiteiten op hun schadelijke effecten worden beoordeeld.

Behalve ontwikkelingen in de wetgeving zijn er op geringe afstand van de camping concrete plannen van de firma H. Beugel BV voor uitbreiding van een bestaande zandwinning, welke qua effect overlappen met de plannen voor Zwaluwlust. Er kan dus sprake zijn van cumulatieve effecten.

Om te beoordelen of er mogelijk sprake is van een significant effect wordt er in voorliggende notitie vanuit de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Dwingelderveld ingegaan op de beoogde uitbreiding. Daarbij ligt de focus op het in beeld brengen van de effecten van de uitbreiding op wintergasten, met name ganzen en zwanen, die mogelijk in de nabijheid van de uitbreiding foerageren. Er wordt gebruik gemaakt van recente gegevens en tevens ingegaan op cumulatieve effecten in samenhang met de berekende effecten (oppervlakteverlies) als gevolg van uitbreiding van de zandwinning van de firma H. Beugel BV.

Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van de beoogde plannen, maar concentreert zich op ecologische aspecten die ermee verband houden in de relatie tot de Natuurbeschermingswet. Het resultaat is een weergave van onafhankelijk onderzoek.

4. Toetsingskader: instandhoudingsdoelen

De instandhoudingsdoelen zoals verwoord in het ontwerpbesluit vormen het toetsingskader binnen voorliggende notitie. De algemene doelen zoals die gelden voor Natura 2000-gebieden luiden als volgt:

- Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie;
- Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten;
- Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd;
- Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

De specifieke instandhoudingsdoelen voor het Dwingelderveld, afkomstig uit het ontwerp aanwijzingsbesluit, zijn opgenomen in bijlage I. In tabel 1 worden deze beschermde waarden opgesomd. Voor een volledig beeld is in bijlage II een selectie opgenomen van, binnen deze notitie mogelijk relevante, instandhoudingsdoelen van het Fochteloërveen. Het Fochteloërveen - op ca. 15.5 km van de locatie - vormt na het Dwingelderveld het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied met waarden voor ganzen en zwanen.

Tabel 1: relevante habitats en soorten van het Dwingelderveld. Voor de niet broedvogels is het kwantitatieve instandhoudingsdoel opgenomen.

Nr.	Habitattypen	
2310	Stuifzandheiden met struikhei	
2320	Binnenlandse kraalheibegroeiingen	
2330	Zandverstuivingen	
3130	Zwakgebufferde vennen	
3160	Zure vennen	
4010	Vochtige heiden	
4030	Droge heiden	
5130	Jeneverbesstruwelen	
6230	Heischrale graslanden	
7110	Actief hoogveen	
7120	Herstellende hoogvenen	
7150	Pioniervegetaties met snavelblezen	
9120	Beuken-eikenbossen met hulst	
9190	Oude eikenbossen	
Nr.	Soorten	
1166	Kamsalamander	
Nr.	Broedvogels	
A004	Dodaars	
A008	Geoorde fuut	
A236	Zwarte specht	
A246	Boomleeuwerik	
A275	Paapje	
A276	Roodborsttapuit	
A277	Tapuit	
Nr.	Niet Broedvogels	Instandhoudingsdoel
A037	Kleine zwaan	50 (seizoensmaximum)
A039	Toendrarietgans	5.900 (seizoensmaximum)
A052	Wintertaling	130 (seizoensgemiddelde)
A056	Slobeend	7 (seizoensgemiddelde)

5. Effectbepaling

In voorliggende aanvulling op en actualisatie van de in 2005 uitgevoerde quickscan 2005 (Veeman & Van der Sluis, 2005) wordt ingegaan op de effectprincipes die nadere onderbouwing vragen. Er is in voorliggende situatie geen sprake van effecten als gevolg van vervuiling, vermessing en hydrologische ingrepen. Door een zorgvuldig gebruik en inrichting worden tevens geen relevante effecten van licht en geluid en de aanwezigheid van mensen verwacht. Initiatiefnemer zal hiertoe in elk geval een verlichtingplan opstellen.

Effecten niet aan de orde

Kort gezegd worden er in deze situatie geen effecten verwacht op de waarden die zich (nagenoeg) volledig binnen de grenzen van het beschermde gebied bevinden. Er wordt zodoende geen aantasting verwacht van beschermde habitats, Kamsalamander en relevante broedvogels. Geen van deze waarden is aanwezig op of afhankelijk van het agrarische uitbreidingsgebied. De aanwezigheid van genoemde habitats, Kamsalamander en broedvogels staat overwegend in relatie tot de aanwezigheid van heide, water, hoogveen en bos. Deze habitats ontbreken op de uitbreidingslocatie. Ook de in de in tabel 1 genoemde eenden (Wintertaling en Slobeend) worden niet op/nabij de planlocatie verwacht. Beide soorten foerageren met name in natte/waterrijke milieus. Dergelijke milieus ontbreken op en nabij de planlocatie.

Mogelijke effecten

Waarden die wel in de nabijheid van de beoogde uitbreiding kunnen voorkomen en hierdoor mogelijk in het gedrang zijn betreffen foeragerende ganzen en zwanen. De uitbreidingslocatie ligt aan de rand van een grote agrarische enclave rond de Beilerstroom. In dit gebied foerageren 's winters ganzen en zwanen die afkomstig zijn uit het Dwingeldveld (en mogelijk uit het Fochteloërveen). Het zijn deze ganzen en zwanen waarop voorliggende notitie specifiek ingaat. In eerste instantie betreft het alleen de Kleine zwaan en Toendrarietgans. Op de achtergrond worden ook de doelen voor het Fochteloërveen genoemd.

Het recreatief gebruik van de camping vindt plaats buiten de perioden waarin Toendrarietgans en Kleine zwaan aanwezig zijn (november tot april). Effecten van het recreatief gebruik worden zodoende niet verwacht. Wel treedt er 's winters verlies op aan foerageergebied. Dit areaalverlies treedt in eerste instantie op doordat de agrarische gronden worden ingericht ten behoeve van de camping. Rondom het campingterrein zal een lage beplanting worden aangebracht ter afscherming. Behalve het areaalverlies als gevolg van de herinrichting zal er ook areaalverlies optreden als gevolg van de versturende werking die uitgaan van de aanplant van bosschages, dan wel de aanwezigheid van caravans. Opgaande elementen zoals bosschages of bouwwerken zorgen namelijk voor een afname van openheid. Juist deze openheid is voor Toendrarietgans en zeker Kleine zwaan een belangrijke voorwaarde.

Alvorens nader in te gaan op de mogelijke effecten van de uitbreiding wordt in onderstaand kader een korte toelichting gegeven op de soorten die hier mogelijk in het geding zijn.

Toendrarietgans

In het begin van het seizoen bevinden de grootste concentraties Toendrarietganzen zich in de akkerbouwgebieden op de kleigronden (Noordoostpolder en Deltagebied). Hier wordt gefoerageerd op oogstresten van bieten en aardappelen. Doordat deze gebieden al vrij snel worden geploegd, verliezen ze hun aantrekkingskracht en verspreiden de ganzen zich in januari/februari over grote delen van het land. Ook daar wordt vooral gefoerageerd op oogstresten (suikerbieten, aardappelen en maïs). In januari/februari schakelen steeds meer ganzen over op grasland en wintergranen. De soort is de afgelopen jaren in toenemende aantallen in Nederland aanwezig. Dit wordt in verband gebracht met een westwaartse verschuiving van de populatie binnen Europa (Roomen *et al.* 2003). De soort moet beschouwd worden als verstoringgevoelig (Krijgsveld *et al.* 2004).

Kleine zwaan

De combinatie van heide en veen met open water trekt Kleine Zwaan als slaappleats, vooral als in de omgeving ook voldoende gras- of bouwland aanwezig is om op te foerageren. Volgens Venema (2001) foerageren de meeste dieren in Drenthe (> 70%) op graslanden en de overige zwanen op akkers. In de loop van de winter worden de graslandgebieden steeds belangrijker, omdat de oogstresten in de meeste akkerbouwgebieden worden ondergeploegd. De soort is verstoringgevoelig.

Zowel Toendrarietgans als Kleine zwaan zijn gebonden aan openheid.

Bepalen significantie

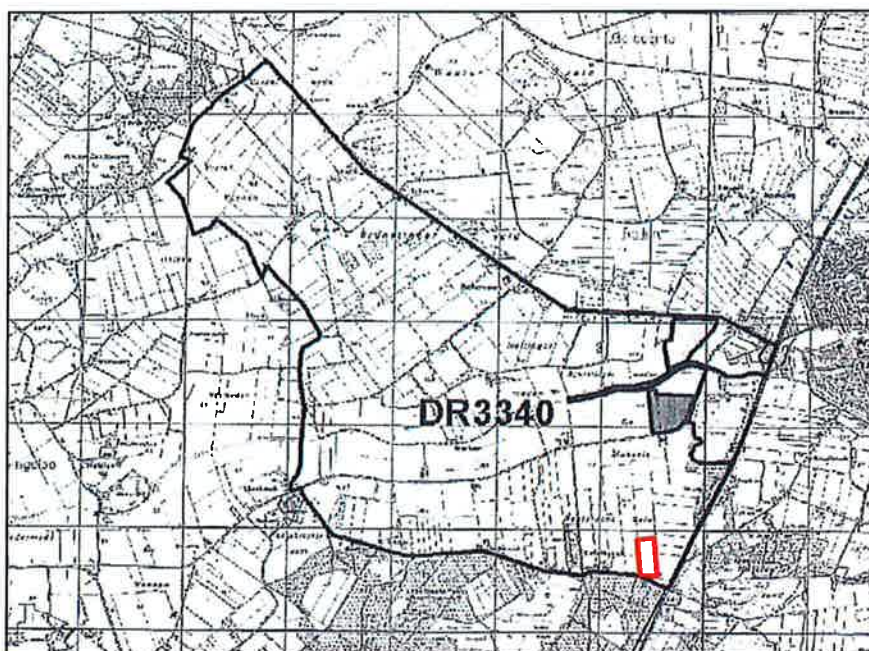
Om te bepalen of een effect (mogelijk) significant is in het licht van de Natuurbeschermingswet is gekeken of er na realisatie van de uitbreiding nog voldoende draagkracht is voor de instandhoudingsdoelen. Van een significant effect is sprake wanneer de draagkracht onder de drempel komt die nodig is voor handhaving van de instandhoudingsdoelen.

De effecten van de zandwinning zijn reeds door Bugel Hajema Adviseurs (2007) beschreven. De vereiste draagkracht wordt daarin niet genoemd. Voor het opstellen van voorliggende notitie is geen ruimte beschikbaar voor een uitgebreide analyse van zowel kwaliteit als kwantiteit van het beschikbare areaal rond het Dwingelderveld. Er is daarom gezocht naar een praktische methode om tot een uitspraak te komen over het al dan niet significant zijn van de ingreep. Omdat wetenschappelijke onderbouwing van verstoringafstanden van Toendarietganzen en Kleine zwaan tot bosschages niet beschikbaar zijn, hebben we de ingreep benaderd vanuit een 'worst case scenario'.

Toets aan telgebied DR3340

Bij een studie naar effecten op mobiele soorten als ganzen en zwanen is het lastig om een buitengrens te bepalen van het gebied waarbinnen wordt gefoerageerd. Naarmate dit gebied groter wordt gekozen zal een klein verlies aan oppervlakte een minder groot effect hebben. Veelal wordt een afstanden van 5 tot 15 kilometer van het Natura 2000-gebied aangehouden.

Om tot bruikbare uitspraken over significantie te komen zijn we er binnen voorliggende studie van uitgegaan dat alle Kleine zwanen en Toendrarietganzen uit het Dwingelderveld volledig afhankelijk zijn van de agrarische enclave waarin het plangebied ligt. Belangrijk voordeel van deze benadering is dat het plangebied in een watervogeltelgebied (DR3340) ligt waardoor bruikbare vogeltelgegevens beschikbaar zijn. Voor Kleine zwaan lijkt de gehanteerde methode overigens niet overdreven voorzichtig gekozen omdat de meeste waarnemingen rond het Dwingelderveld daadwerkelijk in telgebied DR3340 worden gedaan. Het open gebied rond de Beilerstroom behoort dan ook tot de belangrijkste gebieden van Drenthe voor Kleine zwaan (Venema, 2001). Toendrarietgans lijkt minder sterk afhankelijk van het gebied rond de Beilerstroom en maakt ook gebruik van andere aanwezige gebieden rond het Dwingelderveld. Voor deze soort levert de gekozen aanpak naar verwachting een forse overschatting op van de werkelijke effecten.

Figuur 2: ligging van het plangebied (rode vlak) ten opzichte van het telgebied. Donkere vlak rechtsboven geeft uitbreiding van zandwinning aan de Mussels weer.

Toetsing areaalverlies

Het ruimtebeslag wordt hier veroorzaakt door plaatsing van caravans en aanplant van lage bosschages rond het terrein. Het terrein zelf en een zone rondom zal daardoor ongeschikt worden voor ganzen en zwanen. Deze zone wordt veroorzaakt doordat ganzen en zwanen gebonden zijn aan open landschappen en afstand bewaren tot opgaande elementen zoals bos. In voorliggende rapportage gaan we uit van een zone van 250 meter voor ganzen (Toendrarietgans) en een zone van maximaal 500 meter voor (Kleine zwaan). Deze verstoringafstanden zijn tot stand gekomen aan de hand van eigen ecologische kennis van de soorten en inbreng van een deskundige van SOVON. Ten behoeve van de uitbreiding van de camping zal een oppervlakte van maximaal 0,045 km² worden toegevoegd aan het bestaande kampeerterrein. Door de bestaande verstoringcontouren te vergelijken met de contouren in de nieuwe situatie ontstaat een beeld van het areaalverlies. Dit is in bijlage III indicatief grafisch uitgewerkt. Er is bij de 250 meterzone maximaal sprake van areaalverlies van 0,18 km². Wanneer de verstoringafstand tot bos 500 m is, is het absolute areaalverlies gering omdat het gebied dan al voor een groot deel ongeschikt is (te besloten). Omdat dit is in strijd is met veldwaarnemingen¹ lijkt een verstoringafstand 250 meter hier de meeste betrouwbare (en veilige) resultaten op te leveren.

Telgebied DR3340 heeft een oppervlakte van 13,3 km². Als gevolg van uitbreiding van de camping zal tot ca. 1,4 % van het oppervlakte van het telgebied verloren gaan. Wanneer we daarbij het areaalverlies als gevolg van de zandwinning (0,129 km²) optellen is het totale areaalverlies maximaal geschat op 2,3 % van het telgebied. Wanneer we alleen kijken naar geschikte gebieden binnen telgebied DR3340 buiten de verstoringafstand van 250 meter valt dit percentage uiteraard hoger uit.

Toetsing aan beschikbare telgegevens

Het plangebied ligt in een watervogel telgebied (DR3340) van SOVON waarin gedurende de wintermaanden maandelijks tellingen plaatsvinden. Gegevens van dit gebied zijn beschikbaar tot en met het winterseizoen 2005/2006. De in dit verband meest relevante telgegevens, de maandgemiddelden en seizoensmaxima, zijn

¹ Op de website van waarneming.nl zijn exact gelokaliseerde waarnemingen bekend binnen de huidige 500 m contour.

opgenomen in bijlage IV. Voor vergelijking met de instandhoudingsdoelen, welke voor het Dwingelderveld worden uitgedrukt in gemiddeld seizoensmaximum, is voor het gebied gekozen voor een gemiddelde over de laatste vijf jaar. Gezien de toename van ganzen de laatste jaren zou een gemiddelde over tien jaar een verkeerd beeld geven.

Toendrarietgans

Voor Toendrarietgans binnen het telgebied komt het gemiddelde seizoenmaximum over de laatste vijf jaar (6.373) voor Toendrarietgans zo'n 8 % boven de instandhoudingsdoelstellingen (5.900) van het Dwingelderveld. Bovendien is er een forse opkomst van Kolgans in het gebied geconstateerd (zie bijlage IV). Uit deze toenames valt af te leiden dat de huidige capaciteit groter is dan vereist vanuit de instandhoudingsdoelen. In 2006 is er zelf een piek geweest van boven de 10.000 Toendrarietgans in het telgebied (en 5000 kolgans). Wanneer we zouden uitgaan van een homogene kwaliteitsverdeling binnen telgebied DR3340 kan hieruit worden geconcludeerd dat als gevolg van de uitbreiding van de camping geen significant negatieve effecten zullen optreden op de instandhoudingsdoelen van het Dwingelderveld. Immers zelfs als het gemiddeld seizoenmaximum met 2,4 % zou afnemen resteert aantoonbaar nog voldoende draagkracht voor 5.900 Toendrarietgans. Deze conclusie kan verder worden onderbouwd als we in ogenschouw nemen dat rond het Dwingelderveld voor deze soort meer geschikt gebied aanwezig is (de eerder genoemde overschatting).

Kleine zwaan

Het instandhoudingsdoel van Kleine zwaan (gemiddeld maximum van 50) wordt in telgebied DR3340 over vijf recente meetjaren niet gehaald. In hoeverre dat ook geldt voor het doel binnen het Dwingelderveld is ons niet bekend. Trendgegevens over Kleine zwaan (en Toendrarietgans) binnen het Dwingelderveld ontbreken namelijk (SOVON en CBS, 2005). Trend binnen het telgebied zijn stijgend.

De landelijk matig ongunstige staat van instandhouding van Kleine zwaan wordt geweten aan natuurlijke oorzaken en er is geen landelijke herstelopgave van toepassing. Rest de vraag of het beschikbare areaal aan geschikt foerageergebied een knelpunt kan vormen voor de instandhoudingdoelen van Kleine zwaan. Hoge pieken in de seizoensmaxima duiden erop dat de huidige capaciteit ruim voldoende is. Zo waren de maxima in de winter van 2004/2005 en 2005/2006 respectievelijk 127 en 79 Kleine zwanen. Uit de telgegevens valt te concluderen dat er ruim voldoende mogelijkheden zijn voor een maximum van 50 Kleine zwanen.

Op basis van bovenstaande zou al snel de conclusie kunnen volgen dat een significant in deze situatie geheel is uitgesloten.

Let wel: bij bovenstaande effectbepaling aan de hand van telgegevens wordt uitgegaan van een homogene kwaliteitsverdeling binnen het telgebied. Echter, niet het gehele telgebied is 100% geschikt als foerageergebied voor ganzen en zwanen. Door aanwezigheid van diverse wegen, singels, bos, woningen en menselijke activiteit is maar een kleine deel te beschouwen als optimaal. Het Westersche veld, waarbinnen de beoogde uitbreiding plaatsvindt, is binnen het telgebied op basis van genoemde kwaliteitscriteria van bovengemiddeld belang voor ganzen en zwanen. Het Westersche veld is namelijk een van de weinige echt open agrarische gebieden nabij het Dwingelderveld waarin wegen, bomen en bebouwing nagenoeg geheel ontbreken. Uit diverse bronnen blijkt dat het Westersche veld een zeer belangrijk gebied is voor Toendrarietgans en Kleine zwaan (waarneming.nl; Avifauna Drenthe).

Controle aan de hand van berekende Kolgansdagen

Het vereiste areaal aan foerageergebied voor ganzen en zwanen kan worden berekend aan de hand van kennis over de energiebehoefte van de verschillende ganzen en zwanensoorten. Deze waarden worden aan de hand van de gewichten van de vogels teruggerekend naar een zogenaamde kolgansfactor. De vereiste capaciteit aan foerageergebieden kan aan de hand hiervan worden uitgedrukt in zogenoemde kolgansdagen. Uit literatuur is bekend hoeveel kolgansdagen in een bepaald agrarisch areaal kunnen worden besteedt. Omdat behalve de Kleine zwaan en Toendrarietgans (zie tabel 3) ook andere wintergasten het agrarische areaal benutten om er te foerageren dienen deze te worden meegenomen in de berekeningen.

Tabel 3: gegevens ten behoeve van het berekenen van het aantal kolgansdagen. De kolgansfactor drukt de energiebehoefte uit ten opzichte van die van de Kolgans. (Bron: Van der Hut & Bos 2007).

Soort	Gewicht (Kg)	Dagelijkse energiebehoefte (KJ)	Kolgansfactor
Kleine zwaan	6,0	2444,5	1,9
Toendrarietgans	2,7	1412,4	1,1

Vanuit de maandgemiddelden uit bijlage III is berekend dat over de maanden september t/m maart gemiddeld ca. 290.000 kolgansdagen worden besteed in het telgebied². Toendrarietgans neemt hiervan met ca 190.000 kolgansdagen een fors deel voor haar rekening. Kleine zwaan blijkt vrijwel alleen aanwezig in de maanden januari, februari en maart en is op basis van de maandgemiddelden - gewogen naar kolgansfactor 1,9 - over 5 recente jaren in totaal goed voor gemiddeld nog geen 2200 kolgansdagen per jaar. Zelfs wanneer we uitgaan van 50 Kleine zwanen die continu gedurende drie maanden (92 dagen) aanwezig zijn is het aantal kolganzen met 8740 dagen (50x1,9x92) nog betrekkelijk gering. Wanneer we kijken naar de instandhoudingsdoelen van Kleine zwaan, omgerekend naar kolgansdagen, dan blijkt Kleine zwaan dus een zeer klein deel te vormen van het totaal aan herbivore watervogels binnen telgebied DR3340. Op basis van maandgemiddelde is bepaald dat Toendrarietgans en Kleine zwaan samen bijdragen aan ca. 66 % van het totale aantal bestede kolgansdagen.

Wanneer we kijken naar draagkracht, wordt voor cultuurgrasland per hectare een gemiddelde capaciteit tussen de 775 en 5000 aan kolgansdagen per jaar gehanteerd (Ebbing & Van der Gref-Rossum, 2004; Van der Hut & Bos 2007). Voor de beeldvorming zijn deze waarden vertaald naar de permanente aanwezigheid van 50 Kleine zwanen gedurende drie maanden. In dat geval, waarin wederom sprake is van overdrijving (immers het doel is maximaal 50, en niet gemiddeld), kan zonder concurrentie van andere soorten, het voor Kleine zwaan vereiste aantal kolgansdagen reeds worden voldaan met een aanbod tussen de 2 tot 11,3 hectare verstoringvrij grasland. Het aanwezige oppervlakte op zich vormt naar verwachting dus geen belemmering voor Kleine zwaan. Ten aanzien van kwaliteit (o.a. rust, openheid en voedselaanbod) vraagt deze conclusie echter nadere onderbouwing. In de praktijk treedt onder andere concurrentie op met andere soorten. Zo kan het zijn dat door sterk opkomende aantallen concurrerende vogelsoorten (m.n. ganzen) het voedselaanbod voor Kleine zwaan terugloopt. Verkleining van het potentiële foerageergebied als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen beperkt de natuurlijke rek in het systeem en verhoogt de kwetsbaarheid voor biotische en abiotische fluctuaties.

6. Conclusie en advies

Uit de toegenomen maximum aantallen Toendrarietganzen tot (ruim) boven het instandhoudingsdoel lijkt af te leiden dat er in de huidige situatie voldoende capaciteit is voor foeragerende Toendrarietganzen uit het Dwingelderveld. Afgaande op enkele recente hoge maxima lijkt dit ook te gelden voor Kleine zwaan. Een geringe afname van het foerageerareaal binnen telgebied DR3340 lijkt op basis hiervan aanvaardbaar en zonder significante gevolgen, zeker voor de minder kritische Toendrarietgans. Voor Kleine zwaan, welke sterk gebonden is aan openheid, ligt dit genuanceerder. Het voor deze soort geschikte areaal is beperkter waardoor areaalverlies relatief zwaar weegt. Het Westersche veld behoort op dit moment tot de meest open gebieden in dit deel van Drenthe en ligt op korte afstand (energetisch gunstig) van het Dwingelderveld.

De ingreep heeft door haar langgerekte vorm en de wijze waarop de camping het open landschap insteekt een relatief groot effect op de openheid van het Westersche veld. In

² Maandgemiddelden sept. tm maart vermenigvuldigd met 7x31 dagen en de kolgansfactor van de betreffende soort.

combinatie met de ontwikkeling van de zandwinning zal een fors deel van het geschikte foerageergebied verloren gaan. Waarschijnlijk blijft ook na de ingreep voldoende foerageergebied beschikbaar in de omgeving van de Beilerstroom om de instandhoudingsdoelen voor het Dwingelderveld te kunnen halen, maar het onderbouwen hiervan is - met name voor Kleine zwaan - erg complex en vraagt meer informatie. Door autonome ontwikkelingen zijn de aantallen ganzen recent dermate gestegen dat voedselconcurrentie een rol kan gaan spelen na areaalverlies. Kleine zwaan heeft een piek in maart, dus nadat de meeste ganzen reeds zijn verdwenen en mogelijk een aanzienlijk deel van het voedsel hebben gebruikt.

Omdat Kleine zwaan, sterker dan Toendrarietgans, gebonden is aan de open delen binnen telgebied DR3340 dient juist terughoudend te worden omgegaan met het aantasten van de kwaliteit en areaal van de meest open delen zoals het Westersche veld.

Het advies luidt daarom om de mogelijkheden te bezien om de camping zo in te richten dat de aantasting van de openheid wordt beperkt. Dit kan door situering langs de weg. Beter nog is het om de camping zo in te richten (verplaatsbare units) dat er 's winters geen aantasting plaatsvindt van de openheid.

7. Discussie

De instandhoudingsdoelen van het Fochteloërveen zijn in deze notitie genoemd, maar buiten de analyse gehouden. Deze aanpak lijkt gerechtvaardigd door de grote afstand van de planlocatie tot het Fochteloërveen (15,5 km). Een kwalitatieve effectbepaling van de ingreep ten opzichte van de instandhoudingsdoelen van het Fochteloërveen is trouwens erg complex zeker waar overlap is met de soorten.

Ten behoeve van een goed onderbouwde uitspraak over significantie ontbeken enkele vitale gegevens. Informatie over trends van Toendrarietgans en Kleine rietgans binnen het Dwingelderveld ontbreekt. Ook is niet precies bekend hoeveel areaal geschikt is voor Kleine zwaan en hoe de interactie is met concurrerende vogels. Hierbij is ook gerichte informatie over verstoringafstanden zeer bruikbaar.

Voor nadere onderbouwing van de significantie van de ingreep kan een Passende beoordeling (uitgebreide toets) worden uitgevoerd. Aan de hand van kwaliteitsbeoordeling van het beschikbare foerageergebied, eventueel nader onderzoek naar de verstoringafstanden tot bos en vergelijking met de ontwikkelingen binnen het Dwingelderveld kan vermoedelijk meer zekerheid verkregen worden.

8. Bronnen

Avifauna Drenthe (www.avifaunadrenthe.nl)

Bugel Hajema Adviseurs, 2007. Voortoets Natuurbeschermingswet De Mussels. Pn. 153.11.50.00.04.

Ebbinge B.S. & J.G.M. van der Grefit-Rossum, 2004. Advies over de vraag hoeveel hectaren ganzen en smientenopvanggebied in Nederland nodig zijn om de huidige aantallen ganzen en smienten op te vangen. Wageningen, Alterra, Alterra rapport 972.

Krijgsveld, K.L., S.M.J. van Lieshout, J, van der Winden & S. Dirksen 2004. Verstoringsgevoeligheid van vogels. Literatuurstudie naar de reactie van vogels op recreatie. Bureau Waardenburg bv (rapport 03-187) in opdracht van Vogelbescherming Nederland.

Ministerie van LNV (www.mininv.nl) o.a. geraadpleegd:

- kaart Natura 2000-gebied Dwingelderveld;
- Ontwerpbesluit Dwingelderveld;
- Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998;
- effectenindicator.

Natuurloket (www.natuurloket.nl)

Hut R.M.G. van der & D. Bos 2007. Moerasontwikkeling en herbivore watervogels rond het Leekstermeer. Passende beoordeling van herinrichtingsplannen A&W-rapport 960. Altenburg en Wymenga, ecologisch onderzoek, Veenwouden.

SOVON & CBS (2005). Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk. SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

Roomen M.W.J. van, Winden E.A.J. van, Koffijberg K., Kleefstra R., Ottens G., Voslamber B. & SOVON Ganzen en zwanenwerkgroep, 2003. Watervogels in Nederland in 2001/2002. SOVON-monitroingsrapport 2004/01, RIZA-rapport BM04/01.

Steunpunt Natura 2000, 2007. Toepassing begrippenkader Natuurbeschermingswet 1998. Intern werkdocument voor opstellers beheerplannen en vergunningsverleners NB-wet. (versie 17-09-2007)

Veeman I., M. van der Sluis, 2005. Quickscan ecologisch onderzoek camping Zwaluwlust. EcoGroen Advies.

Venema P. 2001. Wintervogels in Drenthe.

Waarneming.nl (gegevens ganzen en zwanen)

BIJLAGE I: Instandhoudingsdoelen Dwingelderveld

- H2310 Psammofiele heide met *Calluna* en *Genista***
 Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
 Toelichting Het habitattype stuifzandheiden met struikhei komt voor op het Lheebroekerzand, waar de kwaliteit verbeterd kan worden.
- H2320 Psammofiele heide met *Calluna* en *Empetrum nigrum***
 Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
 Toelichting Het habitattype binnenlandse kraaiheibegroeiingen komt voor in het gedeelte met vochtige heiden en in open plekken in dennenbossen. Het gebied levert één van de grootste bijdragen voor dit habitattype. Een deel van dit habitattype is echter dermate verouderd dat er verlies van soorten, met name mossen en korstmossen, optreedt.
- H2330 Open grasland met *Corynephorus*- en *Agrostis*-soorten op landduinen**
 Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.
 Toelichting De afwisseling van (kleine) stuifzanden en stuifzandheiden met struikhei (habitattype H2310) is voor een groot aantal dieren belangrijk. Om deze reden zijn beide doelen gecombineerd.
- H3130 Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot het *Littorelletalia uniflorae* en/of *Isoëto-Nanojuncetea***
 Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitattype H3160 zure vennen is toegestaan.
 Toelichting Het habitattype zwak gebufferde vennen komt met wisselende kwaliteit lokaal voor. In een deel van de vennen zal op de lange termijn door natuurlijke processen een ontwikkeling naar habitattype H3160 zure vennen plaatsvinden.
- H3160 Dystrofe natuurlijke poelen en meren**
 Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
 Toelichting Het habitattype zure vennen komt deels in goed ontwikkelde vorm voor, o.a. met draadzegge en drijvende egelskop. Het Dwingelderveld levert één van de grootste bijdragen voor het habitattype zure vennen. Verdrogingsbestrijding heeft in een deel van de vennen tot een aanzienlijke kwaliteitsverbetering geleid. In andere vennen is echter nog steeds sprake van verdroging. Wegens de landelijke matig ongunstige staat van instandhouding wordt uitbreiding en verbetering nagestreefd.
- H4010 Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix***
 Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige heiden, hogere zandgronden (subtype A).
 Toelichting Het Dwingelderveld levert de grootste bijdrage voor het habitattype vochtige heiden, hogere zandgronden (subtype A), gezien de grote oppervlakte die aanwezig is. De vergraste delen, die deels leefgebied vormen voor reptielen, dienen beter ontwikkeld te worden.
- H4030 Droge Europese heide**
 Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
 Toelichting Het habitattype droge heiden komt voor op iets hogere delen in het terrein. Omdat een deel van dit habitattype is vergrast wordt verbetering van de kwaliteit nagestreefd.

- H5130** *Juniperus communis*-formaties in heide of kalkgrasland
 Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
 Toelichting Het habitatype jeneverbesstruwelen komt onder meer voor op het Lheebroekerzand, en bij het Smitsveen. Landelijk gezien levert het Dwingelderveld één van de grootste bijdragen voor dit type en geldt er een verbeteropgave voor de kwaliteit. Door verjonging van jeneverbes kan verbetering van kwaliteit gerealiseerd worden.
- H6230** *Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
 Doel Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit.
 Toelichting Het habitatype heischrale graslanden, kan toenemen in het natuurontwikkelingsgebied in het centrale deel van het terrein. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding wordt uitbreiding oppervlakte nagestreefd.
- H7110** *Actief hoogveen
 Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit actieve hoogvenen, *heideveentjes* (subtype B).
 Toelichting Het habitatype actieve hoogvenen is aanwezig in de vorm van *heideveentjes* (subtype B), het andere subtype *hoogveenlandschap* (subtype A) is niet meer aanwezig, maar herstel is mogelijk als gevolg van kwaliteitsverbetering van habitatype H7120 herstellende hoogvenen. Enkele van de *heideveentjes* (subtype B) betreffen de beste voorbeelden van dit subtype in ons land. Een deel van de *veentjes* is echter nog aangetast. Een aantal *veentjes* breiden zich uit na kap van de bossen in de directe omgeving.
- H7120** *Aangetast hoogveen waar natuurlijke regeneratie nog mogelijk is*
 Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitatype H7110 actieve hoogvenen *hoogveenlandschap* (subtype A), opgenomen als complementair doel, is toegestaan.
 Toelichting Het *Holtveen* is een relatief klein aangetast hoogveen (habitatype H7120 herstellende hoogvenen). Kwaliteitsverbetering wordt beoogd waarbij op termijn overgang naar habitatype H7110 actieve hoogvenen *hoogveenlandschap* (subtype A), opgenomen als complementair doel, zal plaatsvinden.
- H7150** *Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het *Rhynchosporion**
 Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
 Toelichting Het habitatype pioniervegetaties met snavelbiezen komt veel voor op plagplekken, die voor een groot deel zullen omvormen tot het habitatype H4010 vochtige heiden, *hogere zandgronden* (subtype A). Daarnaast komt het type ook op enkele plaatsen in natuurlijke vorm voor. Voor behoud van de soortensamenstelling is het van belang her en der in het terrein pionierplekken te behouden. Verbetering en uitbreiding van het habitatype is verder mogelijk door herstel van slenken.

H9120 Atlantische zuurminnende beukenbossen met *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei (*Quercion roburi-petraeae* of *Ilex-Fagenion*)

Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting In de droge bossen komen jonge vormen van het habitatype beuken-eikenbossen met hulst, voor. Deze aangeplante bossen hebben een eenvormige structuur. Hulst zal bij voortgaande successie toenemen, op termijn kan uitbreiding ook een doel worden.

H9190 Oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met *Quercus robur*

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting Het habitatype oude eikenbossen komt op kleine schaal in goede kwaliteit voor in het gebied en is van bijzonder belang voor paddestoelen. Het grootste deel van de eikenbossen is echter jong bos, waar kwaliteitsverbetering mogelijk is. Wegens het bijzonder belang voor paddestoelen wordt uitbreiding oppervlakte nagestreefd.

4.4. Habitatrichtlijn: habitatsoorten (bijlage II)

H1166 Kamsalamander

Doel Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting De kamsalamander komt voor in het zuidwestelijke deel van het gebied en in de graslandenclave in het midden van het gebied. Ten behoeve van andere Natura2000-doelen wordt deze graslandenclave midden in het gebied omgezet in natte heide, slenken op veengrond en vennen. Leefgebied dat zo voor de kamsalamander verloren gaat, kan aan de westkant van het gebied nieuw worden ontwikkeld.

4.5 Vogelrichtlijn: broedvogels

A004 Dodaars

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 50 paren.

Toelichting Van oudsher is de dodaars een geregelde broedvogel. Door de vernattingsmaatregelen is het aantal paren gestaag toegenomen tot een maximum van 62 paren in 2002. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A008 Geoorde fuut

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 40 paren.

Toelichting Sedert het begin van de vorige eeuw wordt melding gemaakt van incidentele broedgevallen. Pas vanaf eind 70-er jaren is de geoorde fuut een regelmatige broedvogel in sterk toenemend aantal. Maximaal werden 49 paren geteld in 2001 (bijna 10% van de Nederlandse populatie). Tegenwoordig levert het Dwingelderveld na het Bargerveen de grootste bijdrage. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

the 1990s, the number of people in the UK who are aged 65 and over has increased from 10.5 million to 13.5 million, and the number of people aged 75 and over has increased from 4.5 million to 6.5 million (Office for National Statistics 2000).

There is a growing awareness of the need to address the needs of older people, and the UK Government has set out a strategy for the 21st century (Department of Health 1999). The strategy is based on the concept of 'active ageing', which is defined as 'the process of optimising opportunities for health, participation in society, and security in old age' (Department of Health 1999, p. 1).

The strategy is based on three pillars: health, participation and security. The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment. The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action.

The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment. The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action.

The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment. The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action.

The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment. The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action.

The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment. The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action.

The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action. The key areas for action are: health, participation, security, and the environment. The Department of Health has set out a number of objectives for each pillar, and has identified a number of key areas for action.

Notitie

'Maatregelen zorgvuldige inpassing camping Zwaluwlust'

Datum: 3-04-2008
Offertenr.: 07345
Auteur: drs. I. Veeman
Status: *concept*

1. Aanleiding en doelstelling

Namens dhr. De Groot is door LTO-Noord bij de provincie Drente een conceptaanvraag Natuurbeschermingswet ingediend voor uitbreiding van camping Zwaluwlust te Smalbroek. De provincie heeft hierop per brief (kenmerk 39/LG/2007011987) gereageerd en vroeg op enkele punten een actualisatie en aanvulling. Deze aanvulling is geleverd in de vorm van een notitie waarin een voortoets is uitgevoerd¹. De conclusie uit deze toets is dat de voorgenomen uitbreiding van de camping enig effect zal hebben op de waarde van omliggende percelen voor Kleine zwaan en Toendrarietgans. Er zijn geen aanwijzingen voor een significant effect, zeker niet voor Toendrarietgans, maar de precieze omvang van het effect op Kleine zwaan kon niet tot in detail worden bepaald. Om negatieve effecten zoveel mogelijk uit te bannen zijn de diverse mogelijkheden voor een zorgvuldige inpassing nagelopen.

Enkele haalbare voorzorgsopties zullen ten uitvoer worden gebracht, zie hieronder:

Deel van het terrein open laten

Om de voor vogels essentiële openheid van het terrein zo veel mogelijk te behouden wordt een deel van het beoogde perceel omgemoeid te laten. Het betreft het 'achterste' deel van het perceel (ca. 1 hectare), dus het deel dat het meest diep het open gebied insteekt. De stapplaatsen worden verdeeld over de resterende 3 ha. nabij het erf. Zie bijgevoegd schetsontwerp.

Lage beplanting rondom

Eveneens ten behoeve van behoud van openheid zal rondom de stapplaatsen alleen lage beplanting worden aangebracht. De maximale hoogte van de beplanting is 4?? m, even hoog als de nok van de te plaatsen onderkomens.

Verlichtingsplan

Verlichting op het terrein zal zodanig worden aangebracht en gebruikt dat verstoring van de omgeving minimaal blijft. Er zal geen nachtelijke verlichting worden gebruikt gedurende de periode van 1 oktober tot 1 april. Versturende effecten van verlichting op overwinterende vogels is zodoende niet aan de orde. (verlichtingsplan uitwerken)

Vastleggen permanent grasland

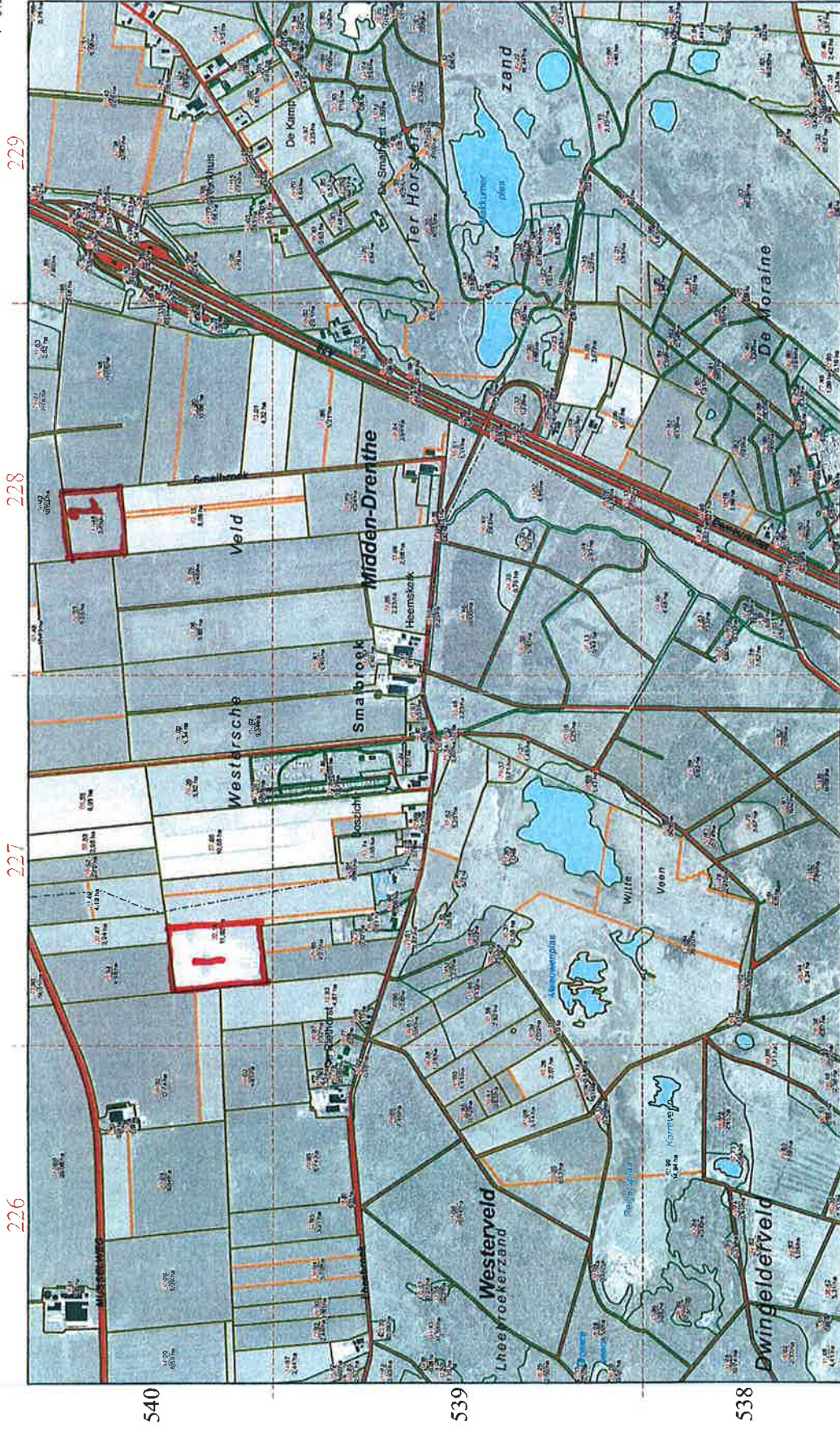
Uit voorzorg zullen twee percelen, die nu periodiek als akker worden gebruikt, permanent in gebruik worden genomen als grasland. De betreffende percelen, met een gezamenlijke oppervlakte van 6,65 hectare, zijn weergegeven op de bijgevoegde kaartbijlage (bijlage 1, percelen 1 en 2). Door de centrale ligging van de percelen in het

¹ Veeman, I. 2007. Notitie Aanvulling en actualisatie NB-wet camping Zwaluwlust. EcoGroen

open gebied zijn maximaal gunstige effecten op foerageerde ganzen en zwanen te verwachten. Kleine zwaan in Drenthe heeft sterke voorkeur voor grasland als foerageergebied. Bovendien worden de graslandgebieden in de loop van de winter steeds belangrijker, omdat de oogstresten in de meeste akkerbouwgebieden worden ondergeploegd.

BIJLAGE I: Weergave van percelen waar permanent graslandbeheer wordt voorgesteld

X = 229810
Y = 540661

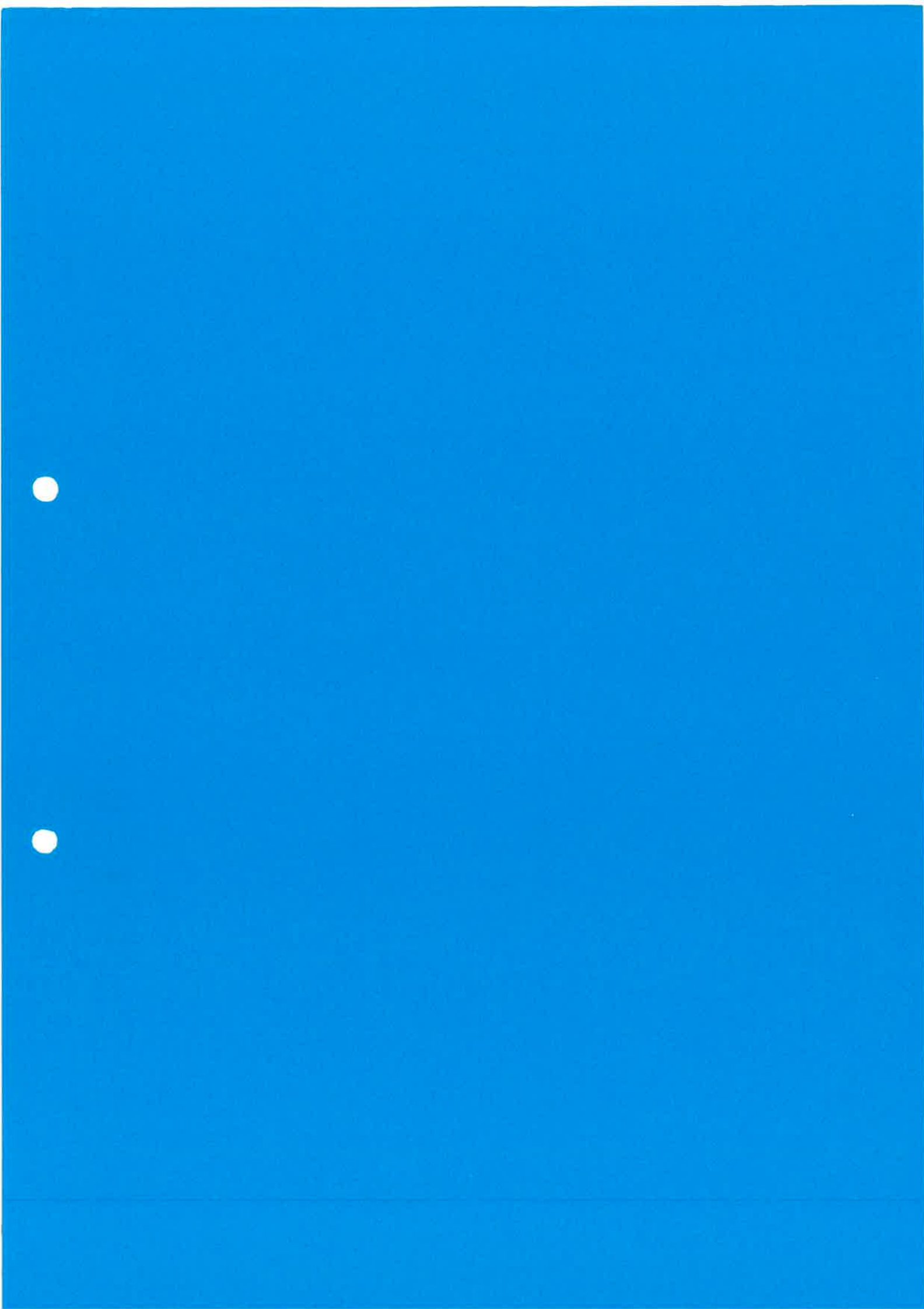
Schaal 1 : 10000
Volgsnummer: 001
Provincie Drenthe

Generieke kaart
GROOTE DE J
SMALBROEK 36
9411 TV BEILEN
Relatienummer: 201819969

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

Maatregelen: Afname / Overname Natuurwet, Natuurbeschermingswet, Wet Natuurmonumenten, Wet Natuurmonumenten (2007), Wet Natuurmonumenten (2007), Wet Natuurmonumenten (2007)

Bakker, Jan

Van: B Klijs [B.Klijs@drenthe.nl]
Verzonden: woensdag 11 juni 2008 11:26
Aan: Bakker, Jan
CC: E Saathof; M Janssens; P Venema
Onderwerp: Zwaluwlust

Bijlagen: doc 01a Aanvraagformulier Nbw ex art 19 versie 4.doc

doc 01a
vraagformulier Nbw

Jan,

Gisteren (dinsdag 10 juni) heb ik na overleg met Peter Venema telefonisch aan dhr. De Groote laten weten dat zijn extra informatie (een kaart met de gewaspercelen en een lijstje met de perceelsnummers en gewassen) voldoet aan onze wensen.

De conclusie van dhr. De Groote dat er nu een definitieve aanvraag voor een NBwet-vergunning kan worden ingediend, onderschrijf ik van harte. In aansluiting op onze brief d.d. 25 september 2007 stuur ik u bijgaand (nogmaals) een aanvraagformulier. Het is u bekend (u deed dat ook al bij de concept-aanvraag) dat u bij diverse vragen mag verwijzen naar bijlagen, zoals de definitieve versie van de Quickscan van Ecogroen Advies en de hierboven genoemde informatie.

Over de mogelijke koppeling met het R.O.-spoor:

dat is allereerst een zaak tussen u en de gemeente, heb ik ook aan dhr. De Groote verteld.

Zoals u weet is mijn collega Marjon Janssens daarvoor de aangewezen persoon. Er is vanuit de NBwet geredeneerd geen noodzaak om die procedures te koppelen, maar ook geen wettelijke plicht om te wachten tot de NBwet-vergunning is verleend. Duidelijk is dat de NBwet-vergunning verleenbaar is.

Met vriendelijke groet,

Bert Klijs

Provincie DRENTHÉ
Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling
Team Stedelijke Ontwikkeling en Juridische Kwaliteit
Telefoon: 0592 36 56 64
[ik ben vrijdags niet op kantoor]

BIJLAGE

Bedrijfsplan
"Boerderij en camping Zwaluwlust"

BIJLAGE

Inrichtingsadvies uitbreiding
Camping de Zwaluwlust te Beilen

Inrichtingsadvies uitbreiding Camping de Zwaluwlust te Beilen

Zorg voor ons landschap

RUIMTE VOOR PLANT EN DIER

Landschapsbeheer Drenthe maakt deel uit van een samenwerkingsverband van twaalf provinciale organisaties: Landschapsbeheer Nederland. Zij streven naar behoud, beheer en ontwikkeling van een ecologisch cultuurlandschap met een streekeigen karakter. Het verbeteren van leefgebieden voor planten en dieren krijgt daarbij speciale aandacht. Elke provinciale organisatie beschikt over de specifieke kennis die nodig is om de regionale sterk verschillende leefgebieden ook op kleine schaal in stand te houden, zoals boomgaarden en groenstroken. Dat verzekert een levend landschap in de toekomst.

Conceptontwerp uitbreiding camping de Zwaluwlust te Beilen

Gemeente Midden-Drenthe

Rapportnummer: OP-C-001

Assen, november 2007 Onderzoek, rapportage en advies

Tekst: A.P. Kleijn

Lay out: A.P. Kleijn

Adviseur: A.P. Kleijn

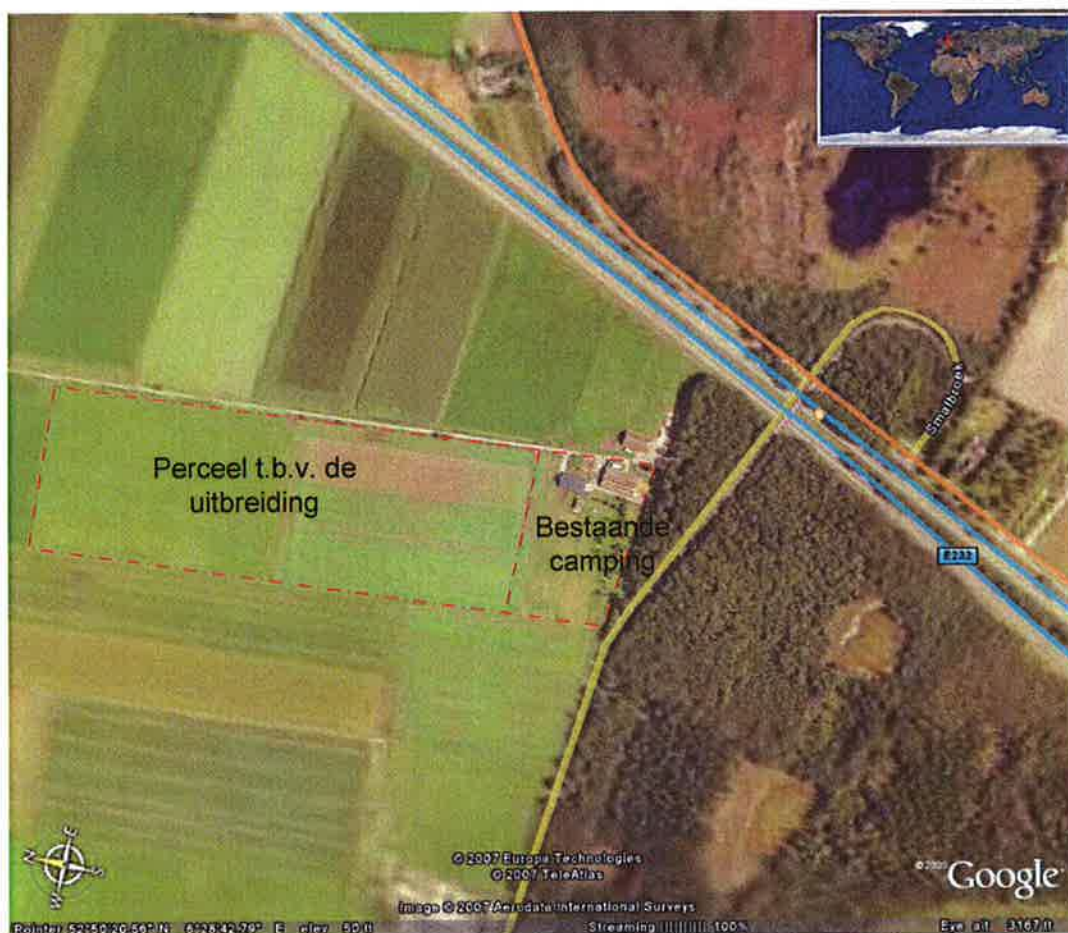
Opdrachtgever: Directie camping Zwaluwlust, dhr. T.J. De Groot.

Ter inleiding.

De familie de Grootte heeft voornemens de bestaande camping uit te breiden. Ter ondersteuning hiervan heeft camping de Zwaluwlust subsidie aangevraagd bij het Hanze Connect te Groningen voor het opstellen van een concept inrichtingsplan voor het uit te breiden kampeerterrein.

Hanze Connect coördineert het recreatieproject "Versterking Ondernemerschap Toeristische en Recreatieve sector. Binnen dit project kunnen verschillende adviesbureaus een advies traject opstellen voor de betrokken recreatieondernemer. Op 18 juni 2007 heeft Landschapsbeheer Drenthe van Hanze Connect de opdracht gekregen een concept inrichtingsplan samen te stellen ten behoeve van de uitbreiding van Camping de Zwaluwlust.

De uitbreiding zal plaats vinden op een smal perceel in aansluiting van de bestaande camping (zie onderstaand kaartje). Gezien de eigendomssituatie zal het niet mogelijk zijn de uitbreiding in de breedte te realiseren.

Overzicht uitbreiding van camping de Zwaluwlust.

Landschappelijk inpassing.

Op het recreatieterrein zal naast seizoenplaatsen (vouwcaravan, tent en camper) ook vaste staanplaatsen (caravans) worden ondergebracht.

In een reeds eerder samengesteld uitbreidingsplan door een extern bureau zijn de vaste staanplaatsen (caravans) langs de randen van het perceel ondergebracht (buitenkant). Hierdoor zal vooral tijdens de herfst, winter en voorjaar deze caravans zichtbaar zijn in het omringde landschap.

In ons voorstel adviseren wij de vaste staanplaatsen in het midden van het perceel onder te brengen. Aan de Oostkant van het perceel zou een stevige groenstructuur moeten worden aangelegd. Hierdoor zal zo veel mogelijk de caravans, tenten en vouwwagens vanaf de A28 visueel in het omringende landschap onttrokken worden.

Aan de oostkant van het perceel zal de singel het karakter hebben van een houtwal (aarde lichaam). De beplanting zal bestaan uit inlandse struiken en bomen.

Om het eindbeeld direct te vast te leggen voor in de toekomst zullen de boomvormers als laanboom worden aangebracht (bij voorkeur maat 12-14 met boompaal).

Aan de randen van het conceptuele inrichtingsplan worden seizoenplaatsen ondergebracht (met een tijdelijk karakter). Elk recreatieveld worden begrensd met struweel beplantingen (streekeigen beplantingen). Hierdoor zullen de vaste staanplaatsen (in het midden van het perceel) visueel maximaal uit het zicht worden ontnomen.

Interne vormgeving.

Uit oogpunt van de "natuurlijke en landschappelijke" beleving van toeristen en verkeerstechnische aspecten adviseren wij de interne wegen en padenstructuren niet rechtlijnig maar speels en slingerend aan te leggen. Dit concept is eerder toegepast bij de uitbreiding van camping Midden-Drenthe aan de Elperweg te Zwiggelte. Toe te passen wegverharding: ardenner split of schelpen.

Beplantingsadvies singelbeplantingen rond het perceel:

Struikenvormers:

Groepsgewijze aanplant (in groepen van 3,5 of 9 stuks).

Uitgangsmateriaal: bosplantsoen maat 80/100

Soort	verhouding in de aanplant
Meidoorn, <i>Crataegus monogyna</i>	20 %
Hulst, <i>Ilex aquifolium</i>	10 %
Hondsroos, <i>Rosa canina</i>	5 %
Vogelkers, <i>Prunus padus</i>	15 %
Vuilboom, <i>Rhamnus frangula</i>	20 %
Vlier, <i>Sambucus nigra</i>	10 %
Lijsterbes, <i>Sorbus aucuparia</i>	20 %

(bron: milieu karteringskaart provincie Drenthe)

Beplantingadvies bomenvormers in de singelbeplanting rond het perceel:

Groepsgewijze en solitaire aanplant.

Maat 12/14 met de toepassing van twee boompalen per boom.

Zachte berk, <i>Betula pubescens</i>	20 %
Zomereik, <i>Quercus robur</i> ,	80 %

(bron: milieu karteringskaart provincie Drenthe)

Toepassing van bomen op het terrein (solitair en groepsgewijs).

Maat 12/14 met de toepassing van twee boompalen:

Zomereik,	<i>Quercus robur</i> , (solitair en groepsgewijze aanplant)
Hollandse zomerlinde, wegen)	<i>Tilia platyphyllos</i> (langs randen, paden en
Paardekastanje,	<i>Easculus hippocastanum</i> (solitaire en in groepen)
Zachte berk,	<i>Betula pubescens</i> (groepsgewijze aanplant)
Inlandse vogelkers,	<i>Prunus avium</i> (solitaire aanplant)

(bron: milieu karteringskaart provincie Drenthe)

Toepassing van struwelen en/of losse hagen als afscheiding tussen vaste staanplaatsen, seizoenplaatsen en camperplaats.

Gemengde aanplant, plantafstand 1 meter.

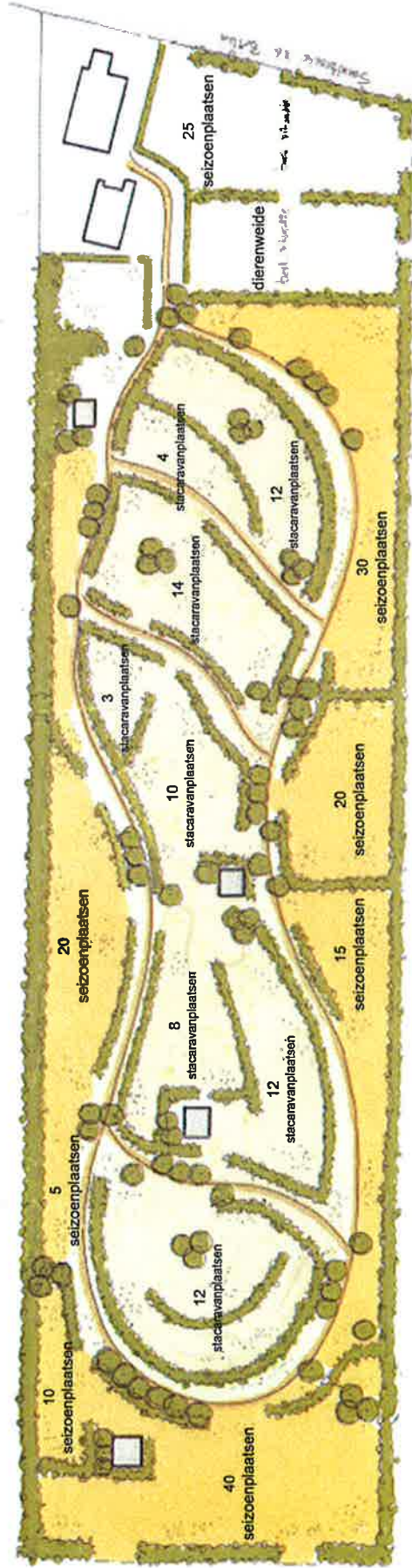
Uitgangsmateriaal: bosplantsoen maat 80/100

Soort	verhouding in de aanplant
Meidoorn, <i>Crataegus monogyna</i>	40 %
Hulst, <i>Ilex aquifolium</i>	15 %
Hondsroos, <i>Rosa canina</i>	5 %
Vlier, <i>Sambucus nigra</i>	10 %
Lijsterbes, <i>Sorbus aucuparia</i>	30 %

(bron: milieu karteringskaart provincie Drenthe)

Volume overzicht:

Oppervlakte stacaravans:	24000 m2
Aantal kavels:	75 stuks
Oppervlakte per kavel:	320 m2 per plaats
Oppervlakte seizoenplaatsen:	35000 m2
Aantal kavels:	165 stuks
Oppervlakte per kavel:	212 m2 per plaats
Oppervlakte groenstructuren: (bomen en singels)	circa 21000 m2

□ Stacaravanplaatsen, 24.000,00 m², 75 stuks, kavell 320 m²

■ Seizoenplaatsen, 35.000,00 m², 165 stuks, kavel 212 m²

■ Groenstructuren, 21.000,00 m²

□ Sanitairegebouwen

Volumeoverzicht

Inrichtingsplan uitbreiding Camping De Zwaluwliust

Smalbroek 36

Beilen

Landschapsbeheer Drenthe, november 2007

A 28

Doorsnede detail

Conceptueel uitbreidingsplan tentveld te Beilen
 Landschapsgedrukt Drenthe, 01-03-2007
 J. de Boer
 J. van Erp

Weg, streeklint
 Streeklint
 Aankomst terrein
 Streeklint

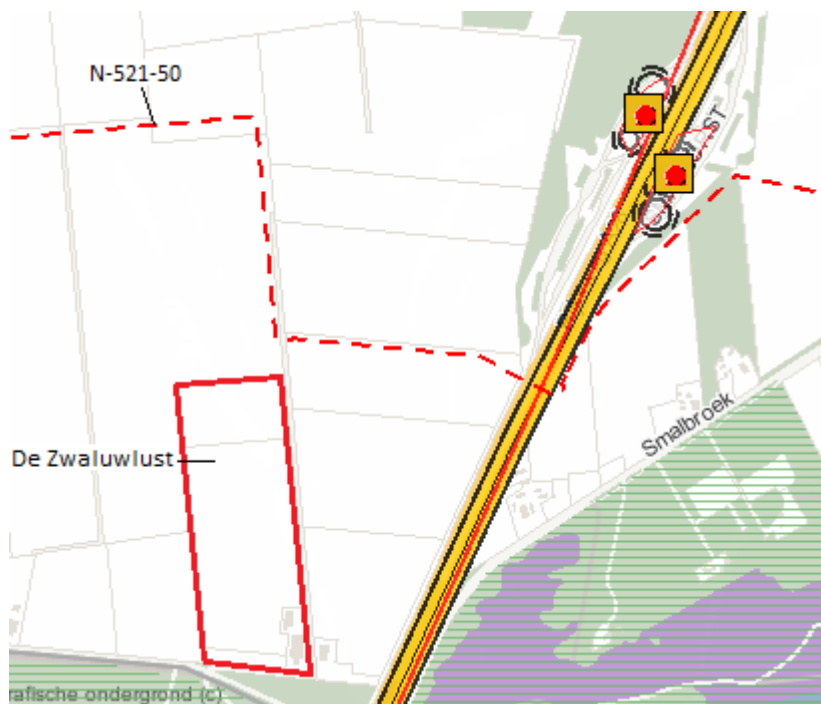
Inrichtingsschets uitbreiding Camping de Zwaluwlust te Beilen.
 Landschapsbeheer Drenthe, november 2007

Bijlage B

Externe veiligheidsparagraaf

Aanpassingsparagraaf Externe Veiligheid

In de aangepaste situatie is te zien dat de noordelijke begrenzing van de inrichting zuidelijker is komen te liggen en dat de aardgasleiding N-521-50 niet meer door het perceel van camping Zwaluwlust loopt. Vergelijk het met figuur 1.1. uit de eerder gemaakte risicoanalyse van februari 2013. Echter zal toch nog een stukje van het invloedsgebied van de aardgasleiding over de camping lopen, maar zal een kleiner perceelsgebied bestrijken. In de oorspronkelijke risicoanalyse is gebleken dat het groepsrisico (GR) nihil is en niet is terug te vinden in de fN-curve. In de aangepaste situatie zal het GR in principe nog lager uitvallen, want er zullen dan minder kampeerplekken en dus minder mensen binnen het invloedsgebied bevinden. Een nieuwe risicoberekening is derhalve niet zinvol.

Steunpunt externe veiligheid Drenthe

M. Power

d.d. 29 augustus 2013

Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe

**Onderzoek Externe Veiligheid – Risicoanalyse
ten behoeve van
Actualisatie bestemmingsplan Buitengebied
“Camping De Zwaluwlust”**

Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe
Provincie Drenthe
Martin Power
13 februari 2013

Revisie 1

Inhoud

- 1 Inleiding
- 2 Externe Veiligheid
- 3 Beleid
  - 3.1 Wettelijk beleidskader
  - 3.2 Gemeentelijk beleid
- 4 Risico-inventarisatie
  - 4.1 Hogedrukaardgastransportleiding
    - 4.1.1 Leidinggegevens
    - 4.1.2 Bevolking
    - 4.1.3 Groepsrisico
  - 4.2 Vervoer gevaarlijke stoffen
    - 4.2.1 Wegtransport
  - 4.3 Risicovolle inrichtingen
- 5 Resultaten
  - 5.1. Hogedrukaardgastransportleiding
    - 5.1.1 Plaatsgebonden risico
    - 5.1.2 Groepsrisico
    - 5.1.3 Verantwoordingsplicht
- 6 Conclusie
  - 6.1 Plaatsgebonden risico
  - 6.2 Groepsrisico

Referenties

- Bijlage 1   Rapportages rekenprogramma CAROLA

1. Inleiding

Externe Veiligheidsonderzoek

Ten behoeve van de beoordeling van het aspect Externe Veiligheid voor het bestemmingsplan "Buitengebied" (actualisatie) heeft het steunpunt Externe Veiligheid Drenthe een veiligheidsstudie uitgevoerd. Dit onderzoek bestaat uit de volgende onderdelen:

- inventarisatie van de risicobronnen in en nabij het plangebied;
- analyse van de invloed van risicobronnen op de veiligheid;
- toetsing van de veiligheidssituatie aan de geldende veiligheidsnormen;
- uitvoering van een kwantitatieve risicoanalyse;
- beoordeling van de noodzaak voor een verantwoording van het groepsrisico.

Deze risicoanalyse heeft alleen betrekking op de aardgastransportleiding van de Gasunie die deels over de locatie van Camping De Zwaluwlust aan de Smalbroek 36 te Beilen loopt.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de relevante externe veiligheidsbegrippen toegelicht. In hoofdstuk 3 worden de diverse risicobronnen behandeld. Hoofdstuk 4 gaat in op de gehanteerde uitgangspunten voor de berekeningen waaronder bijvoorbeeld vervoerscijfers en de bevolkingsinventarisatie. Hoofdstuk 5 gaat in op de resultaten van de risicoanalyses en tenslotte worden in hoofdstuk 6 de conclusies gegeven.

Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt ten westen van de rijksweg A28. De ligging is in onderstaande figuur 1 (rood ingekaderd) weergegeven. Op ca. 250 meter ten noorden van het plangebied loopt een aardgastransportleiding van de Gasunie die naar het zuiden afbuigt en een randje van het noordoostelijk deel van het plangebied doorsnijdt.

Figuur 1.1: Ligging van het plangebied (rood kader)

2. Externe Veiligheid

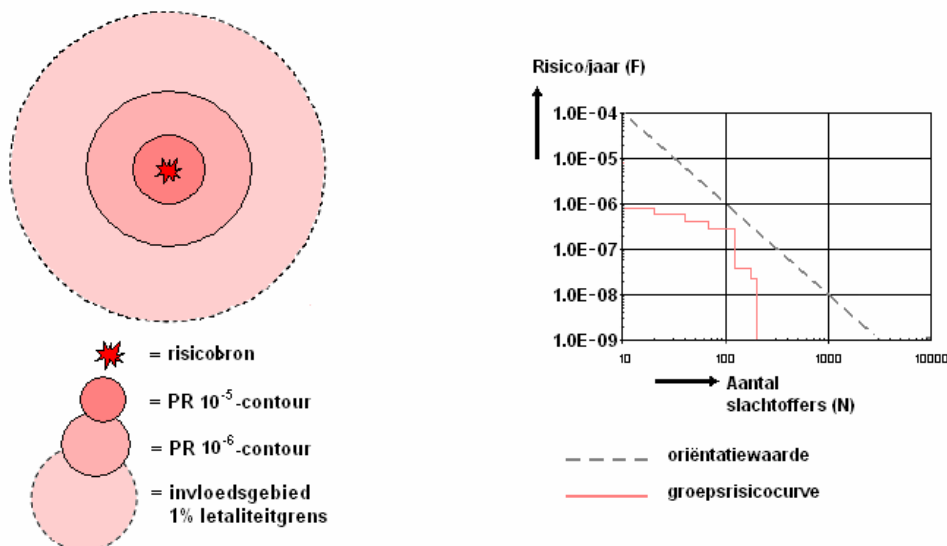
Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transportroutes. Op beide categorieën is verschillende wet-en regelgeving van toepassing. Het huidige beleid voor transportmodaliteiten staat beschreven in de circulaire 'Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen' (Crvngs, ook wel circulaire genoemd), die op termijn vervangen zal worden door het 'Besluit transportroutes externe veiligheid' (Btev) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Btev). Binnen het beleidskader voor externe veiligheid staan twee kern begrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Hoewel beide begrippen onderlinge samenhang vertonen zijn er belangrijke verschillen. Hieronder worden beide begrippen verder uitgewerkt (zie figuur 2.1).

Plaatsgebonden risico (PR)

Het plaatsgebonden risico (PR) geeft de kans, op een bepaalde plaats, om te overlijden ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. De kans heeft betrekking op een fictief persoon die de hele tijd op die plaats aanwezig is. Het PR kan op de kaart van het gebied worden weergegeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde PR. In Nederland is gekozen om als wettelijke norm de kans van één op één miljoen te hanteren. Binnen de 10^{-6} /jaar- contour (welke als wettelijk harde norm fungeert) mogen geen nieuwe kwetsbare objecten geprojecteerd worden. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt de 10^{-6} /jaar- contour niet als grenswaarde, maar als een richtwaarde.

Groeprisico (GR)

Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting bij een calamiteit. Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. Dit invloedsgebied wordt begrensd door de 1%-letaliteitsgrens (tenzij anders bepaald): de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Het GR kan niet 'op de kaart' worden weergegeven, maar wordt weergegeven in een grafiek waar de kans (f) afgezet wordt tegen het aantal slachtoffers (N): de fN-curve.

Figuur 2.1: Weergave plaatsgebonden risicocontouren, invloedsgebied en groepsrisicografiek met oriëntatiewaarde voor transport

Verantwoordingsplicht

De verantwoordingsplicht draait kort gezegd om de vraag in hoeverre risico's, als gevolg van een ruimtelijke ontwikkeling, worden geaccepteerd en indien noodzakelijk welke veiligheidsverhogende maatregelen daarmee gepaard gaan. Met de verantwoordingsplicht worden betrokken partijen gedwongen om een goede ruimtelijke afweging te maken waarin de veiligheid voor de maatschappij als geheel voldoende gewaarborgd wordt. Op deze

manier wordt beoogd een situatie te creëren, waarbij zoveel mogelijk de risico's zijn afgewogen en geanticipeerd is op de mogelijke gevolgen van een incident. Deze afweging is kwalitatief van aard en richt zich op aspecten als de mogelijkheden van bestrijdbaarheid van een mogelijke calamiteit en de mate van zelfredzaamheid van de bevolking. Onderstaande figuur 2.2 geeft een overzicht van onderdelen die in een verantwoording naar voren komen. In de Handreiking Verantwoordingsplicht Groepsrisico² zijn deze onderdelen nader uitgewerkt en toegelicht.

Verplichte en onmisbare onderdelen:	
A	Ligging GR t.o.v. oriënterende waarde
B	Toename GR t.o.v. nulsituatie
C	De mogelijkheden van zelfredzaamheid van de bevolking
D	De mogelijkheden van hulpverlening
E	Nut en noodzaak van de ontwikkeling
F	Het tijdsaspect

Figuur 2.2: Verplichte en onmisbare onderdelen van de verantwoordingsplicht van het groepsrisico.

3 Beleid

3.1 Wettelijk beleidskader

Om de externe veiligheidsrisico's te beheersen heeft de rijksoverheid een aantal nota's, circulaire's en besluiten opgesteld die leidend zijn voor externe veiligheidstaken van de provincie en gemeenten. Het gaat daarbij om wet- en regelgeving waarin risiconormen zijn gesteld voor respectievelijk inrichtingen, transport van gevaarlijke stoffen en buisleidingen. Het rijksbeleid staat niet op zichzelf.

Risicobedrijven

Het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) bevat veiligheidsnormen voor bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein. Daarnaast stelt het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO-1999) eisen aan de meest risicovolle bedrijven in Nederland. Het BEVI verplicht gemeenten en provincies rekening te houden met de externe veiligheid als ze een milieuvergunning verlenen of een bestemmingsplan maken.

Vervoer gevaarlijke stoffen

Ten aanzien van transportrisico's zijn de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, de Nota Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen (RNVGS) en de Circulaire 'Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen' verschenen. De circulaire bevat veiligheidsnormen voor het vervoer en voor ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van transportroutes. Op korte termijn wordt het Besluit Transportroutes Externe Veiligheid (Btev) vastgesteld. Het Btev is vergelijkbaar met het Bevi en bevat risiconormen voor transportroutes.

Basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen

Vervoer van gevaarlijke stoffen vindt plaats via het spoor, over de weg en het water. Er bestaat geen plafond voor de omvang en samenstelling van dit vervoer. Theoretisch kan het vervoer ongelimiteerd toenemen, met dan eveneens ongelimiteerde gevolgen voor de ruimtelijke ordening. Met het Basisnet wordt een plafond vastgesteld voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en worden randvoorwaarden aan de ruimtelijke ordening gesteld. Omdat het ontwikkelen van instrumenten voor dit beleid bijzonder complex is, en de gevolgen voor vervoerders en de ruimtelijke ordening ingrijpend kunnen zijn, vindt nog veel discussie plaats en loopt de vaststelling van het Basisnet achter op schema. Binnen het onderhavige project is voor zover mogelijk geanticipeerd op de komst van het Basisnet. Dit is beschreven in hoofdstuk 3.

De Nota vervoer gevaarlijke stoffen bevat nieuw beleid dat erop is gericht de belangen van vervoer, ruimtelijke ordening en veiligheid meer met elkaar in evenwicht te brengen. De Wet vervoer gevaarlijke stoffen bepaalt dat provincies en gemeenten routes kunnen aanwijzen voor het vervoer van routeplichtige stoffen. Gevaarlijke stoffen mogen dan alleen over de aangewezen routes vervoerd worden. Vervoerders van routeplichtige stoffen kunnen in een gemeente met een routebesluit alleen na verkregen ontheffing afwijken van de vastgestelde route voor gevaarlijke stoffen.

Hogedrukaardgastransportleidingen

Op 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)¹ en de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) in werking getreden. Voor de uitvoering van het Bevb dient rekening te worden gehouden met de grens-en richtwaarde van het plaatsgebonden risico en dient het groepsrisico te worden verantwoord. In de regeling is bepaald dat het plaatsgebonden risico en het groepsrisico moeten worden berekend met het rekenpakket CAROLA.

3.2 Gemeentelijk beleid

De vertaling van het rijksbeleid en wetgeving heeft zijn vorm gekregen in het visiedocument "EV-beleidsvisie Gemeente Midden-Drenthe".

In de omgevingsvisie zijn de beleidsuitgangspunten voor de externe veiligheid verwoord. Het volgende is opgenomen in de omgevingsvisie:

- Nieuwe Bevi-inrichtingen (uitgezonderd LPG-tankstations) mogen zich binnen de gemeente Midden-Drenthe in principe alleen op het industrieterrein MERA-terrein vestigen.
- Invloedsgebieden mogen niet buiten de grens van het bedrijventerrein vallen.
- Overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico is alleen acceptabel onder voorwaarden en optimaal planontwerp.
- Binnen het invloedsgebied van een inrichting worden geen niet-zelfredzame groepen gehuisvest. Tevens mag het invloedsgebied van een nieuwe inrichting niet over huisvestingsmogelijkheden van niet-zelfredzame groepen lopen

4 Risico-inventarisatie

4.1 Hogedrukaardgastransportleiding

Binnen het noordoostelijk deel van het plangebied loopt een aardgastransportleiding de N-521-50 van de Gasunie (zie figuur 4.1) Het plangebied (groen kader) ligt voor een deel binnen het invloedsgebied van deze aardgastransportleidingen.

Op grond van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) dient er rekening te worden gehouden met de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Figuur 4.1: hogedrukaardgastransportleiding N-521-50 met invloedsgebied

Voor de verantwoording van het groepsrisico en de gevolgen voor de rampbestrijding en zelfredzaamheid is het invloedsgebied van de hogedrukaardgasleiding van belang. De grens van het invloedsgebied komt overeen met de grens waar 1% van de in dat gebied aanwezige mensen overlijdt als gevolg van een ongeval met de buisleiding. De aanwezige buisleiding heeft een invloedsgebied (tabel 4.1) 70 meter.

4.1.1 Leidinggegevens

Een risicoberekening is uitgevoerd op basis van de door de leidingeigenaar Gasunie verstrekte gegevens middels de professionele risicokaart:

Parameter	N-521-50
Diameter [inch]	8
Ontwerpdruk [bar]	40
Invloedsgebied [m]	70
100% letaliteitafstand [m]	50

Tabel 4.1: Parameterwaarden van de planologisch beschouwde buisleiding

De 100% letaliteitafstand genoemd in tabel 4.1 gelden in principe alleen voor de Gasunie-buisleidingen.

4.1.2 Bevolking

Voor de berekening van het groepsrisico is inzicht nodig in de personendichtheden binnen het invloedsgebied van de hogedrukaardgastransportleiding. Binnen het invloedsgebied wordt onderscheid gemaakt in de gedetailleerdheid van de bevolkingsinventarisatie. Bij deze grenzen sluiten we aan bij de Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico. Deze werkwijze houdt in dat de inventarisatie eigenlijk pas kan plaatsvinden ná berekening van de PR-contouren:

1. het gebied tussen de buisleiding en de 100% letaliteitsgrens (tot maximaal 50 meter) moet de situatie gedetailleerd in beeld worden gebracht;
2. het gebied tussen de 100% letaliteitsgrens en 1% letaliteitsgrens (tot maximaal 70 m) aan weerszijden van de buisleiding kan worden volstaan met een grovere inventarisatie.

4.1.3 Groepsrisico

De huidige situatie is berekend op grond van de aanwezige personen binnen het invloedsgebied van de leiding (zie bijlage 1). De bevolkingsinventarisatie is uitgevoerd op basis van de gegevens die door de gemeente Midden-Drenthe zijn verstrekt en aannames (aantal personen per hectare) uit de Handreiking Verantwoordingsplicht Groepsrisico.

4.2 Vervoer gevaarlijke stoffen

4.2.1 Wegtransport

Ten oosten van het plangebied loopt de rijksweg A28. Over deze weg vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats en een klein deel van het invloedsgebied (200 meter) van de rijksweg valt over het zuidoostelijk deel van het plangebied. Buiten het plangebied komen geen andere wegen of spoorlijnen voor die van invloed kunnen zijn qua risico's op het plan. Deze wegen vormen dus geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkelingen. Er zal door het vervoer van gevaarlijke stoffen over de rijksweg A28 een gering groepsrisico optreden die ver onder de oriëntatiewaarde van het groepsrisico zal vallen.

4.3 Risicovolle inrichtingen

In de directe nabijheid van het plangebied zijn geen bedrijven aanwezig die onder de werking van het Besluit externe veiligheid inrichtingen vallen (bron: Risicokaart Drenthe).

5 Resultaten

5.1 Hogedrukaardgastransportleiding

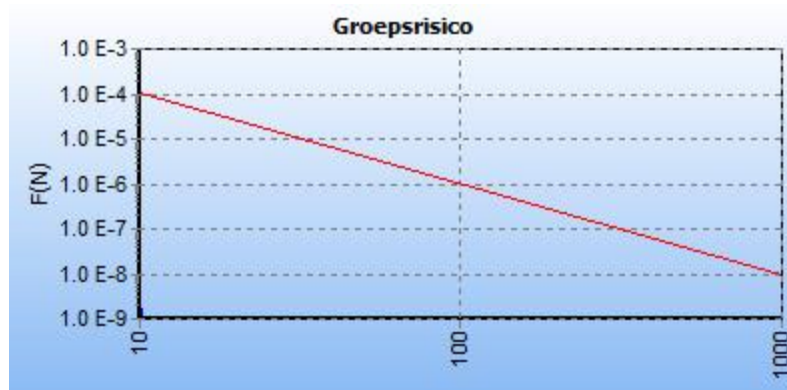
5.1.1 Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico (PR) wordt bepaald door de bron. Uit de professionele risicokaart blijkt dat voor de buisleiding op basis van een druk van 40 bar een belemmeringsstrook van 5 meter aan weerszijden van de leiding geldt waarbinnen niet gebouwd mag worden. De PR 10^{-6} risicocontour ligt op de aardgasleiding en conform de wetgeving (Besluit externe veiligheid buisleidingen) is er geen sprake van een mogelijk knelpunt (saneringsgeval). Het plan voldoet dus aan de grens- en richtwaarde van het plaatsgebonden risico.

5.1.2 Groepsrisico

Voor onderhavig plan is het dan nodig het groepsrisico te berekenen met behulp van het rekenprogramma CAROLA versie 1.0.0.51. Binnen een deel van het invloedsgebied (zie figuur 4.1) van de buisleiding bevindt zich Camping De Zwaluwlust en is dus sprake van een aanwezige populatie. Voor de invulling van het aantal mensen op de camping is uitgegaan van een worst scenario. Uitgegaan wordt van een maximale bezetting van 480 mensen gedurende het hele jaar.

Bijlage 1 bevat een tabel waarin de dichtheden en aantal personen in het invloedsgebied over een bepaalde lengte in de nabijheid van het plangebied zijn meegenomen in de risicoberekening.

Figuur 5.3: fN-curve van het berekende groepsrisico met de oriëntatiewaarde (rode lijn)

Figuur 5.3 is de zogenaamde fN-curve. De fN-curve vertoont nauwelijks een groepsrisico en is dus nihil.

5.1.3 Verantwoordingsplicht groepsrisico

Conform het Besluit externe veiligheid buisleidingen dient invulling te worden gegeven aan de verantwoordingsplicht van het groepsrisico GR. Het betreft de actualisatie van het bestemmingsplan. De 100% letaliteitsgrens van de buisleiding ligt op 50 meter (indicatief). Er zijn binnen 100% letaliteitsgrens enkele seizoenplaatsen (stacaravans) gesitueerd waar nog 100% van de aanwezige personen kan komen te overlijden.

Als het groepsrisico ruim onder de oriëntatiewaarde ligt en het groepsrisico niet toeneemt door het besluit is een verantwoording van het groepsrisico niet vereist. Omdat aan deze voorwaarden wordt voldaan is geen verantwoording groepsrisico vereist.

6 Conclusies

De gemeente Midden-Drenthe actualiseert het bestemmingsplan "Buitengebied". Door en nabij het plangebied loopt een aardgastransportleiding van de Gasunie. De gemeente Midden-Drenthe heeft het steunpunt Externe Veiligheid Drenthe gevraagd om een onderzoek te doen naar het aspect externe veiligheid op het bestemmingsplan als gevolg van de aanwezigheid van het voornoemde risicovolle object (aardgasleiding). Het plan is getoetst aan de eisen uit het Besluit externe veiligheid buisleidingen.

6.1 Plaatsgebonden risico

De 10^{-6} risicocontouren van de gasleiding ligt op de leiding zelf en is dus 0 meter. Conform de wetgeving (Besluit externe veiligheid buisleidingen) is er dus geen knelpunt (saneringsgeval).

6.2 Groepsrisico

Het bestemmingsplan wordt geactualiseerd en leidt niet tot een toename van het groepsrisico door de aanwezigheid van een hogedrukaardgastransportleiding. Het groepsrisico (t.o.v. fN-curve) voor de hogedrukaardgastransportleiding is nihil (niet zichtbaar op de fN-curve). Er is dus sprake van een zeer acceptabele situatie. Verantwoording van het groepsrisico is niet vereist.

Referenties

- [1] Besluit externe veiligheid buisleidingen (2011)
- [2] Handreiking Verantwoordingsplicht Groepsrisico, Ministerie van VROM,

november 2007.

[3] Handboek buisleidingen in bestemmingsplannen, 26 oktober 2010

[4] PGS 1

Bijlage 1

Tabel : Invoergegevens van het aantal personen of de persoonsdichtheden in het rekenprogramma CAROLA

Label	Type	Aantal	Dichtheid
Camping De Zwaluwlust Smalbroek 36	Wonen	480	
Boerderij Smalbroek 25	Wonen	2,4	
Maatschap Haandrikman Smalbroek 26	Wonen	5	
Boerderij Musels 6	Wonen	2,4	